Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen

KOMMUNISTI

№ 3 (15) MAALISKUU 1926

TOIMITUS:

Lauri Letonmäki
Yrjö Sirola K. M. Evä
V. Ojanen J. A. Komu.

SISÄLTÖ:

Uudet ilmiöt kansainvälisessä työväenliikkeessä ja yhteisrintama-taktiikka.
Komintemin tehtävä.
Talous ja talouspolitiikka v. 1925 lopulla.
Tärkeä asiakirja.
Engels talonpoikaistosta.
Taistelu sosialistisen rakennustyön voiton puolesta.
„Hyppäyksiä" luonnossa ja historiassa. **Kirj. G. Plehanov.**
Muistelma Perä-Pohjolan kapinasta.
Uutta kirjallisuutta.

Ilmestyy joka kuukauden puolivälissä

PETROSKOISSA
1926

SUOMENKIELISTA KIRJALLISUUTTA

Suomal. Kustannusosuuskunta **«KIRJA»** (os. Ленинград, Набережная Жореса д. № 4) on saatavana m.m. seuravia julkaisuja:

Lenin:	Vallan umouksen opetuksia	—:10
»	Kirjeitä taktiikasta	—:10
»	Vasemmistolaisuus	—:30
»	Imperialismi	—:20
»	Kirjotuksia uskonnosta	—:35
»	Naisen vapattamisesta	—:25
Stalin:	Lenin ja leninismi	—:75
Ojanen:	Leninin muisto	—:55
Marx:	Kommunistinen manifesti	—:20
»	Kansalaissota Ranskassa	—:30
»	Palkkatyö ja pääoma	—:15
Sinovjev:	Sosialipetturuuden syyt	—:05
»	Puolue ja ammattiliitot	—:10
»	Talonpojat ja Neuvostovalta	—:10
Vardin:	Lyhyt Venäjän Kommunistipuolueen historia	—:05
Kollontay:	Perhe ja Kommunistinen valtio	—:05
Trotski:	Terrorismi ja Kommunismi	—:40
Bucharin:	Ylimenokauden taloustiede	—:40
»	Kommunismin aapinen	—:50
Gould:	Kommunismia lapsille	—:10
Latukka:	Venäjän Historia	2:—
—	Lenin suomalaisten muistelmissa	—:35
Tjumenev:	Työn Historia	1:65
Tuurala:	Alkeismaantiede	1:75
	Komm. Nuorisointernatsionaalen IV:n Kongressin teesit ja päätökset	—:45
	V.L.K N.L. Säännöt ja ohjelma	—:25
	Kumouslauluja	—:10
	Taskusanakirja	—:50
	Petos, 5 kuvaelmainen näytelmä	1:—
	Provokaattorit, 1 kuvaelm. näyt.	1:—

Suuri valikoima aikaisemmin ilmestyneitä sarjajulkaisuja

UUSIA KIRJOJA TYÖN ALLA

Suomal. Kustannusosuuskunta „Kirja“

KOMMUNISTI

v. 1926 15 p. Maaliskuuta № 3 (15)

Uudet ilmiöt kansainvälisessä työväenliikkeessä ja yhteisrintama-taktiikka.

N.K.P:n edustajiston laatimista Kominternin laajennetun Tpk:n hyväksymistä teeseistä

YHTENÄISSYYSPYRKIMYS on eri maiden laajojen työväen massajen keskuudessa viime aikoina ilmennyt erittäin voimakkaana ja samalla on havaittavissa jonkunlaista reformismin arvojen uudelleen arvioíntia, jonkunlaista tyytymättömyyttä reformistisiin metoodeihin niiden laajojen työväen massojen keskuudessa, jotka viime vuosina ovat kulkeneet reformismin perässä. Yhtenäisyyspyrkimys nykyisissä oloissa on pyrkimystä yhtenäisyyteen **luokkataistelun pohjalla.**

Näiden uusien ilmiöiden aiheuttajina on kokonainen sarja syitä.

1. Useiden suurimpien porvarimaiden taloudellinen kehitys vie taas työväen laajojen massojen aseman huononemiseen. Englannin porvariston aseman huononeminen riistää siltä yhä enemmän mahdollisuuksia ylivoittojen kiskomiseen siirtomaistaan ja puolisiirtomaista ja samalla riistää siltä mahdollisuuden järjestää eräitä etuoikeuksia työväen aristokratialle, joka on reformistisen vaikutuksen pääjohdatin laajaan työväen massaan.

Työttömyys Englannissa yhä lisääntyy. MacDonaldin ensimäisen "työväen" hallituksen kokeilu oli vakava isku reformistisille harhakuvitelmille. Pääoman hyökkäys, joka kasvaa yhä valtavammiksi konflikteiksi (vuorityöläiset), takoo laajoihin työväen massoihin ajatusta että työväenluokan järjestetyt joukkoesiintymiset ovat välttämättömiä.

Saksassa on työttömyys kasvanut vallan tavattomasti. Laajojen työväen massojen taloudellinen asema huononee päivä päivältä. Samalla yhä lisääntyy monarkistinen vaara. Hallitsevat luokat yrittävät hyvittää Hohenzollernien hallitushuonetta sen menettämästä omaisuudesta kahdella miljardilla markalla. Hallituspula tulee permanentiksi. Verotaakka kasvaa, kallis aika kiristyy.

Ranskassa uhkaa vaara että finanssipulan seuraukset kokonaan säilytetään työtätekevien massojen kannettaviksi. Tapahtumat Syyriassa ja Marokossa eivät työväen silmissä voi esiintyä minään muuna kuin tulevien "suurten" imperialististen yhteentörmäysten esinäytöksinä. Umpikujainen parlamentti ja hallituspula antaa laajoille työtätekeville massoille havainnollisen todistuksen siitä, että koko porvarillisen demokratian järjestelmä mätänee juuriaan myöten.

Samanlaisia ilmiöitä Puolassa, Tsekkoslovakiassa, Italiassa, Balkanilla ja useissa muissa maissa.

2. Ilmeisesti on useissa Europan maissa kärsinyt vararikon koalitsionipolitiikka (s.o. sosialidemokratian osanotto porvarillisiin kokoomushallituksiin, minkä olisi pitänyt rauhallista, reforimstista tietä onnellistuttaa massat). Ranskan, Saksan ja Puolan sosialidemokraattisissa puolueissa on käynnissä tappelu siitä, voidaanko taas hyväksyä osan otto kokoomushal-

lituksiin. Ja sosialidemokratian "vasemman" siiven edustajat, jotka vastustavat yhteistyötä porvariston kanssa, vastustavat enempää osan ottoa kokoomushallituksiin, ilmaisevat (tosin hyvin heikossa määrin) sosialidemokratian työläisjäsenten tyytymättömyyttä, jotka useissa kokoomushallitus-kokeiluissa ovat vapautuneet (tai vapautumassa) reformistisista harhakuvitelmista, tullen vakuutetuiksi niiden valheellisuudesta. Tämä ei lainkaan merkitse sitä että nämä sosialidemokraattiset työläiskerrokset olisivat ainaiseksi vapautuneet reformistisista harhakuvitelmista. Ei, taudin uusiintumiset ovat mahdollisia ja vississä määrin välttämättömiä. Mutta reformistisiin harhoihin viehättymisen vaiheet tulevat — jos taktiikka meidän puoleltamme on oikeata — yhä lyhytaikaisemmiksi kunnes vihdoin sos. dem. työväen laajat kerrokset saadaan lopullisesti vallotetuiksi puolellemme.

3. Valtavan vaikutuksen koko maailman sosdem. työväen laajoihin massoihin tekee se tosiasia että SSSR:n talous nousee. Jopa nekin sosdem. työväen kerrokset, joiden keskuudessa olivat erikoisen laajalle levinneet ennakkoluulot proletariaatin diktatuuria vastaan, vallankumouksellista väkivaltaa ja kansalaissotaa vastaan, saa nyt elävä esimerkki vakuutetuiksi siitä että SSSR:n työväenluokan tie on ollut oikea. SSSR on ainoa maa jossa työväki pitää kohtaloaan omissa käsissään, jossa on käynnissä sosialismin rakennustyö, jossa työväenluokan aineellinen ja moraalinen asema vähitellen nousee, — ja se ei voi olla muuta kuin koko maailman sosdem. työväkeä puoleensa vetävä magneetti. Sitä valheverkkoa johon kansainvälisen sosialidemokratian johtajat ovat SSSR:n käärineet, sitä revitään nyt rikki. SSS R:ssä käyvät työväen edustajistot ovat näytelleet ja tulevat näyttelemään vaikuttavaa osaa sosdem. työläisten vapauttamisessa reformistien vaikutuksesta.

4. Europan useiden maiden sosdem. työväki on alkanut vaistomaisesti tuntea että imperialistisen sodan vaara on taas lähestymässä. Aseistuksen lisääminen koko maailmassa, reparatsionimaksujen sälyttäminen työväenluokan harteille, imperialistien hyökkäys Idän nousevaa kansallista vapausliikettä vastaan, jatkuva toiminta uusien salaisten sopimuksien solmimiseksi — kaikki tämä herättää sosdem. työväessä tietoisuuden uuden maailmanteurastuksen vaarasta, jonka voi torjua vain koko proletariaatin todellinen tiukka yhteen liittyminen kansainvälisessä mitassa.

Kaikki tämä yhteensä luo uuden mielialan sosdem. (ja puolueettoman) työväen laajoissa piireissä herättäen niissä todellisen, vaistovaraisen joukkopyrkimyksen työväenluokan rivien yhtenäisyyteen. Kaikki tämä on vienyt yhteisrintama-taktiikan ensimäisiin vakaviin saavutuksiin sellaisissakin maissa kuin Englanti, Belgia, Ruotsi y.m.

*

Tätä sosdem. työväen rehellistä pyrkimystä yhtenäisyyteen pitää Kominternin ja sen sektsiain päättävästi ja lämmöllä tukea.

Tässä mielessä vasta nyt syntyy laaja pohja yhteisrintamataktiikan tehokkalle ajamiselle.

Nämä tavattoman tärkeät uudet ilmiöt ovat vieneet Englaniin ja SSSR:n ammattiliittojen yhtenäisyyskomitean muodostamiseen, Englannin kommunistipuolueen ja "vähemmistö"-liikkeen saavutuksiin, kommunistien ja sosdemien yhtesieen taisteluun Saksassa (kamppailu Hohenzollernien omaisuuden ilman korvausta takavarikoimisen puolesta), ensimäisiin saavutuksiin työväen yhteen liittämisessä ammatillisella rintamalla Ruotsissa,

työväenpuolueen aatteeseen Norjassa j.n.e.

Laajojen massojen painostuksesta alkavat sos.-dem. johtajat, ainakin sanoissa, muuttaa taktiikkaansa. Kautskyn "suunnan" ohella, joka avoimesti esiintyy propageeraamalla valkokaartilaistaktiikkaa SSSR:n suhteen, on II Internatsionaalessa syntynyt muka "vasemmisto"-suunta (sen kirkkaimpana esittäjänä Otto Bauer), joka propageeraa "ystävällisiä" suhteita SSSR:ää kohtaan. Itävallan sosialidemokratia on jäsenrikkaimpia ja voimakkaimpia sosdem. puolueita ja sen johdossa on reformismin taitavimpia diplomaatteja. Siksi on Otto Bauerin ja kumpp. käännöksellä syptomaattinen merkitys ja osottaa se kuinka syvästi on muuttunut sosdem. työväen laajojen piirien mieliala.

Samalla kuitenkin sosdem. "vasemmistolaiset" johtajat jatkavat Kominternin parjausta sinkoilemalla sitä vastaan mitä katalimpia ja inhottavimpia syytöksiä. Samainen Otto Bauer ajoi II Internatsionaalen kongressissa Marseillesissa "ystävällisessä" päätöslauselmassa suhteista SSSR:ään ja Idän kansoihin lävitse seuraavan väitteen: "Komintern levittää harhaluuloa että työväen vapauttaminen voidaan tuoda sille puna-armeijain pistimillä. Komintern laskee että pitää sytyttää uusi maailmansota jotta maailmanvallankumouksen voitto saataisiin. Komintern tukee vallankumousliikettä Aasiassa ja Afrikassa siinä toivossa, nojaten siihen että sodan kautta annetaan kuoleman isku kapitalismille". Varsin hyvin tietäen että uutta sotaa ei todellisuudessa valmistele SSSR, vaan imperialistiset vallat SSSR:ää vastaan, nuo "vasemmistolaiset" sosdem. johtajat, käyttäen hyväkseen sosdem. työväen oikeutettua vihaa sotaa vastaan, yrittävät naama hyväntahtoisessa hymyssä vierottaa työväkeä SSSR:stä yllä esitetyillä valheellisilla väitteillä ja samalla vierottaa sosdem. työläiset työväen kansainvälisen yhteisrintaman aatteesta.

Toisena sosdem. johtajain lempikeinona yhteisrintama-aatetta vastaan on yritys esittää "omat" (s. o. oman maan) kommunistit kommunistisen liikkeen kehnoimmiksi aineksiksi, joiden kanssa muka on mahdoton yhdessä toimia. Tämä saavutetaan kolminkertaisella parjaustulvalla oman maan kommunisteja vastaan.

Ja vihdoin, murtaakseen yhteisrintamataktiikan turvautuvat eräät sosdem. johtajat seuraavaan menettelyyn: he esittävät itsensä paljon tarmokkaampina "yhtenäisyyden puolustajina" kuin kommunistit ovatkaan ja syöttävät sitä ajatusta että todellinen yhtenäisyys voidaan luoda vain siinä tapauksessa jos kommunistit luopuvat itsenäisen poliittisen puolueen aatteesta ja suostuvat liittymään sosdem. puolueeseen, j.n.e.

Selvää on ilman muuta että mistään kommunistipuolueiden sulattamisesta yhteen sosdem. puolueiden kanssa ei voi olla puhettakaan. Se olisi proletaarisen vallankumouksen asian suoraa pettämistä. Se olisi täydellistä kieltäytymistä proletariaatin suuresta historiallisesta tehtävästä. Erikoisen, itsenäisen kommunistisen puolueen olemassa olo on marxilaisuuden ja leninismin aakkosia. Työväenluokan pääsaavutus viime aikoina on ollut se että tavattomista vaikeuksista huolimatta on maailman eri maissa onnistuttu luomaan itsenäiset kommunistiset puolueet, jotka avoimesti esiintyvät sosdem. johtajain petturuutta vastaan, avoimesti puolustavat proletaarisen vallankumouksen aatetta ja valmistavat vallankumousta. Vain kommunistisen puolueen lipun alla voi koko proletariaatti liittyä yhteen — ja aikanaan on epäilemättä liittyvä.

Yhtäkaikki KI:n laajennettu Tpk julistaa että voimakkaammin kuin koskaan ennen on se ajava yhteisrintamataktiikkaa, s.o. ehdottava sosdem. (ja

puolueettomille) työläisille yhteistä taistelua, yhteisiä esiintymisiä porvaristoa vastaan kaikissa politiikan ja talouden tärkeimmissä kysymyksissä, joissa voidaan saada aikaan sopimus sosdem. työläisten ja kommunistien kesken.

KI:n laajennettu Tpk. kategorisesti kehoittaa kaikkia sektsioitaan päättävästi, rohkeasti ja lämmöllä edistämään sosdem. työläisten pyrkimyksiä yhtenäisyyteen taistelussa porvaristoa vastaan, yhtymään sosdem. työläisten kanssa niitä tai näitä käytännöllisiä toimintoja varten minimaalisillakin tunnussanoilla, huomaavaisesti, toverillisesti ja rehdisti suhtautumaan sosdem. työläisiin antaakseen heille mahdollisuuden yhdessä meidän kanssamme käydä porvaristoa vastaan.

Kominternilla ei ole syytä tarkistaa arviointiaan sosialidemokratian ja erikoisesti sen johtajien ("vasemmistolaistenkaan") objektiivisesta osuudesta. Tämä arviointi on annettu useissa Kominternin asiakirjoissa alkaen ensimäisestä kongressista aina viidenteen kongressiin saakka. KI:n laajennettu Tpk. torjuu päättävästi likvidaattoriset ajatukset V:n kongressin päätöksien "tarkistamisen" välttämättömyydestä (Ranskan puolueen oikeistolaisen oppositsionin ja eräiden muiden likvidaattorisen mielialan vallassa olevien "kommunistien" ajatus).

Kominternilla ei ole epäilyjä siitä että sosdem. johtajien enemmistö tulee entiseen tapaansa rikkomaan työväen yhteisrintamaa niinkuin tekevät nyt esim. sosdem. johtajat Saksassa sellaisessakin kysymyksessä jossa tasavaltalaisetkin voisivat tukea työväkeä. Mutta tilanteen muuttuminen muuttaa sosdem. työväen laajojen kerrosten mielialaa; eri aikoina, erilaisissa oloissa näyttelevät sosdem. massat objektiivisesti erilaista osaa, mikä juuri pitää ottaa huomioon ensi kädessä yhteisrintamataktiikkaa ajettaessa.

Komintern pysyy edelleen siinä ajatuksessa että yhteisrintamataktiikka ei missään tapauksessa ole parlamenttaarista liittoilutaktiikkaa sosdem. huippujen kanssa, sitä vähemmän se on kommunistipuolueiden sulattamista yhteen sosdem. huippujen kanssa, se ei ole kommunistipuolueiden luopumista itsenäisyydestä propaganda- ja agitatsionitoiminnassaan. Kuten tähänkin asti Kommunistinen Internatsionaale katsoo että yhteisritamataktiikka ei ole mitään muuta kuin vallankumouksellinen agitatsionimedoti joukkojen keskuudessa, massojen organisatoorinen mobilisoimismetoodi, työväen enemmistön Kominternin puolelle valloittamismetoodi. Tässä historiallisessa tilanteessa on yhtesirintamataktiikka ainoa oikea kansainvälisen proletariaatin mahdollisimman laajojen kerrosten yhteenliittämis-metoodi, ainoa oikea laajojen sosialidemokraattisten ja puolueettomien työläispiirien järjestelmällisen kasvattamisen metoodi marxilaisuuden hengessä reformia vastaan.

Yhteisrintamaa vastaan toimivat sosialidemokraattiset johtajat vakuuttelevat useinkin että kommunistit eivät muka yhteisrintamaa todella tahdokaan. Tämä väite on aivan valheellinen. Tunnussana "yhteisrintama" on meille ennen kaikkea työläismassojen todella luokkamobilisoinnin tunnus taisteluun lykkäämättömien tarpeidensa puolesta porvaristoa vastaan. Että agitatsionimme tällöin suuntautuu sosdem. johtajia vastaan, tapahtuu se sen tähden että nämä vaikeuttavat työväen liittymistä yhteen taistellakseen kipeimpien tarpeidensa puolesta.

*

Samalla kun Europan maiden porvaristo kääntyy Amerikan imperialistien puoleen etsien niiltä pelastusta, samalla kohdistavat sosdem. johtajatkin katseensa Amerikaan etsien virvoitusta hengelleen Amerikan työväenliikkeen johtajilta, noilta porvariston tyypillisiltä agenteilta työväen piirissä.

Korkeiden ylivoittojen turvin Amerikan pääoman magnaatit erittäin järjestelmällisesti jouduttavat työväen aristokratian syntymistä, lahjovat ja demoralisoivat Amerikan työväenliikkeen koko huippukerroksen.

A. F. of L:n johto on kokonaan aina ostettavissa olevien "työväen" aristokratian johtajien käsissä. Luomalla lukuisia "ammattiliitto"-pankkeja, levittämällä teollisuusyritysten osakkeita työväen keskuuteen y.m. Amerikan gompersilaiset ammattiliitot käytännössä suorastaan "ymppääntyvät" kapitalistisiin liikeyrityksiin. Ammattiliittojen jäsenmäärä vähenee: ammattiliitot muuttuvat miltei yksinomaan työväen aristokratian suljetuiksi järjestöiksi. Yltiö-amerikalainen federatsioni on muodostettu ennen kaikkea sitä varten jottei Yhdysvaltoihin päästettäisi "vieraita" työläisiä, jotka voisivat uhata työväen aristokratian etuoikeutettua asemaa. SSSR:n ilkeimpiä parjaajia ovat näiden "ammattiliittojen" johtajat.

Ja tätä "työtä" katselevat kateudella monet Europan reformistiset johtajat. Saksassa, Itävallassa ja muissakin maissa propageeraavat nämä herrat työväenliikkeen "amerikalaistuttamista". Jäljittely alkaa kapitalisteihin sidottujen "työväen" pankkien muodostamisella. Kun työväen aristokratian huippukerrokset ostelevat osakkeita, kuvataan se rauhalliseksi sosialismiin "sisäänkasvamiseksi". A. F. of L:ssä näkevät Amsterdamin johtajat pelastuksen bolshevismin vaarasta. "Amerikalaistuttaminen" asetetaan vastapainoksi Europan sosdem. työväen vaistovaraiselle pyrkimykselle lähentyä SSS R:n proletariaatin kanssa. Dawesplaanin "hyvyyksien" yhteydessä tuodaan Amerikasta Europaan työväenliikkeen gompersilaisen "amerikalaistuttamisen" "hyvyydet".

Yksi nykyajan tärkeimmistä tehtävistä on tämän politiikan porvarillisen, vastavallankumouksellisen merkityksen paljastaminen koko maailman työväelle.

Kominternin tehtävät.

(N.K.P:n edustajiston laatimista K-I:n laajennetun Tp.k:n hyväksymistä teeseistä)

1. Objektiiviset ehdot sosialismin voitolle Europassa kypsyvät yhä enemmän. Yhä suuremman merkityksen saa subjektiivinen tekijä, s.o. kysymys siitä missä määrin työväenluokka tiivistyy missä määrin lujittuvat Kommunistiset puolueet, missä määrin niistä tulee todella bolshevistisia puolueita, missä määrin ne osoittavat olevansa tilanteen tasalla. Nähden (kapitalismin osittaisen vakaantumisen yhteydessä) proletaarisen vallankumouksen vitkallisemmankin kehityksen mahdollisuuden pitää kommunististen puolueiden kuitenkin valmistaa itseään niin että ovat valmistutuneet vallankumouksen nopeampaankin kehitystempoon. Mitä huomaavaisin kommunistipuolueiden vaaliminen, työ niiden poliittiseti kasvattamiseki, karkaisemiseksi, organisatooriseti tiivistämiseksi, aatteellisesti lujittamiseksi, vallankumouksellisen päättäväisyyden ja massoihin lähestymistaidon kehittämiseksi — siinä Kommunistisen Internatsionaalen tärkein tehtävä lähi vuosien aikana.

2. Nyt jolloin sarja Europan tärkeimpiä kapitalistisia valtioita kapitalismin osittaisesta "vakaantumisesta" huolimatta on joutumassa taloudelliseen umpikujaan; jolloin kapitalistisen Europan tuotantovoimat taantuvat tai tallaavat paikoillaan; jolloin työtätekevien laajojen massojen elintaso alenee, jolloin Amerikan imperialismi y' enemmän muuttaa Europan kapitalismin vasallikseen; jolloin työväen laajat massat, niiden joukossa sosialidemokraattisetkin työläiset etsivät ulos pääsyä syntyneestä tilanteesta tullen kokemuksestaan vakuutetuiksi siitä, että sosdemien "koalitsionipolitiikka", yhteistyö porvariston kanssa ei tuo yhä sekasotkuisammaksi käyvän pulan ratkaisua, — tällaisessa tilanteessa on kommunististen puolueiden tehtävänä: avarammin, päättävämmin ja sitkeämmin kuin milloinkaan ennen levitettävä kansan laajojen massojen eteen ohjelmansa Europa pelastamiseksi — proletaarisen vallankumouksen kautta, proletariaatin diktatuurin kautta. **Sosialistisen Europan Yhdysvaltojen** kautta (tunnussana jonka Komintern hyväksyi jo v. 1923), toteuttamalla tunnuslauseen: **"Kaikkien maiden proletaarit ja maailman sorretut kansat liittykää yhteen!"**

Propageerattaessa Europan Yhdysvaltojen aatetta keinona Länsi-Europan proletariaatin ja kansojen vapauttamiseksi kaksinkertaisesta sorrosta, kansallisen pääoman ja Pohjois-Amerikan pääoman sorrosta, on pidettävä mielessä seuraavat seikat. Ensiksi, Europan Yhdysvaltojen tunnussanaa on pidettävä Europan maissa käyvän voitokkaan proletaarisen vallankumouksen tuloksena syntyvien Europan sosialististen Neuvostotasavaltojen valtiollisten keskinäissuhteiden poliittisena ilmaisuna. Toiseksi, voitokasta proletaarista vallankumousta Länsi-Europassa tunnussanan Europan yhdysvallat yhteydessä ei pidä ymmärtää proletariaatin ehdottomasti yhtaikaisena voittona koko Europasa, vaan kokonaisena vallankumouksellisten mullistuksien aikakautena, jonka kuluessa proletaarinen vallankumous voi voittaa aluksi erinäisissä tai yhdessäkin Europan maassa voittaakseen sitten kaikissa Europan maissa. Kolmanneksi, tunnussana Yhdysvallat tietää sitä että Europan vapautuneet kansallisuudet voivat liittoutua vain täydellisen vapaaehtoisuuden pohjalla ja ehdolla että täydelleen tunnustetaan kansojen itsemääräämis-oikeus. Nel-

jänneksi, tämä tunnussana, tultuaan proletariaatin diktatuurin tunnussanaksi, merkitsee siirtomaiden ja puolsiirtomaiden kansojen vapaiksi julistamista ja yhteistyön järjestämistä niiden kanssa täyden vapaaehtoisuuden pohjalla.

Suurta hyötyä tuottaa tunnussanan "Sosialistisen Europan Yhdysvallat" tai "Europan Työläis-talonpoikaisten Tasavaltojen Yhdysvallat" propaganda, kun se järjestetään oikeille raiteille (tunnussanan "Yhdysvallat" matalanpasifistisen tulkinnan arvostelu ja ivaaminen, porvarillisen ajatuksen voimattomuuden paljastaminen).

Samalla on useissa Europan maissa (Ranska, Italia, Balkanin maat, Puola, Tsekkoslovakia, Saksa) erikoisella voimalla työnnettävä esiin tunnussana "työväen ja talonpoikain hallitus".

Sosialistisen Europan Yhdysvallat liitossa SSSR:n kanssa, liitossa maailman sorrettujen kansojen kanssa, liitossa Amerikan proletariaatin sosialistisen osan kanssa edustaisivat niin valtavaa voimaa että sille ei imperialistinen Amerika mitään mahtaisi.

3. Eritoten on välttämätöntä että Kansainliiton koolle kutsumien kansainvälisten konferenssien (taloudellisen ja aseistariisumiskonferensin) yhteydessä kommunistiset puolueet lähtökohtanaan Kominternin yleiset ohjelmakohdat kehittävät työtätekevien laajojen massojen eteen konkreettisen ohjelman Europan pelastamiseksi kapitalisti-vastaisen politiikan tietä.

4. Mutta tämän propagandatyön ohella pitää kommunistipuolueiden osata päästä lähelle työväen laajimpia massoja sarjalla konkreettisia osittaisvaatimuksia, toimintaohjelmalla lähimmäksi ajaksi, minimivaatimuksilla jotka vaihtelevat kussakin maassa kunakin hetkenä, nostaen kulman kärkeen sellaiset vaatimukset, jotka voivat saada ja osaksi jo saavat sos.-dem. työväen ja puolueettoman työväen kannatuksen ja jotka ovat työtätekevien elintason parantamisen linjalla ja edistävät proletariaatin vapaustaistelua.

5. **Pyrkimys yhtenäisyyteen** — se on peruspiirre, joka luonnehtii työväen nykyisen mielialan miltei koko maailmassa. Yhä tiukempi tahto yhtenäisyyteen: tietoisuus siitä että jollei yhtenäisyyttä työväen riveissä aikaan saada tulee asema yhä enemmän ja enemmän huononemaan; yhtenäisyystunnuksen populäärisuus, eritoten ammatillisen yhtenäisyyden tunnuksen populäärisuus työväen massojen keskuudessa — se on nykyhetken peruspiirre työväenliikkeessä.

6. Tällä perustalla pitää nyt erikoisen laajasti kehittää yhteisrintamataktiikkaa. Yhteisrintamataktiikan yleisempi soveltaminen on vasta alkamassa. Tätä taktiikkaa, joka ensi kerran peruspiirteissään julistettiin Kominternin kolmannessa kongressissa, on konkretisoitu neljännessä ja viidennessä kongressissa sekä laajennetun Tpk:n istunnossa. Vaikka se on proletaarisen etujoukon taktiikkaa kokonaiseksi aikakaudeksi, aina siihen saakka kunnes olemme vallottaneet puolellemme työväenluokan enemmistön, pitää yhteisrintamataktiikan saada konkreettinen sisältönsä ja muuttaa muotoaan muuttuvasta tilanteesta riippuen, paikan ja ajan mukaan.

Nyt eritoten on välttämättä muistutettava kolmannen konressin taktillisista päätöksistä, joita sitten neljännessä ja viidennessä kongressissa kehitettiin ja täydennettiin. Näiden kongressien perustavat taktilliset teesit ovat edelleen paikkansa pitävät eikä niitä ole tarvis millään tavalla "revisioida".

7. Pääpaino yhteisrintamataktiikkaa ajettaessa on nyt pantava **ammatilliseen liikkeeseen.** Nyt eri maiden työväenliikkeessä muodostuvien "vasemmistosiipien" luonteenomaisena piirteenä on niiden **ammatillinen** luonne. Siksi yhäkin tärkeämpää kommunistien toiminta ammattiliitoissa. Auttaa ammattiliittojen vasemimstoaineksia, tu-

kea niiden pyrkimyksiä työväenluokan voimien tiivistämiseksi, taistella ammattiliittojen yhtenäisyyden aikaansaamiseksi joka maassa, taistella ammatillisten luokkaliittojen yhtenäisen Internatsionaalen luomisen puolesta — siinä voimavipu yhteisrintamataktiikan toteuttamisessa. Komintern vakuuttaa että yhtenäisyyden saavuttamiseksi kaikki kommunistit antavat suostumuksensa itsenäisenä toimivan Profinternin lakkauttamiseen ja sen sulattamiseen yhteen Amsterdamin Internatsionaalen kanssa molempien ammatillisten internatsionaalien yhteisen maailmankongressin perusteella ehdolla että kumpikin puoli säilyttää agitatsionivapauden. On ilman muuta selviö että siihen asti kunnes tämä yhteensulattaminen käy mahdolliseksi, jokaisen kommunistin velvollisuus on kaikin voiminsa tukea Profinternin työtä. Komintern hyväksyy täydelleen NKP (b:n) KK:n lausunnon siitä että SSSR:n ammattiliittojen, jotka ovat Profinternin osa, liittymisestä Amsterdamiin ei voi olla puhettakaan, sillä Amsterdamin Internatsionaale, joka nykyisessä muodossaan on imperialistisen Kansainliiton ase, ei aja proletaarista luokkapolitiikkaa, saboteeraa työväen yhtenäisyyttä j.n.e.

Komintern vaatii että Ranskan kommunistipuolueen (tietysti sopimalla unitaarisen työväenliiton kanssa) ja Tsekkoslovakian kommunistipuolueen (tietysti täydessä sovinnossa punaisten ammattiliittojen KK:n kanssa) pitää paljon tarmokkaammin kuin tähän saakka ryhtyä toteuttamaan Kominternin taktiikkaa ammatillisen yhtenäisyyden kysymyksissä. Komintern huomauttaa että konservatismi tässä kysymyksessä tuo vakavia vaurioita toiminnalle. Komintern katsoo että ellei tätä konservatismia Ranskassa ja Tsekkoslovakiassa voiteta, ei siellä voida ottaa yhtään vakavaa askelta yhteisrintamataktiikan toteuttamiseksi eikä massojen menestyksellä vallottamiseksi. Kansainvälisen proletariaatin yhtenäisyystaistelun, eritoten ammatillisten luokkaliittojen yhtenäisen Internatsionaalen luomistaistelun kannalta tulee Komintern kaikin voiminsa tukemaan Englannin ja Neuvostovallan ammattiliittojen yhtenäisyyskomitean työtä, samoin kuin jokaista rehellistä yritettä samaan suuntaan. Komintern on horjumattomasti vakuutettu siitä että maailman ammatillisen liikkeen yhtenäisyyden aate voittaa siinäkin tapauksessa ettei Englannin ja Neuvostovallan ammattiliittojen yhtenäisyyskomitea jostain syystä onnistu yhä ja yhä laajentamaan työtään. Samalta näkökulmalta tulee Komintern täydelleen kannattamaan alkanutta työväen edustajaliikettä SSSR:ään, millä on oleva yhä suureneva merkitys taistelulle kansainvälisen proletariaatin yhtenäisyyden puolesta.

8. Yhteisrintamataktiikan ajamisessa käytännössä on usein tullut ilmi kaksi virhettä:

a) kääntyessään sosdem. työläisten puoleen ovat puolueemme osettaneet yhteisen esiintymisen **ehdoksi** sellaisia vaatimuksia joita mielialaltaan vielä reformistiset työläiset eivät tiettävästi voineet hyväksyä. Esim. Ranskan puolue ehdottaessaan Ranskan sosialisteille yhteisrintamaa taistelussa Marokon sotaa vastaan asetti yhteisen esiintymisen ehdoksi sen että on hyväksyttävä tunnussana Ranskan joukkojen evakuoimisesta ja veljeilystä riffien kanssa.

b) Yrittäessään saada sopimusta sosdemien kanssa ovat järjestömme joskus antaneet sitoumuksen etteivät sanallakaan esiinny sosdem. puoluetta vastaan, s.o. kieltäytyvät kommunistisesta agitatsionista (hiliattain eräässä Saksan kommunistipuolueen paikallisista järjestöistä).

Kumpaakaan ei voi sietää. Ranskan joukkojen Marokosta evakuoimisaatteen tai Ranskan joukokjen riffien kanssa veljeilemisaatteen propageeraaminen on ehdottomasti oikein. Mutta aivan väärin on asettaa nämä tunnus-

sanat yhteisten toimintojen **ehdoksi** reformistisille työläisille näissä oloissa. Pyrkiminen kaikin voimin sopimuksiin sosdem. työläisten kanssa yhteisiä esiintymisiä varten on ehdottomasti oikein. Mutta aivan sietämätön on itsenäisyydestään luopuminen. Tehtävämme yhteisrintamataktiikkaa toteuttaessamme sisältyy siihen, että täydelleen säilyttäen itsenäisyytemme ja propageeraten sopivassa muodossa aatteitamme me samalla otamme alotteen sopimuksen teossa sosdem. työläisten ja puolueettomien työläisten kanssa vaikkapa alkeellisillakin, työväen reformistisille ja puolreformistisille kerroksille hyväksyttävillä tunnussanoilla, kun vain nuo tunnussanat ovat porvaristoa vastaan käytävän taistelun linjalla. Enimmäkseen tulevat ne olemaan sosdem. työläisten kannalta hyväksyttäviä ja toivottavia vaatimuksia, mutta hyvin vähän toivottavia (tai vastahakoisesti, joukkojen painostuksesta hyväksyttäviä) sosdem. johtajille. Parhaana esimerkkinä voitaneen esittää taistelu Saksan keisariperheen omaisuuden takavarikoimiskysymyksen ympärillä.

Se ettei ymmärretä kommunistien osuutta olevissa tai mahdollisesti muodostuvissa työväenpuolueissa (sellaisissa kuin Labour party), se aiheuttaa vakavaa vauriota yhteisrintamataktiikalle.

Ei ymmärretä sitä että ei voi tyytyä pelkkään "avoimen" kirjeen (tai muutamien kirjeiden) lähettämiseen sosdemeille; että ei voi rajottua pelkkiin "yhteisrintaman" muodollisiin puoliin; että yhteisrintamataktiikkaa oikein sovellettaessa pitää ajatella paitsi agitatoorisia saavutuksia, myöskin **organisaattorista lujittamista** — nämä virheet ovat vielä perin yleisiä useissa Kominternin sektsioissa.

Enemmän kuin ennen pitää kommunistipuolueiden muistaa sitä että yhteisrintamataktiikalla on myös omat vaaransa. Kun sosdem. johtajat vastoin tahtoaan (joukkojen painostuksesta) joutuvat tekemään sopimuksia kanssamme yrittävät he jokа tapauksessa kaikin voiminsa muuttaa kommunistipuolueen sosdem. puolueen lisäkkeeksi, s.o. riistää kommunisteilta itsenäisyyden, ja ratkaisevalla hetkellä joko pettävät käynnissä olevan liikkeen, taikka kampeavat sen luonteen porvaristolle edullisemmaksi.

Kaikissa yhteisissä esiintymisissä, kaikissa myönnytyksissä sosdem. työläisten mielialoille pitää kommunistipuolueiden pysyä uskollisina itselleen, pitää propageerata ohjelmaansa kokonaisuudessaan, typistämättömänä, niiden pitää kohottaa liikettä yhä korkeammalle ja korkeammalle menettämättä yhteyttään massojen kanssa.

9. Ei tietysti voi olla puhettakaan kommunistipuolueiden organisatoorisesta yhteen sulattamisesta sosdem. puolueiden kanssa taikka Kominternin sulattamisesta yhteen II Internatsionaalen kanssa (hiljattain Englannin riippumattoman työväenpuolueen tekemä ehdotus). Tällaisia ehdotuksia tekevät joskus sosdem. johtajat laskien että ehdottamalla mahdotonta he rikkovat mahdollisen, s.o. mahdottomalla, muka pitemmälle menevällä ehdotuksella (kahden puolueen yhteen sulattamisesta) yrittävät rikkoa toteutettavissa olevan kommunististen työläisten ja sosdem. työläisten sopimusehdotuksen kulloinkin esillä olevissa konkreettisissa vaatimuksissa, konkreettisissa esiintymisissä porvaristoa vastaan.

Työväenluokan täydellisen kansainvälisen yhtenäisyyden aikaansaaminen, yhtenäisen, työväenluokan kaikki voimat sisältävän Internatsionaalen luominen on maailmanhistoriallinen tehtävä, jonka Kommunistinen Internatsionaale on ajan oloon toteuttava. Juuri tämän tehtävän toteuttamisen vuoksi on proletaarinen etujoukko luonut itselleen raskaassa taistelussa ja tavattoman vaikealla työllä itsenäiset proletaariset kommunistiset puolueet, jotka yksin ovat loppuun saakka viha-

mielisiä porvarilliselle maailmalle ja sosdem. johtajien puolinaisuudelle. Itsenäisten kommunististen puolueiden luominen, jotka kykenevät johdonmukaisesti ja loppuun saakka puolustamaan koko proletariaatin etuja, on sellainen saavutus josta kommunistit eivät milloinkaan tule kieltäytymään.

10. Englannin riippumattoman työväenpuolueen ehdotuksen johdosta velvottaa KI:n laajennettu Tpk. puhemiehistön vastaamaan Englannin proletariaatille avoimella kirjeellä, jossa

a) selitetään minkä vuoksi nimenomaan III Internatsionaalen yhdistäminen II:n kanssa on mahdoton, ja

b) kehotetaan Englannin riippumatonta työväenpuoluetta ja Englannin proletariaatin kaikkia muita järjestöjä heti muodostamaan yhteisrintaman tukeakseen Englannin vuorityöläisiä edessä olevassa konfliktissa kaivosten omistajien ja hallituksen kanssa: Koska edessä olevalla Englannin kaivostyöläisten taistelulla on valtava historiallinen merkitys on koko II Internatsionaalellekin ehdotettava yhteisrintamaa kaivostyöläisten tukemisessa.

11. Yhteisrintamataktiikka perustuu tietysti ennen kaikkea **työläisten** yhteisiin esiintymisiin. Mutta yhteisrintamataktiikkaan sisältyy muutakin. Kun edellytykset ovat suotuisat pitää kommunistien työntää esiin sellaisia osittaisvaatimuksia, jotka vetävät puoleensa puolproletaarisia ja pikkuporvarillisiakin kerroksia. Esim. inflatsionista kärsivät etupäässä väestön pikkuporvarilliset kerrokset. Syntyy suoranaisia pikkuporvariston kriisejä. Sellaisessa tilanteessa, kuin nyt esim. Ranskassa, voidaan ja pitää huomattavat pikkuporvarilliset kerrokset saada vedetyksi esiintymään porvaristoa vastaan. Sama voi olla asia sellaisessa kamppailussa kuin kamppailu entisen keisariperheen omaisuuden takavarikoimisen puolesta. **Konkreettisuuden** puute agitatsionissamme on tähän asti ollut pääpuute puolueidemme työssä. Tämän puutteen poistaminen on tärkeimpiä tehtäviämme.

12. Useissa maissa on käynnissä talonpoikaiston vakava luokkakerrostumiin jakaantuminen, mikä heijastuu porvarillisiin (ja katolisiin) talonpoikaisjärjestöihin. Näiden järjestöjen sisällä muodostuu vasemmistosiipiä y.m. Alkaa yhä paremmin järjestetty taistelu talonpoikaistosta (Itävallan sosdemien agraariohjelma-luonnos, Lloyd Georgen ehdotus y.m.). Vakavia tuloksia ovat antaneet erinäisten kommunistipuolueiden ponnistelut (Italia, Ranska), jotka ovat kiinnittäneet runsaammin huomiota työhön talonpoikaiston keskuudessa. Kominternin kaikkien sektsioiden pitää voimaperäistyttää työtään tällä alalla koordineeraten sen Kominternin työn kanssa.

13. Kansallisen vapausliikkeen herääminen Idässä ja työväenliikkeen vähitellen voimistuminen siellä ovat ensiluokkaisen tärkeä uusi tosiasia. Europan ja Amerikan työväen huomion kiinnittäminen tähän tosiasiaan, sen selvittäminen kuinka tärkeä tämä liike on proletariaatin vapaustaistelulle, Lännen ja Amerikan työläisten totuttaminen siihen ajatukseen että on välttämätöntä avustaa ja tehdä yhteistyötä Idän kanssa — siinä yksi nykyajan tärkeimmistä tehtävistä.

Ja samalla on Komintern velvollinen käyttämään mahdollisimman ison osan voimistaan työväenjärjestöjen kaikin puolin tukemiseen ja vaalimiseen Idän maissa, vetämällä ne yhä enemmän osallisiksi proletariaatin kansainväliseen taisteluun.

14. Tpk. velvoittaa puhemiehistön kiinnittämään mitä vakavinta huomiota työväenliikkeeseen Japanissa, jossa on kaikki proletaarisen **massa**liikkeen edellytykset. Se on sitäkin välttämättömämpää kun reformistit yrittävät (ja tulevat myöhemmin amerikkalaisten sosialipetturien avulla yhä enemmän yrittämään) vallata työväenliikkeen

alkuasteillaan olevat äänenkannattajat Japanissa ja niiden kautta siirtämään porvarillisen vaikutuksen myöskin Kiinan työväenliikkeeseen, jolla on niin suurenmoinen tulevaisuus.

15. Ajatus uuden, vielä verisemmän imperialistisen sodan kiertämättömyydestä (jos työväen vallankumous ei sitä ennen voita) nousee yhä kirkkaampana koko maailman proletaarisen etujoukon eteen. Koko maailman työläiset tuntevat yhä selvemmin, että he voivat käydä taistelua sotaa vastaan vain lujassa liitossa SSSR:n kanssa. Kansainvälisen proletaarisen yhteisrintaman luomisessa on taistelulla sotien vaaraa vastaan huomattavin sija. Tässä suhteessa pitää kommunistien säilyttää alote käsissään.

16. Juuri nyt kun vallankumoustaistelu on suhteellisen hiljaista pitää kommunistipuolueiden entistä enemmän painautua laajojen työläismassojen jokapäiväiseen taisteluun ja elämään, **voittaa puolelleen työväen enemmistö,** tulla, jos ei ainoaksi, niin joka tapauksessa **tärkeimmäksi ja vaikutusvaltaisimmaksi työväenpuolueeksi maassa.** Kun yhteisrintamataktiikkaa oikein ajetaan on tämä tehtävä täysin toteutettavissa.

17. Useissa maissa, joissa kommunistipuolueet vielä ovat maanalaisia, on niiden ehdottomasti tehtävä sarja vakavia, sitkeitä, toistuvia yrityksiä noustakseen maan alta ja käyttääkseen hyväkseen laillisia mahdollisuuksia. Sosialidemokraatteja on vaadittava tukemaan kaikkien työväen järjestöjen laillistuttamisvaatimuksia, tukemaan taistelua valkoista terroria vastaan, pakotettava sosdem. johtajat paljastamaan todellisen minänsä.

18. Komintern toteaa että useista kommunistipuolueista on tähän asti puuttunut alkeellisen välttämätön puolueen sisäinen demokratia. Puolueen sisäisen demokratian puute on kärjistänyt useita puoluekriisejä viime aikoina. Oikea demokraattisen keskityksen periaate tulkitaan usein liian mekaanisesti. Tulos tästä on että jäsenjoukkojen alotteellisuus tulee kahlehdituksi ja puolueen vereksien johtavien kaaderien muodostuminen vaikeutuu. Keskuskomiteat irtaantuvat toisinaan puolueen jäsenjoukoista. Tällä pohjalla kehkeytyy joku syrjäpyrkimys helposti fraktsioniksi ja samalla käy erittäin vaaralliseksi.

Kommunistinen puolue voidaan rakentaa vain demokraattisen sentralismin periaatteelle. Mutta demokraattisen sentralismin järjestelmän pitää toimia niin että myöskin alhaalta ylöspäin kulkisi puolueemme koko jäsenjoukon mielipiteiden ja tahdon todellinen, vapaa ilmaisu, eikä ainoastaan ylhäältä alaspäin direktiivit ja johto.

Demokraattinen sentralismi ei ole ainoastaan kurinalaisuutta, vaan se on kurinalaisuutta plus johtavien elinten todella valittavuus plus harkintavapaus puolueen sisällä kaikissa kysymyksissä (paitsi välittömän toiminnan hetkiä silloin kun kysymys on jo ratkaistu) plus puolueen rivijäsenten todellinen itsetoiminta.

Kaiken tämän vuoksi vaatii laajennettu Tpk. päättävästi vielä kerran "normalisoimista" niissä Kominternin sektsioissa, joissa normalisoimista ei vielä ole toteutettu.

19. On välttämättä kiinnitettävä vakavaa huomiota kommunistipuolueiden toimintaan suurissa teollisuuskeskuksissa ja suurimmissa teollisuuslaitoksissa. On todettu että monin paikoin ovat kommunitiset solut pienten ja keskisuurten laitosten soluja, kun sitävastoin suurimmissa teollisuuslaitoksissa kommunistien vaikutus on heikkoa. Kaikkien kommunistipuolueiden on pidettävä erikoisluettelossa koko maan suurimmat ja ratkaisevat teollisuuslaitokset ja tehtävä voimakkaimpien kommunististen solujen luominen näihin laitoksiin erikoisen huolenpitonsa esineeksi.

20. Kun työttömyys eräissä Europan

tärkeimmistä maista on saanut massaluonteen pitää näiden maiden kommunistipuolueiden kiinnittää erikoista huomiota työttömien liikkeeseen. Kommmunistisen puolueen pitää ottaa itselleen työttömien järjestämistehtävä ja tämän liikkeen johto, kaikin tavoin estää sen irrottuminen ammattiliitoista ja työssä olevien työläisten liikkeestä. Kuitenkin niissä tapauksissa, joissa ammattiliitot taantumuksellisten johtajiensa vaikutuksesta kieltäytyvät antamasta tarpeellista apua työttömille, ovat kommunistit velvolliset luomaan työttömien järjestöjä ja kaikin tavoin tukemaan niiden taistelua.

21. Eräissä maissa (Bulgaria, Puola) on viime aikoina ilmennyt terroristisen taipumuksen vaara. Pyöveli Zankovin luoman komennon pohjalla on Bulgarian työväen keskuudessa ilmennyt vissiä viehättymistä sen tapaisiin tekoihin kuin Sofian tuomiokirkon räjäyttäminen huolimatta Bulgarian kommunistipuolueen KK:n jyrkästi kielteisestä suhtaantumisesta individualiseen terroriin. Samaten ilmeni yhteen aikaan Puolassa terroristinen tendenssi.

Kommunistinen Internatsionaale on individualisen terrorin jyrkkä vastustaja. Kun Komintern hylkää tämän taistelumetoodin ohjaavat sitä yksinomaan vallankumouksellisen tarkoituksenmukaisuuden periaatteet. Komintern torjuu vallankumouksellisen väkivallan kysymysten poroporvarillisen käsittelytavan. Jokainoa tietoinen proletaari tietää että ilman vallankumouksellista väkivaltaa ei porvaristoa voida kukistaa, ei maailmaa voida vapauttaa pääoman ikeestä. Vain asevoimin voi proletariaatti vapauttaa ihmiskunnan kapitalismin alennustilasta. Mutta juuri tämän vuoksi hylkäävät kommunistit individualisen terrorin käytön muistuttaen että yksilöiden esiintymisten asettaminen massoien taistelun tilalle voi vain demoralisoida liikkeemme, voi vain hajoittaa ja murtaa omat voimamme.

22. Puolueiden uudelleen järjestäminen työpaikkasolujen pohjalle on osottautunut täysin oikeaksi. Ranskan oikeistolaisten tai Italian äärimäisvasemmistolaisten vastaväitteet tätä järjestöperiaatetta vastaan ovat vain todisteena siitä että nämä vastaväitteet ovat heillä kytkeytyneet yhteen väärän, antibolshevistisen syrjäpyrkimyksen kanssa. Puoluetta rakennettaessa työpaikkasolujen pohjalle ei kuitenkaan saa olla liian suoraviivainen, vaan on välttämättä tehtävä ne konkreettiset korjaukset, jotka johtuvat paikallisesta tilanteesta, sallittava tarpeen vaatiessa myöskin kommunistien järjestyminen asuinpaikan mukaan (katusolut).

23. Puolueidemme propagandatyötä on välttämättä voimaperäistytettävä, eritoten työtä kommunistipuolueiden peruskaaderien aatteellisen tason kohottamseksi, muistaen että yksikään hetki ei saa mennä hukkaan tuleviin taisteluihin itseään valmistavalta kommunistilta.

24. Suuren merkityksen voivat saada ne järjestöt, jotka eivät ole puoluejärjestöjä. Sen on todistanut Työväen Kansainvälisen Avustuskomitean, Puna-Avun, Talonpoikais-Internatsionaalen, osuustoimintasektsian y.m. kokemus. Tälle alalle pitää kiinnittää paljon enemmän huomiota kuin tähän asti.

On oikea aika asettaa päiväjärjestykseen ja tutkia maaperää eivätkö olisi mahdollisia Europan työväen laajat puolueettomat järjestöt, jotka asettaisivat tehtäväkseen taistelun sotaa vastaan, systemaattisen avustuksen SSSR:lle sen rakennustyössä j.n.e.

25. KI:n Tpk:n organisatoorista työtä pitää voimaperäistyttää ja systematisoida. Paljon suuremmassa määrin kuin tähän asti pitää Kominternin välittömään johtoon vetää Kominternin voimakkaimmat sektsiat. Tämä kysy-

mys ei ole pelkästään organisatoorinen, vaan se on syvä poliittinen kysymys. Nuorten kommunististen puolueiden nopeamman ja normaalimman kypsymisen edellytyksenä, sen edellytyksenä että nämä puolueet voivat kehittyä voimaksi, joka kykenee nousemaan ratkaisevien vallankumouksellisten tapahtumain johtoon maassaan, on näiden puolueiden johtajain mahdollisimman intensiivinen osanotto Kommunistisen Internatsionaalen kaikkeen työhön.

*

Yhteisrintamataktiikan laaja soveltaminen on vasta alussaan. Sen soveltaminen tulee vuosi vuodelta laajenemaan.

Työväenluokan yhtenäisyyden puolesta — tämä tunnussana on oleva perustava tunnussana Kommunistisen Internatsionaalen kaikessa toiminnassa. Yhä ja yhä enemmän huomiota ammattiliittojen vallottamiseen sitkeällä järjestelmällisellä työllä niiden sisällä. **Ammatillisten luokkaliittojen yhtenäisen Internatsionaalen puolesta!**

Yhä ja yhä enemmän kohdistettava koko maailman työläisten huomiota taloudelliseen kehitykseen ja sosialismin rakentamiseen SSSR:ssä. **Kansainvälinen proletariaatti kaikin voimin avustamaan SSSR:n teollistuttamista!**

Enemmän huomiota Itään! Opetettava työläiset ymmärtämään että kansallinen vapausliike (ja työväenliike) Idässä on mitä kiinteimmässä suhteessa proletariaatin vallankumoukselliseen taisteluun.

Enemmän huomiota uusiin mantereihin — työväenliikkeeseen latinalaisessa Amerikassa, Afrikassa ja Australiassa!

Taisteluun talonpoikaistosta! Taisteluun väestö välikerroksista! Taisteluun kaupungin ja maaseudun tärkeimmistä pikkuporvarillisista kerroksista! Tämän päämäärän saavuttamiseksi työnnettävä sopivissa tapauksissa esiin minimaalisia vaatimuksia tarkoituksella liittää niiden ympärille ei ainostaan mielialaltaan reformistisia työläisiä, vaan myöskin työtätekevien muita kerroksia (pikku talonpoikaisto, pikku virkailijat y.m.).

Taisteluun uusien sotien vaaraa vastaan!

Tuettava työläisedustajaliikettä SSSR:ään!

Käytävä systemaattista, sitkeätä taistelua työväenluokan enemmistön voittamiseksi puolellemme!

Tehtävä systemaattista sitkeätä työtä Kommunistisen Internatsionaalen kaikkien sektsiain bolshevisoimiseksi!

Talous ja talouspolitiikka v. 1925 lopulla.

E. Vargan mukaan.

SUUNNAN määräävänä näkökohtana on nyt kysymys onko Kominternin Tpk:n laajennetussa istunnossa vuosi sitten todettu kapitalismin vakaantuminen v. 1925 edistynyt vai eikö.

Luonteenomaista kapitalismille ennen sotaa oli yleensä nouseva linja. Kriisien ja korkeakonjunktuurien vaihtelussa oli vissi säännönmukaisuus. Ja kun vertaamme kutakin kriisiä ja kutakin korkeakonjunksuuria edelliseen niin nämme että joka kerta oli tuotanto kohonnut, kapitalistisen talouden piiri laajentunut.

Talouden kehityksessä viime vuosien aikana havaitsemme perin suurta epäyhtenäisyyttä. Yhdysvaltojen ja Amerikan muiden valtioiden sekä Englannin siirtomaiden kapitalismi on ilmeisesti kehittynyt. Noussut on myöskin — kapitalismista riippumatta — SSS R:n talous. Aasian taloudellista kehitystä on estänyt vahva vallankumouksellinen kuohunta, siirtomaasodat ja kansalaissodat. Europassa on konjunktuuri ehdottomasti epäyhtenäinen. Englannissa jatkui talouspula syksyyn asti, jolloin tapahtui käänne parempaan päin. Saksassa aivan päinvastoin: suhteellisen suotuisa konjunktuuri syksyyn saakka, syksyllä terävä talouspula, miltei yhtä tiukka kuin v. 1923 lopulla. Talouselämä hiljaista taikka pulaa muissa keski- ja itä-Europan maissa. Koko vuoden verrattain edullinen konjunktuuri kahdessa inflatsionin maassa: Ranskassa ja Italiassa. Kun vertaamme Europan kahden suurimman teollisuusmaan, Englannin ja Saksan konjunktuureja keskenään, niin saamme sen vaikutuksen kuin olisi konjunktuurin parantuminen toisessa maassa syynä liike-elämän huonontumiseen toisessa.

Jos menemme yksityiskohtiin niin voimme Europaan nähden todeta että kiertokulun mekanismi on saatu yhä parempaan kuntoon. Tärkeintä tällä alalla: kultavaluutta Englannissa, Hollannissa ja eräissä pikku maissa; pääomien liikunnan vapauttaminen kapitalismin alueella, jonka jälkeen Englannin ja Amerikan pääomien vahvaa virtaamista miltei kaikkiin Europan maihin. Tähän kuuluu myös se että suuri osa liittolaisten välisistä veloista on vakautettu. Painavana poikkeuksena Ranskan valuutan arvon aleneminen (frangin arvo aleni viime vuonna noin kolmannekseen siitä mitä se oli v. 1924 alussa); edelleen pari vuotta sitten kultapohjalle vakaannutetun Puolan valuutan arvon aleneminen.

Ratkaisevana tekijänä arvioitaessa konjunktuuria, s.o. vastattaessa kysymykseen onko vakaantuminen edistynyt vai eikö, on tuotanto. Tällöin täytyy ensinnä painaa mieleen että Europassa tuli erittäin hyvä sato, ja se on taloustilaa parantava tekijä.

Talouden yleistä kulkua kuvaavat paraiten kivihiilen, raudan ja teräksen tuotantoluvut. V. 1925 oli kivihiilen tuotanto Europassa hiukan pienempi kuin edellisenä vuonna, mutta raudan ja teräksen tuotanto kokonaista 10 pros. suurempi. Tämän perusteella voimme päätellä että myöskin valmisteiden tuotanto oli jonkun verran lisääntynyt.

Kun katselemme kysymystä työväen kannalta saamme toisenlaisen kuvan. Voimme todeta että työttömien lukumäärä niissä Europan maissa, joissa virallista työttömyystilastoa kootaan, oli v. 1925 aina suurempi kuin v. 1924, ja nousi työttömien määrä Europassa vuoden lopussa pikemmin yli kuin alle 5 miljoonan. Työttömien lisäänty-

minen ei ole ehdottomasti ristiriidassa tuotannon nousun kanssa, sillä tekniikan kehitys ja työpäivän pitentäminen tekee mahdolliseksi tuotannon lisäämisen silloinkin kun työväen määrää vähennetään. Niinpä esim. Ruhrin alueella vähennettiin viime vuonna vuoritlöläisiä n. 72,000:lla (18 %:lla) vaikka tuotanto pysyi entisellä tasolla. Europaan nähden voimme yhteenvetona todeta: tuotanto on lisääntynyt vaikka samalla on lisääntynyt työttömien määrä. Tätä seikkaa arvioitaessa pitää ottaa huomioon kaksi hyvin tärkeätä momenttia:

1. Yllä esitetty kiertokulun mekanismin paraneminen, joka on osaltaan vaikuttanut tuotantoa kohottavasti, on suureksi osaksi laskettava Amerikan kapitalismin Europan kapitalismille antaman tuen ansioksi. Yhdysvaltojen antama luotto teki mahdolliseksi kultakantaan siirtymisen Englannissa ja valuutan vakiinnuttamisen Belgiassa. Saksa ja Italia ovat myös saaneet suuria lainoja Yhdysvalloilta. Apua eivät Yhdysvallat tietenkään anna pelkästään humaanisuudesta. Mitä enemmän virtaa pääomaa Yhdysvalloista Europaan sitä riippuvaisemmaksi tulee Europan kapitalismi Yhdysvalloista ja sitä suurempi osa Europassa tuotetusta lisäarvosta joutuu Yhdysvaltojen käsiin.

2. Se tosiasia että Europan tuotanto v. 1925 oli suurempi kuin v. 1924 ei vielä ole mikään todistus siitä että vakaantuminen olisi edistyvä prosessi. Sillä periaatteellisesti väärin on verrata jonkun vuoden tuotantolukuja edellisen vuoden tuotantolukuihin ottamatta huomioon sitä, mitä konjuktuurivaihetta nämä vuodet edustavat. Vertaus on oikea vain siinä tapauksessa että molemmat vuodet lankeavat samaan konjuktuurivaiheeseen. Mutta kuvaavimpia ilmiöitä kapitalismin nykyisestä rappeutumiskaudesta on juuri se että koko Europalle yhtenäistä konjuktuuria ei ole. Emme tiedä oliko v. 1925 Europalle korkea konjuktuurin vaihe niinkuin oli Amerikassa vai eikö. Jos näin olisi, pitäisi meidän sanoa että tuotannon nousu v. 1925 oli perin vähäinen. Tuotanto on yhä vielä pienempää kuin ennen sotaa ja jos nyt tulee kriisikausi putoaa se paljon alemmas kuin viimeisten kriisien aikana ennen sotaa. Epävarmuus konjuktuurin kulusta Europassa pakottaa meidät äärimmäiseen varovaisuuteen johtopäätöksissämme.

Europan alaspäin meno seurausta muutoksista maailmankapitalismin rakenteessa

Jo vuosia sitten osoitimme että vv. 1919—1921 terävä kriisi ei vie kapitalismin automaattiseen "luhistumiseen", sillä kapitalismissa on tietoisia talouspoliittisia pyrkimyksiä, jotka yrittävät saada aikaan uuden taloudellisen tasapainotilan. Kun yrityksillä vallan valloittamiseksi proletariaatin käsiin ei ole ollut mitään menestystä on näiden tendenssien seurauksena kapitalismin "vakaantuminen".

Se että Europan kapitalismin kriisi on jatkunut jo kuusi vuotta ajottain terävämpänä ajottain heikompana, se panee meidät asettamaan kysymyksen, eikö — vakiintumisesta huolimatta — maailman kapitalismin koko rakenteessa ole tapahtunut sellaisia muutoksia, jotka tekevät Europan kapitalismin "normaaliksi" elpymisen mahdottomaksi. Esitystemme selventämiseksi muutama huomautus:

Immanenttisiksi tendenseiksi sanomme niiden toimintojen kokonaisuutta, joihin yksityiset taloussubjektit ryhtyvät voittojensa kohottamiseksi ja jotka kokonaisuudessaan muodostavat kriisin maailmantaloudessa aiheuttavien epäsuhteiden voittamistendenssin. Esim.: Europassa on puute pääomista, siksi korkokanta korkea; Yhdysvalloissa on pääomia liian paljon, siksi korkokanta alhainen. Europan kapitalistit

lainailevat pääomia Amerikan kapitalisteilta. Molemmat toimivat yksityisetujensa mukaisesti, lisätäkseen yksilöllistä voittoaan. Mutta tuloksena on — yhteiskunnallisesti katsottuna — epäsuhteen tasottuminen pääomien jakaantumisessa. Kaikkien yksityiskapitalistien pyrkimys kohottaa yksilöllistä voittoaan luo korkokannan tasottumistendenssin, muodostaa anarkistisen, suunnitelmattoman kapitalistisen talouden regulaattorin.

Tietoisia pyrkimyksiä kriisin voittamiseen ovat kapitalistien yhdistyksien. valtioiden y.m. talouspoliittiset suunnitelmat ja toiminnot, jotka välittömästi tähtäävät kriisin voittamiseen .

Mutta immanenttiset tendenssit ja tietoiset pyrkimykset voivat voittaa kriisin vain siinä tapauksessa että kriisin syyt ovat epäsuhteellisuudessa: kapitalismin koko historia on ketju konjuktuureja ja epäsuhteellisuuskriisejä ja niiden tasottumista korkeammalla tasolla, jossa samalla jo ovat kehittymässä uuden kriisin idut.

Rakenteen muutoksiksi sanomme sellaisia muutoksia kapitalismin yhteiskunnallisessa rakentessa, jotka tietävät periaatteellisia, pysyviä muutoksia koko kapitalismissa: esim. "vapaan" kapitalismin muuttuminen imperialismiksi.

Kun tarkastamme Europan kapitalismin kehitystä kuuden viime vuoden aikana, katkeamatonta kriisiä, joka muuttaa vain muotoaan ja intensiivisyyttään niin tulemme pakostakin siihen vakaumukseen, että nyt emme ole tekemisissä tavallisen kriisin kanssa, vaan että on alkanut kapitalismin uusi vaihekausi, kapitalismin "rappeutumisen" kausi.

Ne muutokset maailman kapitalismin rakenteessa, jotka muodostavat rappeutumisen pohjan, näyttävät olevan seuraavat:

1. L ä n s i-E u r o p a o n m e n e t t ä n y t m a h t i a s e m a n s a m a a i l m a n t e o l l i s u u s v e r s t a a n a. Tässä on erotettava kaksi muotoa:

a) Sodan aikana rikkoontunut maailmantalouden työnjako raaka-aineita tuottavien maiden nopean teollistamisen kautta. Tätä prosessia edisti kaikkialla valtio kenotekoisesti. Nykyajan sota vaatii korkealle kehitetyn teollisuuden. Aseeton on nyt se maa jolla ei teollisuutta ole.

b) Viimeisen vuosikymmenen aikana on Yhdysvalloista tullut ensi luokan teollisuusmaa, joka korkeista työpalkoista huolimatta tuottaa paljon halvemmalla kuin Länsi-Europan maat, joissa vain osa teollisuudesta on käynnissä.

Nämä kaksi prosessia ovat murtaneet Länsi-Europan mahdin muun maailman varustajana teollisuuden tuotteilla. Ja vaikka Europan teollisuuden tuotteet sodan loputtua panivat ahtaalle agraarimaiden teollisuuden ovat talouspoliittiset toimenpiteet teollisuuden suojelemiseksi niissä olleet liian tehokkaita jotta teollistumisprosessi olisi voinut taantua.

Nähdäkseen selvästi näiden tekijäin vaikutuksen Europan kapitalismiin pitäisi yksityiskohtaisesti muokata kysymyksen laadullinen puoli. Pitäisi nimittäin laskea teollisuustuotteiden vienti Länsi-Europan teollisuusmaista

Englanti, Ranska, Belgia, Saksa, Itävalta, Tsekkoslovakia) ennen sotaa ja v. 1925, varsinkin:

a) kokonaismäärä ja kokonaisarvo,

b) suhteessa teollisuustyöväkeen,

c) suhteessa olevaan teolliseen tuotantokoneistoon,

d) suhteessa kotimaiseen kulutukseen, j.n.e.

Se on kumminkin niin suuri tehtävä että sen kykenee menestyksellä suorittamaan vain tieteellinen laitos.

2. S i i r t o m a i s t a k i s k o t t a v i e n y l i v o i t t o j e n s u p i s t a m i n e n. Aasian (ja pohjois-Afrikan) siirtomaakansojen vallankumouksellinen kuohunta: puol-siirtomaiden vapautuminen poistaa Europan imperia-

listisilta siirtomaavalloilta yhden niiden elämän perusteista. Eikä ole lainkaan todennäköistä että tuo vapausliike tulevaisuudessa muuttuisi vastakohdakseen.

3. Europa muuttumassa pääomien vientialueesta pääomien tuontialueeksi. Tämä prosessi tietää painavaa muutosta maailman kapitalismin rakenteessa. Europan porvaristo ei enää saa vieraissa maanosissa tuotettua lisäarvoa, vaan sen täytyy luovuttaa Amerikalle osa Europan proletariaatin tuottamasta lisäarvosta. Tämä väite pätee ennen kaikkea manner-Europaan nähden. Englannin pääomilla on vielä vahva ote ulkomailla ja viime kuukausina on pääomien vienti vahvasti lisääntynyt. Mutta Englanninkin talousmiehet laskevat jo että kauppabalanssin passiivisuus ei tule peitetyksi "näkymättömällä" viennillä ja että Englanti kuluttaa ulkomaisia pääomasijoituksiaan.

Näillä kolmella pysyvällä muutoksella on se seuraus että Europan porvaristo ei enää kykene voitonmuruja heittelemällä luomaan työväen aristokratiaa, jonka omat edut vaatisivat tukemaan kapitalistista yhteiskuntajärjestystä. Kirkkaimpana kuvastuu tämä Englannissa, tuossa "porvarillistuneen työväen" klassillisessa maassa. Kapitalistit tuntevat pakon käydä työväen elintason kimppuun. Se eristää kapitalistit proletariaatista ja tekee sosialidemokraattisten johtoherrojen — noiden "porvariston agenttien" työväen joukossa — toiminnan yhä vaikeammaksi.

4. Kapitalistien eristymistä merkitsee myöskin kaikissa inflatsionin maissa tapahtunut koroilla eläjien häviäminen. Tämä luokka oli kaikkialla varsinaisten kapitalistien varminta apujoukkoa. Inflatsioni on käytännössä tuhonnut kaikenlaisen korkoa tuottaneen pääoman: sotalainat, valtiolainat, teollisuuden ja maatalouden hypoteekkilainat, henkivakuutukset ja elinkorkovakuutukset y. m. Vaikka nyt taas onkin käynnissä "säästöpääoman" uusiintuminen, on kuitenkin todennäköistä ettei koroilla eläjien luokka enää voi saada läheskään entistä merkitystään.

Mihin ovat tämän luokan pääomat joutuneet? Osaksi tulivat ne sodassa "käytetyiksi", osaksi joutuivat ne teollisuuskapitalistien käsiin.

Nämä neljä rakenteellista muutosta ovat käsittääksemme juuri ne tekijät jotka aiheuttavat Europan kapitalismin rappion. Niin kauan kuin taloudelliset voimat eivät näitä maailman kapitalismin rakenteellisia muutoksia peruuta niin kauan ovat kaikki ennustelut Europan kapitalismin uudesta elpymisestä pelkkää perusteetonta ennustelua, pelkkää vastavallankumouksellista apologetiikkaa.

Rappeutumisen nykyiset ilmenemismuodot

Ristiriita tuotantovoimien ja niiden käyttömahdollisuuksien välillä.

Europan kapitalismin rappeutuminen ilmenee alituisena ristiriitana teollisuuden tuotantovoiman ja käyttömahdollisuuden välillä: enemmän tai vähemmän vakinaisena menekkipulana, mikä yhtyy joukkotyöttömyyteen jatkuvana ilmiönä. Tämän kanssa ristiriidassa näyttää olevan se tosiasia että niiden teollisuusalojen tuotanto, jotka julkaisevat tuotantotilastonsa, oli v. 1925 noussut likipitäen v. 1913 tasolle. Mutta pitää ottaa huomioon että teollisuuden tuotantokoneisto on kahdentoista viime vuoden aikana suuresti laajentunut ja väestö lisääntynyt.

Teollisuuden laajeneminen alkoi sodan aikana, jolloin kaikkien sotaa käyvien maiden oli pakko luoda valtava sotateollisuus, joka sitten sodan päätyttyä järjestettiin rauhan ajan tarvik-

keita tuottamaan. Laajeneminen jatkui sodan jälkeen kun teollisuuskapitalistit sijoittivat inflatsionivoittonsa tuotannollisiin arvoihin.

Tämä tosiasia näyttää olevan sovittamattomassa ristiriidassa sen käsityskantamme kanssa että sodan ja inflatsionin aikana ei tapahtunut mitään kasaamista. Mutta ristiriita on vain näennäinen. Tapahtui laaja keskittyminen, s. o. pääomien kokoontuminen suurteollisuutta harjoittavan porvariston käsiin, mutta ei suurteollisuudessa itsessään tuotetun lisäarvon osan kasaantumisen kautta, vaan yhteenkokoontumisen kautta, s.o. "pikku ihmisten" pääomien ja rikkauksien anastamisen kautta. Suurten teollisuusmiesten rikastuminen sodan aikana ja jälkeen on käynyt koroilla eläjien, välikerrosten, virkamiesten ja työväen kustannuksella. Suurporvariston rikastuessa köyhtyivät muut väestökerrokset (poikkeuksena maanomistajat ja suurtalonpojat).

Teollisuuden tuotantokoneiston laajentuminen ei ole vielä tilastollisesti valaistu. Ranskast a on mielenkiintoinen esitys Englannin konsulaatin selostuksessa. Kun Ranska oli menettänyt pohjoisessa suurteollisuutensa syntyi jo sodan aikana sisämaassa uusi teollisuus sodan tarpeita varten. Sitten rauhan solmiamisen jälkeen pantiin valtion varoilla, s.o. anastamalla pikku ihmisten omaisuus inflatsionin kautta, pohjoisen alueen teollisuus entistä ehompaan kuntoon. Saksasta sanotaan Frankfurtin kauppakamarin vuosikertomuksessa: "Sodan ja inflatsionin aika vei ylenmääräiseen teollistumiseen, jolla ei ole mitään vastaavia käyttömahdollisuuksia. Tuskin erehdytään kun arvioidaan teollisuuden tuotantokyky 120 %:ksi sodanedellisestä, kun sitä vastoin tuotanto on laskenut 70 %:iin".

Fürstenberg, Berlinin kauppaseuran toimitsija arvioi Saksan teoolisuuden tuotantokyvyn 40—50 % suuremmaksi kuin ennen sotaa. Italian teollisuuden paisuminen on tunnettu tosiasia. Myöskin Englannissa on tuotantokoneisto laajentunut, vaikka pienemmässä määrin.

Mutta teollisuustavaroiden menekki on pienentynyt verrattuna aikaan ennen sotaa. Maailmanmarkkinoilla siksi, että kaikki raaka-ainemaat ovat teollistuneet ja että Yhdysvallat, jotka vievät ulos pääomia tavaramuodossa, ovat ylivoimainen kilpailija. Kotimaisilla markkinoilla ovat teollisuuden valmisteiden menekki pienentänyt kaikkien muiden paitsi korkeankapitalististen väestökerrosten köyhtyminen: koroilla eläjien häviäminen, työväen alhaiset palkat, joukkotyöttömyys. Mutta kun teollisuuden valmisteiden menekki pysähtyy ei ajan oloon voi olla pysähtymättä myöskään tuotantovälineiden menekki — tullaan teollisuuden tuotantovälineiden liikatuotantoon.

Ristiriita tuotanto- ja menekkimahdollisuuksien välillä on välttämätön seuraus edellä kuvatusta rakenteen muutoksesta kapitalistisessa maailmantaloudessa. Se vie pakostakin vakinaiseen menekkipulaan ja vakinaiseen joukkotyöttömyyteen ja suurten tuotantosijoitusten lakkaamiseen. Englannissa tilanne tällainen ja viitisen vuotta.

Vuoden lopussa yleinen menekkipula ja hirvittävä työttömyys Saksassa, Itävallassa, Unkarissa ja Tanskassa. Inflatsionin maat Ranska ja Italia ovat vielä säilyneet tällaiselta pulalta, mutta epäilemättä on jatkuvan vakaantumisen jälkeen menekkipula näissäkin maissa, eritoten Ranskassa, tuleva hyvin raskaaksi.

Varsin mielenkiintoinen on Saksan talouden kehitys parin viime vuoden aikana. Vakaantumisen jälkeen tuli ensimäinen kriisi, jonka syynä oli yhteiskunnallisen kokonaispääoman väärässä suhteessa jakaantuminen kiinteään ja liikkuvaan pääomaan, liikkuvan pääoman puute. Hilferding ennusti

että kun "poliittiset esteet poistetaan" s.o. kun säännöstellään reparatsioni kysymys ja saadaan ulkomailta lainoja niin Saksan talouden eteen avautuu korkeakonjuktuuri. Hyväksyttiin sitten Dawes-plaani, saatiin ulkomaista pääomaa. Saksan kapitalistit panivat koko tuotantokoneistonsa käyntiin. Mutta historian dialektiikka tuli pian näkyviin: ei minkäänlaista menekkiä lisätylle tuotannolle, ostamattomat tuotteet panivat sulun kotimaiselle kiertokululle ja tuloksena erikoisen terävä kriisi. Ulkomaisen pääoman virtaaminen poisti liikkuvan pääoman puutteen; mutta juuri tämän kautta puhkesi jyrkkä ristiriita tuotannollisten mahdollisuuksien ja menekkimahdollisuuksien välillä teräväksi kriisiksi.

"Puhdistuskriisi" ja "talouden järkiperäistyttäminen".

Porvariston ja sosialidemokratian yhteiset tunnussanat.

Yksityiskapitalisteille, jotka näkevät tosiasiat vain pinnallisesti mutta eivät näe niiden todellista yhteenkuuluvaisuutta, on tavallisena tienä ulos menekkipulasta hintojensa alentaminen. Hän luulee että menekkipulan syynä ovat korkeat hinnat ja käyttää kaikki mahdollisuudet alentaakseen hintojaan. Probleemina siinä on vain se millä tavalla voidaan painaa alas tuotantokustannukset.

Saksan kapitalistit esittävät kaksi tietä:

1) työpalkkojen alentaminen, yhteiskunnallisen huollon supistaminen ja työajan pitentäminen;

2) tuotantolaitosten järkiperäistyttäminen ja niiden laitosten sulkeminen, jotka eivät kykene tuottamaan alhaisilla kustannuksilla.

Viime kädessä ovat molemmat keinot lähtöisin samasta pyrkimyksestä: pienentää työväen osuutta yhteiskunnallisesta kokonaistuotteesta. Sillä tuotannon järkiperäistyttäminen merkitsee vain sitä, että saman tuotemäärän tuottaa pienempi työläismäärä.

Missä määrin tulisi tämä toiminta ratkaisemaan menekkipulaa? Olettakaamme että vahvasti hyökkäämällä työväen elintason kimppuun ja siekailematta sulkemalla kaikki elinkykynsä menettäneet laitokset Saksan teollisuuden tuotantokustannukset saataisiin melkoisesti alenemaan. Tulisivatko tuotteet saamaan menekin näillä alhaisilla hinnoilla. Kotoisilla markkinoilla **eivät lainkaan:** sillä jos edellä esittämämme johtopäätökset ovat oikeat perustuu sisäinen menekkipula Saksassa osittain siihen, että väestön laajot kerrokset kykenevät ostamaan teollisuuden valmisteita vain vähässä määrin, osittain siihen epäsuhteeseen mikä on olemassa teollisen tuotantokoneiston suuruuden ja markkinain tarpeen välillä. Hintojen alentaminen palkkojen alentamisen, työajan pitentämisen ja tuotannon järkiperäistyttämisen kautta vain yhä edelleen pienentäisi teollisuusproletariaatin ostokykyä ja edelleen lisäisi tuotantokykyä. Sillä tuotantolaitoksen järkiperäistyttäminen tietää laitoksen tuotantokyvyn lisääntymistä. Näemme siis että **sisäisillä markkinoilla ei ristiriita tämän kautta suinkaan poistuisi.**

Maailmanmarkkinoilla saattaisi tällainen toimenpide kyllä lisätä Saksan kilpailukykyä ja tuoda helpotusta **Saksan** teollisuuden tilaan. Mutta se ei lainkaan muuttaisi **koko** Europan kapitalismin tilaa, sillä mitä Saksa menekin alalla voittaisi sen Saksan kilpailijat menettäisivät. Se vain siirtäisi pulan Saksasta muihin maihin. Saksan talouden tilan parantuminen tulisi näin ostetuksi muiden maiden talouden tilan huononemisen hinnalla.

Hiukan laajakatseisemmat Saksan talousmiehet vaativat sentähden yllä esitettyjen toimenpiteiden lisäksi pienentämään Saksan teollisuuden tuotantokykyä. Tämä tendenssi ilmais-

taan . iskusanalla, "tuotantokoneisto mukautettava muuttuneiden kysyntä- ja menekkisuhteiden mukaiseksi", taikka niinkuin ylenmpänä mainitussa Frankfurtin Kauppakamarin kertomuksessa sanotaan:

"Tämän epäsuhteen (tuotannon ja menekin väliltä) voi poistaa vain kannattamattomien ja tarpeettomien laitosten siekailematon seisauttaminen tai pienentäminen . . . Teollisuus on vuoden lopussa oleva keskellä tätä muutosprosessia . . ."

Vielä törkeämmässä muodossa on liiallisten tuotantolaitosten poistaminen välttämättömyys esitetty Saksan konerakennuslaitosten yhdistyksen toimintakertomuksessa joulukuun alussa: "Liiat tuotantolaitokset pitää siekailematta panna seisomaan, poistaa kirjoista ja vississä tapauksessa kokonaan hävittää".

Mitä merkitsee vaatimus että tasapaino tuotannon ja menekin välille on saatava tuotantolaitosten seisottamisen ja hävittämisen kautta? Se merkitsee sitä että kun normalissa kapitalismissa menekkipula tavallisesti voitetaan siten että menekki mukautetaan lisääntyneen tuotantokyvyn mukaiseksi laajentamalla markkinoita kapitalistisen teollisuuden tuotteille kotimaassa ja ulkomailla, siis nousevalla linjalla, niin nyt ehdotetaan aivan päinvastaista. Ehdotetaan että liiat tuotantolaitokset suljettaisiin ja koneet myytäisiin romurautana, s.o. pyrittäisiin tasapainoon pienentämällä tuotantokoneistoa, **mukauttamalla tuotanto menekin mukaiseksi,** siis alenevalla linjalla. Mutta tämä juuri merkitsee kapitalismin rappeutumista, sen tunnustamista että **kapitalistista taloutta on enää mahdoton jatkaa nousevalla linjalla.**

Tuotantovälineniden hävittämispakko antaa vastauksen meidänkin usein esittämäämme kysymykseen onko inflatsionin aikana Saksassa tapahtunut pääoman kasaantumista vai eikö. Olemme ylempänä viitanneet siihen että valtavien uusien tuotantovälineiden kertyminen suurporvariston käsiin ei ole tapahtunut kasaantumisen tietä, vaan keskittymisen tietä, siten että häikäilemättä on anastettu kaikkien köyhimpien kerrosten omaisuus. Mutta nyt näyttää siltä, että Saksan teollisen tuotantokoneiston ajattelematon lisääminen on näköjään, luontaismuotonsa puolesta ollut pääoman kasaantumista: tehtaita ja koneitahan yleensä pidetään pääoman kasaantumisen varsinaisena muotona. Mutta jos nyt ilmenee että tämän vasta hankitun teollisen tuotantokoneiston tuotannolla ei ole mitään menekkiä, niin sehän osoittaa että teollisen tuotantokoneiston liika osa ei muodosta mitään pääomaa. Sillä pääomaa on vain se mikä tuottaa voittoa . Tehtaat ja koneet, joiden tuotteita menekkipulan vuoksi ei saada myydyiksi, jotka siis eivät tuota voittoa ja jotka sentähden on tuomittu hävitettäviksi ja romurautana myytäviksi, olivat tosin ulkoisen muotonsa puolesta näennäistä pääoman kasaantumista, mutta taloudellisesti ne tosiasiassa olivat kapitalistisissa oloissa materiaalien ja työvoiman hyödytöntä käyttämistä liikavarastojen luomiseen.

Saksan porvaristo lohduttaa itseään sillä että nykyinen pula on "puhdistuspula" ja että kilpailussa kestämättömien laitosten hylkäämisen jälkeen Saksan teollisuus tulee jälleen nousemaan. Samaa käsityskantaa julistaa Saksan sosialidemokraatiakin. Sosialidemokraattisen valtiopäiväryhmän toimintaohjelmassa sanotaan:

". . . Nykyistä pulaa voidaan oleelliselta osaltaan pitää puhdistus- ja järkiperäistyttämispulana . . . Nykyistä talouspulaa on kärjistänyt taantumuksellinen kartelli- ja tullipolitiikka, kansainvälisen työnjaon saboteeraaminen kauppasopimuksia solmittaessa, luoton tuhlauksen ja luoton rajotusten sekasotku . . . Korkeimpana näkökohtana talouspolitiikassa pitää olla että tunnustetaan välttämättömäksi talouselä-

män läpikotainen puhdistaminen ja järkiperäistyttäminen . . . Tämä puhdistus on myös realipalkan nousun ja yhteiskunnan tilan terveen kehityksen edellytys . . . Vähempiarvoisten yritysten poistaminen on koko yhteiskunnallisen työn lisääntyvän tuotteellisuuden ja realipalkan nousun edellytys . . . On hyvinkin mahdollista että nykyinen kriisi loppujen lopuksi onkin Saksan talouselämän kukoistuksen ja elintason yleisen nousun lähtökohta".

Näemme tästä että Saksan sosialidemokratia on teoriassaan aivan samalla kannalla kuin porvarilliset talouspolitiikot ja vaikenee se työväelle siitä että tuotannon järkiperäistyttäminen tietää työnsaannin vähenemistä. Se on työväkeen nähden vähemmän rehti kuin eräät porvarilliset sanomalehdet: esim. "Kölnische Zeitung" kirjoittaa, "Meidän täytyy ottaa huomioon suurempi työttömyys jatkuvana ilmiönä, niinkuin Englannissa on jo pitkät ajat ollut . . ."

Kun vertaamme sotakysymyksen käsittelyä Englannissa ja Saksassa niin näemme että järkevämmät ja kaukonäköisemmät englantilaiset porvarit ovat johtopäätöksissään ja ennustuksissaan paljon pidättyvämpiä kuin saksalaiset. Englannissa käsitellään ja valaistaan kysymystä kaikilta puolin suurissa komiteoissa ja Englannin porvaristo tulee lopultakin siihen oikeaan johtopäätökseen että Englannin taloustilan paraneminen on odotettavissa vain siinä tapauksessa että maailmantalous yleensä nousee. Mutta Saksan porvaristo ja Saksan sosialidemokratia tyytyvät vain iskusanoihin: tuotannon puhdistaminen ja järkiperäistyttäminen.

Kansainvälinen talouskonferenssi ei voi auttaa.

Ensi tilalla niiden lääkkeiden joukossa, joita sosialidemokratia ja osa porvareista ehdottaa kroonillista talouspulaa vastaan, on kansainvälinen talouskonferenssi. Tämän ajatuksen esittivät aivan odottamatta Kansain Liiton viimeisessä kokouksessa Losheur ja Jouhaux, mutta Kansain Liiton varsinainen isäntä Englanti hylkäsi sen: Englannin edustajan lordi Cecilin hylkäävän selityksen jälkeen päätettiin että sihteeristö kutsuu koolle "yksityisten asiaintuntijain" neuvottelukokouksen valmistelemaan tällaista konferenssia, mutta siitä ei saa tulla hallituksiaan mitenkään velvoittava. Mahdollisesti tämän vuoden lopulla tai v. 1927 alussa kokoontuva varsinainen konferenssi on myös pidettävä samalla pohjalla — vain neuvottelevana. Ensi etappina olisi 35:n kaikista maista kutsuttavan talousmiehen neuvottelukokous v. 1926 alkupuolella.

Huolimatta siitä että tämä ajatus oli näin mennyt myttyyn pitävät Ranskan ja Saksan sosialidemokraatit yhdessä porvariston erään osan kanssa siitä tiukasti kiinni.

Mikä panee Saksan ja Ranskan sosialidemokraatit niin tarmokkaasti ajamaan tällaista konferenssia?

Hakiessamme vastausta tähän kysymykseen pitää meidän lähteä siitä että sosialidemokraatit aina puolustavat ulkopolitiikassa "omaa" maataan "omaa" porvaristoaan. Saksan, Ranskan ja Italian porvariston edut vaativat

1) että tullirajat poistetaan pienemmistä maista, jotka eivät vielä ole teollistuneet, jotta nämä suurmaat saisivat teollisuudelleen vientimahdollisuuksia.

2) että kahden anglo-saksilaisen maailmanvallan monopooli tärkeimpiin raaka-aineisiin (puuvilla, juutti, kautsukki, petroleumi, kupari, sinkki y.m.) höllenisi. Varsinkin Italialle on se tärkeätä.

3) että saatisiin jonkunlainen sopimus pääomaa vievien anglosaksilaisten valtojen kanssa ja siten yhteisvoimin säännöstellyksi valuuttakysymyksiä, mikä olisi reparatsionikysymyksen ja liittolaisten välisen velkakysymyksen onnellinen ratkaisu.

Sentähden on maailman talouskonferenssi manner-Europan teollisuusvaltojen, maailman toisen luokan suurvaltojen porvariston ohjelmana ja on se toiselta puolen suunnattu Europan pikku valtoja vastaan, joita tunnussanoilla "Europan Yhdysvallat" tai "Europan tulliliitto" tahdotaan estää edelleen teollistumasta suurten teollisuusmaiden vahingoksi; toiselta puolen on yritettävä saada mannervaltiot liittymään yhteen suojellakseen itseään kahden anglosaksilaisen maailmanvallan taloudellista ja finanssi-ylivoimaa vastaan.

Se että Englannin ja Amerikan porvarit niin kylmästi hylkäsivät tämän kansainvälisen talouskonferenssin, se osoitta heidän kirkkaasti käsittävän näiden pyrkimysten tarkoituksen. Ja ilman näiden kahden maailmanvallan aktiivista osanottoa ei tuo konferenssi anna minkäänlaisia tuloksia, jos se edes yleensä on ilman sitä mahdollinen. Jos taas Englanti ja Yhdysvallat ottavat siihen aktiivisesti osaa niin tulee se nykyisten taloudellisten voimasuhteiden aikana — samoin kuin Locarno — olemaan manner-Europan yhä tiukempiin Yhdysvaltain kahleisiin takomistilaisuus. Vain siinä tapauksessa että Europan mantereen maiden porvaristo kykenisi jo ennen konferenssia tekemään keskenään sitovia sopimuksia, vain siinä tapauksessa olisi kenties vissi vastustus Yhdysvaltoja vastaan mahdollinen. Mutta kivihiilija rautateollisuuden kansainvälisen säännöstelyn yrityksetkin ovat kahden vuoden neuvotteluista huolimatta jääneet tuloksettomiksi!

Voittamaan Europan kapitalismin pulaa ovat kauneimmatkin talouskonferenssit voimattomia. Jos sarja valtioita, joista jokainen kärsii tuotanto- ja menekkimahdollisuuksien välisestä ristiriidasta, liittyy yhteen, ei perussyy siitä poistu. Korkeintaan voi joku valtio parantaa tilaansa toisten kustannuksella.

Europan tulevaisuus

Särkyneet ovat ne perusteet joille Europan kapitalismi oli rakentunut. Näitä perusteita ei voi korjata "tuotannon järkiperäistyttäminen" eikä maailman talouskonferenssit eikä valuuttojen vakaannuttaminen eikä kapitalististen valtioiden yhtyminen "Europan Yhdysvalloiksi" eikä mikään muukaan keino. Symboolinen merkitykseltään on se tosiasia että Saksan porvaristo tunnustaa välttämättömäksi "liikojen" tuotantovälineiden hävittämisen; Ranskan ja Italian kapitalismi on pian oleva samassa tilassa; Englannin porvaristo pitää itseään yllä perityillä rikkauksillaan ja tavattoman suurten siirtomaidensa riistämisellä. Europan porvaristo ei enää kykene antamaan proletariaatille työtä eikä leipää. Joukkotyöttömyys tulee olemaan jatkuvana ilmiönä. Kehitys vie kapitalismin ristiriitojen tavatonta kärjistymistä kohden: sotaisiin konflikteihin menekkimarkkinain turvaamiseksi ulkoisissa suhteissa, vallankumouksellisiin luokkataisteluihin maan rajojen sisällä. Lähestymme todella sitä tilaa jota toveri Buharin on teoreettisen abstraktisesti kuvannut seuraavasti:

"...Olemme tulleet kapitalismin rajalle. Kun kerran kapitalististen ristiriitojen laukeaminen on tuonut mukanaan talouden tuhoamisen ja tuotantovoimien pienentymisen, kun sen johdosta vissistä hetkestä alkaen työvoiman uusintaminen ja samalla työvoiman toiminta on tullut mahdottomaksi niin yhteiskunnallinen tuotantokoneisto rakoilee liitoksistaan, ja luokkien välille kohoavat barrikaadit".

Vaikka nykyinen vakaantuminen lykkäisikin terävän vallankumouksellisten tilanteiden tuloa, joissa "barrikaadit kohoavat luokkien välille", olemme historiallisesti epäilemättä tulleet kapitalistisen tuotantotavan rajalle.

SSSR on jo nyt tämän rajan toisella puolella.

Kehitys Europassa on saapa pitkäaikaisten pulien nopean uusiintumisen muodon, pulien jotka silloin tällöin katkaisee edullisempi konjuktuuri, ja jokaisessa kriisissä on työttömien määrä oleva yhä suurempi. Terävän vallankumoukselliset tilanteet toistuvat nopeassa tahdissa. Vallan vallottaminen proletariaatin käsiin, ratkaiseva taistelu porvaristoa vastaan pääsee alkuun. Jos se ei pääty proletariaatin pikaiseen voittoon, Jos kansalaissota tulee pitkät ajat ratkeamattomana raivoamaan, niin saatta se päättyä "liikojen" tuotantovälineiden ja "liikojen" ihmisten tuhoamiseen sodan, nälänhädän ja ruton kautta, ja tällä pohjalla saattaa sitten Europalle — Amerikan lisäkkeenä — kenties alkaa kapitalismin uusi rakentaminen. Myöskin voivat taistelevat luokat kauan jatkuvissa ratkaisemattomissa taisteluissa tuhoutua, niinkuin Kommunistisessa Manifestissa sanotaan. Europan kapitalismin raunioille voisi sitten ajan oloon nousta uusi primitiivinen kapitalismi. Me toivomme ja uskomme että proletariaatti pian saa ratkaisevan voiton. Mutta onnettomankaan lopun mahdollisuus ei ole pois suljettu jos ratkaisevina historiallisina hetkinä puuttuu vallankumouksen subjektiivinen tekijä: jos kommunistinen johto ei onnistu ratkaisevina hetkinä heittämään proletariaatin koko voimaa hyvin järjestettynä ratkaiseviin kohtiin taistelussa. Tyyten mahdottomalta näyttää meistä vain sosialidemokraattien perspektiivi, Europan kapitalismin rauhallisen nousun uusi vaihekausi.

Tärkeä asiakirja.

HILJATTAIN julkaisi englatilainen, konservatiivinen aikakauslehti "Fortnightly Review" artikkelin "Europa, Turkki ja Moskova", joka epäilemättä ansaitsee vakavaa huomiota, koska se paljastelee englantilais-ranskalaisen diplomatian salaisuuksia, luo valoa yleis-eurooppalaisen politiikan tärkeimpiin kysymyksiin ja ennen kaikkea antaa kuvan konservatiivisen Englannin aikomuksista Neuvostovaltojen Liittoon nähden.

Artikkelin aiaheena oli "Times"-lehdessä julkaistu turkkilainen salainen asiakirja, jossa Englannin ja Turkin suhteista puhuttiin sellaisessa äänilajissa, johon Englannissa ei olla totuttu. Koska sekään ei ole vailla mielenkiintoa — päinvastoin — niin julkaisemme sen tässä:

"Britannian hallitus on katsonut, että Kansailiiton neuvoston päätös on tyydyttävä perusta Mossulin kysymyksen ratkaisemiseksi käytäville neuvotteluille. Turkin hallitus ei ole samaa mieltä. Neuvoston päätös on tehty Britannian hallituksen eduksi. Sentähden on nyt vähemmin kuin milloinkaan ennen pohjaa kompromissille. Britannian ja Ranskan hallitukset ovat itse ylittäneet mandaattinsa ja oikaisseet mandaatti-alueidensa maantieteellisiä rajoja välittämättä Turkin edusta ja laillisista oikeuksista. Mossul sijaitsee sen linjan pohjoispuolella, josta alun perin sovittiin englantilaisten sotilasviranomaisten kanssa välirauhaa tehtäessä, mutta myöhemmin se miehitettiin sillä verukkeella, että se on toistaiseksi sotilaallisesti välttämätöntä. Sitten jätti Britannia Mossulin Ranskan vaikutuspiiriin. Kaikki tämä tehtiin sivuuttamalla Turkin hallitus.

"Turkin tasavaltalainen hallitus ei ole kyllin populääri asettuakseen kansan tyytymättömyys-aaltoa vastaan siinä tapauksessa, että Turkki luopuu Mossulista. Irakissa käynyt Kansainliiton komitea oli valmis hyväksymään rajaksi Les-ser-sab-joen. Se oli asian-

mukainen ehdotus, ja Turkin hallitus on valmis tekemään suurempiakin myönnytyksiä ja vaatii vain Mossulin kaupunkia suostuen antamaan muun osan vilajettia Irakille. Tämä ehdotus tehtiin Konstantinopolin konferenssissa, mutta konferenssi ei johtanut mihinkään tulokseen yksinomaan sentakia, että Britannian hallitus itsepintaisesti kieltäytyi tällä pohjalla kysymystä käsittelemästä.

"Turkin hallituksen on tästä vedettävä se johtopäätös, että sen päävihollinen on Iso-Britannia, jonka politiikkaa kaiken aikaa inspiroi sen ulkoasiain ministeriön turkkilaisviha. Britannian oli syy, että Turkki v. 1914 heittäytyi Saksan syliin ja nyt taas, v. 1925, ajaa se Turkin sitomaan kohtalonsa Neuvostoliiton kohtaloihin. Turkin ja neuvostohallituksen välinen sopimus, jonka teksti on jo julkaistu, sekä muut sopimukset ovat erittäin edulliset Turkille, jonka selkäpuolta sodan sattuessa suojaa ystävällisen Venäjän puolueettomuus.

"Turkin hallitus voi odottaa kunnes olosuhteet muodostuvat edullisiksi ja se ottaa sen mitä sille oikeuden mukaan kuuluu. Turkki ei käy sotaa silloin kun se on edullista sen vihollisille. Se jättää nyt kysymyksen avoimeksi ja valmistelee esiintymistä sopivan hetken tullen. Monissa kohdin voi se osoittaa varsin huomattavaa painostusta. Turkkilaisvastaisen rintaman heikoin kohta on Syyria, missä 300,000 turkkilaista odottaa vapautustaan. Kansan suuttumus on kohdistunut Ranskaa vastaan vielä suuremmassa määrin kuin Iso-Britanniaa vastaan. Ranskan hallitus on Englannin ulkoministeriön kuuliainen ase ja on rikkonut itsensä Briandin antaman vakuutuksen Turkin alueellisesta koskemattomuudesta.

"Turkin hallitus tietää, että konfliktin sattuessa asiaan sekaantuvat myös italialaiset, jotka tahtoisivat anastaa Smyrnan alueen. Mutta se tietää myös — arvelkootpa Europan ekspertit mitä tahansa — että Turkin armeija on kyllin vahva suoriutuakseen italialaisista samalla tavoin kuin se suoriutui kreikkalaisista.

"Turkin hallitus suhtautuu tyynesti siihen parkunaan, mitä Europassa pidetään siitä, että muka joitain kristityjä heimoja kohtaan on harjoitettu julmuutta. Nuo heimot käyvät Iso-Britannian asioita ja se niitä aseistaa. Sepä selväkin että Canterburyn arkkipiispa katsoi välttämättömäksi puolustaa niitä. Turkin armeijan silmissä ne eivät ole muita kuin kavaltajia."

Tämä asiakirja osoittaa selvästi, että se havainto-opetus, mitä kapitalistiset siirtomaa-hait ovat Turkille antaneet, ei ole mennyt hukkaan. Turkkilaiset ovat huomanneet, että yritteet "ystävällisten" suhteiden ylläpitämiseksi imperialististen valtojen kanssa kilpistyvät näiden loppumattomaan rosvoushimoon. Kipein kysymys on kysymys Mossulista. Turkki on ollut valmis suuriin myönnytyksiin saadakseen takaisin tuon englantilaisten miehittämän naftarikkaan seudun. Kaikki turhaan. Englannin imperialismi ei suostu millään päästämään käpälistään niin rasvaista palaa. Tämä on saattanut Turkin diplomaatit sanomaan suoraan että "Turkin **päävihollinen on Iso-Britannia".**

Edellä mainitussa aikakauskirjassa vastaa Chamberlainin ministeriötä lähellä oleva "Augur" nimimerkkiä käyttävä kirjoittaja seuraavaa:

"Diplomaattinen maailma oli suorastaan ällistynyt kun yllämainittu asiakirja julkaistiin sanomalehdissä. Ja vaikka se tiesi että kaikki siinä esitetty on oleellisesti oikein, niin odotti se virallista peruutusta. Sitä ei kuitenkaan ole kuulunut. Ja niinpä nyt siis tiedämme minkälaiset ovat suhteemme Turkkiin. Turkille on tehty mitä auliimpia ehdotuksia. Jos Turkki hyväksyisi sen rajan, jota Kansainliitto puoltaa, niin Turkille on luvattu hallituksemme taholta rahallista tukea, joka

edistäisi Vähän-Aasian taloudellista kehitystä. Parin viikon vaitiolon jälkeen ryhtyi Turkin hallitus tyytymättömin naamoin keskusteluihin kanssamme Angorassa. On selvää, että juuri nyt eivät turkkilaiset mieli katkaista lopullisesti välejään kanssamme, koska ei ole mitään varmuutta siitä miten siinä kävisi. Ei tarvitse olla kovinkaan kaukonäköinen voidakseen ennustaa, että jos vain Englanti ja Ranska pysyvät sovussa niin lopullinen tulos on edullinen meille. Turkilla on voitonmahdollisuus vain siinä tapauksessa, että onnistutaan lyömään kiila Parisin ja Lontoon väliin. Mutta sitä ei tapahdu.

Siinä ei mitään ihmeteltävää, että Angoran vihamielisyys suuntautuu pääasiassa ranskalaisia vastaan, vaikkakin "Turkin hallituksen on vedettävä se johtopäätös, että sen päävihollinen on Iso-Britannia". Turkin tasavalta saa kiittää olemassaolostaan vain sitä epäsopua Ranskan ja Englannin välillä mikä vallitsi Zanakan aikana. Sotilasasiantuntijat ja valtiomiehet tietävät, että Turkin voimat olivat tuolloin vain suuri bluffi, eivätkä olisi voineet tehdä vastusta yhteisille ranskalais-englantilaisille ponnistuksille. Zanak se aiheutti konfliktin Poincaren ja lordi Curzonin välillä, konfliktin, joka teki tavattomasti vahinkoa kummallekin hallitukselle niin Vähä-Aasiassa kuin muuallakin. Lopputuloksena siitä oli Angoran sopimus, joka takasi Turkille Ranskan kannatuksen aluekysymyksessä. Helposti käsittää turkkilaisten tyytymättömyyden, kun he näkivät englantilais-ranskalaisen liiton syntyvän, ja ranskalaisten toimivan käsi kädessä Englannin kanssa. Turkin Parisissa oleva lähettiläs lausui Ranskanhallitukselle joitakin katkeria sanoja kun Kaisainliiton neuvosto teki päätöksensä.

Läheisessä Idässä ovat Englannin ja Ranskan edut niin tiukasti toisiinsa sidotut, että suurentelematta voi sanoa, että mikäli on kysymys Turkin hallituksen vastustuksesta merkitsevät Irak ja Syyria yhteistä rintamaa; erikseen ei niitä saa käsitellä. Mossul turkkilaisten käsissä merkitsee Ranskan vaikutuksen loppua suuressa osassa Syyriaa ja päinvastoin: jos Turkki saa Pohjois-Syyrian, loppuu Englannin sananvalta Irakissa. Turkkilaiset tietävät sen ja siksi puhuvat aina turkkilaisvastaisesta rintamasta. Turkkilaiset tietävät vielä senkin, että paitsi ranskalais-englantilaista liittoa uhkaa heitä myös se, että ensi vihjauksesta Italiakin lähtee heitä vastaan. He vakuuttelevat, ettei heitä Italian interventsioni peloita, mutta seuraavat kauhulla niitä maa- ja merisotavoimien siirtoja, joita tehdään Italian tukikohdalla Rodos-saarella lähellä Smyrnaa. Tosin ovat huhut siitä, että Mussolinin ja Chamberlainin kohtauksessa Rapallossa olisi tehty lopullisia sopimuksia Italian osanotosta mahdolliseen sotaan Turkkia vastaan suuresti liioteltuja, mutta siitä huolimatta voi pitää varmana, että jos kiista Turkin ja Kansainliiton välillä johtaa sotaan — Mossulihan on Turkin ja Kansainliiton välinen riitakysymys, Kansainliitto on antanut vain mandaatin Englannille — Italia on valmis siihen yhtymään. Tietenkään ei kukaan halua sotaa, eivät turkkilaiset enempää kuin muutkaan kansat, mutta ellei osoiteta tarpeellista lujuutta niin — kuten Idässä on tavallista — sota voi puhjeta. Eräs valtiomies on kerran sanonut, että turkkilaista ei muuten voi estää pitämästä kohteliaisuutta heikkoutena kuin vihjaisemalla hänelle, että suuri raskas kivi on valmiiksi varattu, millä iskeä häntä tarpeen tullen niskaan. (!) Pahin seikka suhteessa Turkkiin on tietysti se, että sen takana on Neuvosto-Liitto. Turkkilaiset syyttävät Englannin politiikan ajavan heidät neuvostovallan syliin. Syytös on huonosti perusteltu, koskapa turkkilaiset ovat kaiken aikaa olleet riippuvaisia Mosko-

vasta. Neuvostovallan ja Turkin välinen sopimus julkaistiin heti Kansainliiton päätöksen jälkeen Mossulin kysymyksessä, muistuttamaan Europaa Moskovan voimasta ja sen vaatimuksista sanoa sanansa itäisten välimerenmaiden suhteen.

Locarnon sopimus päätti kuusivuotis-jakson, jonka keskeisimpänä problemina oli takuiden luominen kansainvälisten suhteiden vakaantumiselle. Kun Locarnossa valmistauduttiin allekirjoittamaan sopimuksia tuntui, että nyt vapautuu poliittista energiaa, joka voi suuntautua uusien kysymysten ratkaisuun. Uusi problemi on nähtävästi aseistariisumiskysymys, s.o. Länsi- ja Keski-Europan maiden sotavarustelun rajoittaminen. Mutta ennenkuin aseistariisumiskysymys voidaan asettaa terveelle pohjalle on ratkaistava useita muita kysymyksiä. Tärkein näistä kysymyksistä on Europan ja Neuvostoliiton väliset suhteet. Ei voi olla puhettakaan varsinaisesta aseistariisumisesta, ennenkuin kaikenlaisen Itä-Europasta lähtevän kuohunnan uhka on likvideerattu joko rauhallista tietä tai voimalla. Locarnon hengen mukaisesti antaa Europa etusijan rauhallisille keinoille. Tältä suunnalta etsitään nyt suhteiden rakentamispohjaa Moskovan kanssa.

Kun Saksan ministerit tulivat Locarnoon tehdä tosi rauhan Länsi-Europan kanssa selittivät he, etteivät aio katkaista v. 1919 rakentuneita suhteitaan Moskovaan. Heidän mielestään oli Saksa nyt kuin luotu sillaksi Lännen ja Idän välille. Locarnon konferenssissa olleet liittovaltain edustajat eivät moittineet saksalaisia heidän avomielisyydestään, eikä suhteistaan Moskovaan. He selittivät saksalaisille, että heidän myötävaikutuksensa olisi erittäin suuriarvoista, jos heidän onnistuisi vähitellen johtaa Neuvostoliitto Kansainliiton asetusten mukaiseen yleis-europolaiseen järjestykseen.

Selvä käsitys Saksan ja Neuvostovallan suhteista on välttämätön selvitettäessä Europan nykyisiä suhteita viimemainittuun. Nykyiset neuvostovaltalais-saksalaiset suhteet alkoivat Genuan konferenssin aikoina v. 1922, kun Rathenau vainaja teki sopimuksen Tshitsherinin kassa Rapallossa. Aivan Genuan konferenssin alkamisesta lähtien oli Saksan edustajistolla sellainen käsitys, että länsimaiden kansojen keskuudessa sillä ei voi olla ystäviä. Tämä ennenaikainen käsitys vahvistui. Saksalaiset alkoivat pitää bolshevikkeja ainoina, joiden kanssa voivat tehdä sopimuksia kuin vertainen vertaisensa kanssa. Eräänä kohtalokkaana yönä Rathenau, saatuaan valheellisia tietoja Lloyd Georgen saksalaisvastaisesta kannasta hyväksyy bolshevikkien tekemän sopimusehdotuksen ja niin syntyy n.s. Rapallon sopimus. On mielenkiintoista verrata näitä kahta konferenssia — Genuan v. 1923, Locarnon v. 1925 — keskenään. Genuassa olivat bolshevikit kiinteässä yhteydessä saksalaisen edustuksen kanssa, voipa sanoa, eivät luopuneet siitä hetkeksikään. Locarnossa olivat bolshevikit katselijoina. Heidän yhteytensä saksalaisten kanssa oli niin heikko, että vielä samana päivänä kun sopimukset allekirjoitettiin, olivat molemmat neuvostovallan asiamiehet vakuutettuja, ettei sitä koskaan tulisi tapahtumaan. Keskustelut takuusopimuksesta avasivat Saksan diplomatialle uusia näköaloja, se näki lopultakin mahdolliseksi päästä tyydyttävään sopimukseen liittolaisten kanssa ja se alkoi luottaa Parisin rauhallisiin aikomuksiin. Kuitenkaan ei Saksa vielä lopullisesti luopunut ajatuksesta käyttää Neuvostovaltaa poliittisen asemansa turvaamiseksi Europassa. Mutta mitä lähemmäs tuli takuusopimuksen allekirjoittamishetki, sitä voimakkaammaksi kasvoi Berlinin halu muuttaa Moskovaan suhtautumismuodot uusia olosuhteita vastaavaksi.

Muutamia päiviä aikaisemmin kuin Saksan edustajain oli matkustettava

Locarnoon saapui Berliniin Tshitsherin. Hän kävi sitä ennen Varsovassa ei niinkään paljon parantaakseen suhteita Puolan kanssa kuin vaikuttaakseen Saksaan. Saksalaiset vakuuttavat Tshitsherinille, ettei heidän takuusopimuksiin millään tavalla sisälly muutosta hyviin suhteisiin Moskovan kanssa. Saadakseen Tshitsherinin sovinnollisemmaksi sekä myöntämään toivottuihin muutoksiin poliittisessa sopimuksessa, täytyi Saksan hallituksen jotain maksaa. Sentähden allekirjoitettiin nopeasti kauppasopimus, jota pitkään aikaan ei oltu voitu saada päätökseen, koska se soti Saksan ylpeyttä ja etuja vastaan. Senlisäksi väitetään Tshitsherinin ja Stresemannin allekirjoittaneen uuden poliittisen sopimuksen luonnoksen, missä tärkeimmät pykälät on lueteltu. Tärkein pykälistä on se, jossa annetaan molemminpuolinen juhlallinen vakuutus siitä, ettei kumpikaan sopimuspuoli yhdy mihinkään poliittiseen liittoon, joka on tähdätty toista vastaan.

Locarnossa kohtasivat saksalaiset ystäviä, jotka pyrkivät lopulliseen sopimukseen. Ei ole epäilystäkään, etteivätkö Luther ja Stresemann antaneet konferenssikollegioilleen selitystä suhteistaan Neuvostovaltaan. Voi sanoa, että tästä hetkestä lähtien on kysymys suhtautumisesta Moskovaan tullut länsi-europalaisen politiikan näköpiiriin. Niinikään on varmaa se, että samalla kuin Saksan liittyminen Kansainliittoon ratkaistiin menestyksellisesti Chamberlainin johdolla, uusi kysymys, Neuvostovaltaa koskeva, kiinnitti pääasiallisesti Briandin huomiota, joka tämän kysymyksen ratkaisussa nähtävästi joutuu näyttelemään huomattavaa osaa.

Näyttämö siirtyy Parisiin, jonne Tshitsherin matkustaa tapaamaan Briandia; siellä tehdään päätös neuvottelujen alkamisesta Venäjän velkoja y.m. kiistakysymyksiä koskevien asioiden selvittämiseksi. Tämän konferenssin kohtalo tulee luultavasti samanlaiseksi kuin MacDonaldin koollekutsuman. Totta kyllä neuvostohallitus on v. 1926 myöntyväisempi kuin kaksi vuotta sitten, joten se ehkä asiaa hieman auttaa. Berlinissä oloajallaan puhui Tshitsherin paljon vihastaan Iso-Britanniaa kohtaan. Mutta jos hän sillä tavoin toivoi voittavansa Ranskan myötätunnon, niin pettyi hän katkerasti. Briand antoi hänen ymmärtää, että ranskalais-englantilainen liitto on Ranskan ulkopolitiikan avain ja että Chamberlain on selvillä Parisin ja Moskovan välisten neuvottelujen kulusta. Tshitsherin selitti Parisissa, että hänen edustamansa hallitus pitää Englantia hyökkäävänä puolena varsinkin Aasiassa. Kuitenkin Tshitsherin Parisissa ollessaan mielenosoituksellisesti allekirjoitti Turkin kanssa uuden poliittisen sopimuksen. Sopimuksen allekirjoittamisen ja erikoisesti sen julkaisemisen piti tukea Turkkia sen kiistellessä Englannin kanssa Mossulista. Ei voi sanoa Tshitsherinin toimineen täysin selittämässään pasifistisessa hengessä. Yhtä kaikki on Briand vakuutettu, että Moskovan kanta on muuttunut. Ranskan Moskovassa olevan lähettilään kertomukset puhuvat Neuvostovallan halusta sopia Europan kanssa. Sanomattakin on selvää, ettei tuo halu johdu Kremlin kommunistien maailmankatsomuksen muutoksesta. Suuren maan taloudelliset tarpeet vaativat lähentymistä sellaisiin maihin, joilla on rahaa.

Mutta huolimatta siitä, että Moskova tarvitsee ja pyrkii muun Europan kanssa työkumppanuuteen ei se luovu niiden hävittävien otteiden käyttämisestä, joihin se on tottunut vallankumousvuosina. Niinpä näemme miten sama Tshitsherin, joka puhuu rauhan puheita Parisissa. Berlinissä ja Varsovassa, lähettää nyt liittolaisensa Turkin ulkoministerin Balkanin niemimaalle tutkimaan mahdollisuuksia niemimaan tärkeimpien valtioiden saattami-

sesta pois Kansainliiton ja englantilaisranskalaisen ententen vaikutuksen alaisuudesta. Mutta Jugoslavian ja Bulgarian hallitukset ovat kieltäytyneet toiminnasta Kansainliittoa vastaan. Ja Saksankin hallitus on ilmoittanut Angoralle, että se pitää oikeana Kansainliiton päätöstä Mossulin kysymyksessä. Siinä Locarnon suoranaiset tulokset.

Nyt kun Länsi-Europassa asiat järjestyvät kiintyy kansainvälinen huomio mannermaan itäosaan. Katsoipa minne tahansa Itämereltä aina Mustalle merelle ja Egeanmerelle, käsiteltiinpä aseistariisumista yleensä tahi kuhunkin maahan nähden erikseen, joka kerran astuu selvänä esiin Europan ja Neuvostovallan välisten suhteiden ratkaisemisen välttämättömyys. Kuten jo aikaisemmin huomautin tekee Locarnon henki toivottavaksi kysymyksen rauhallisen ratkaisun ja siihen suuntaan Europan valtiomiehet nyt työskentelevätkin. Mutta ei tarvitse olla pessimisti voidakseen varmasti näin ennakolta sanoa, että ellei Neuvostovalta nyt ota tilaisuudesta vaarin ja liity Europan valtojen konserttiin, jos se ei katso tarpeelliseksi antaa todistetta rauhanrakkaudestaan, niin tulee se pyyhkäistyksi pois Europan kansojen perheestä ja siinä tapauksessa että se käyttäytyy huonosti sovelletaan sitä vastaan sellaisia puolustusaseita, "jotka eivät ole luonteeltaan rauhallisia, mutta jotka puolustavat rauhan asiaa".

*

Englannin läpeensä kieron diplomatian taholta odottamattoman avomielistä puhetta. Turkin annetaan tietää, että Kansainliitossa se on joutunut tekemisiin imperialististen valtojen blokin kanssa, joka siirtomaarosvouksessa on muodostanut yhteisrintaman. Englannin konservatiiviset "augurit" irvistelevät pikkukansoille, joiden ryöstöllä rikastuvat. Minkäs teette! Koettakaahan panna vastaan! Paitsi Englannin ja Ranskan sotavoimia voimme usuttaa kimppuunne Italiankin. Turkkilaisille sanotaan julkeasti, että saavat kivellä niskaan, elleivät usko kauniiseen puheeseen. Seikka joka häiritsee imperialististen suunnitelmien toimeenpanoa on Neuvostovallan olemassaolo — tunnustaa "Augur".

Mitä "Augur" sanoo suhteista Neuvostovaltaan ansaitsee vakavaa huomiota. Hän paljastaa sen systemaattisen, suuren Neuvostovaltaa vastaan tähdätyn suunnitelman, jota Englannin konservatiivinen hallitus nyt pyrkii toteuttamaan. Ennen kaikkea sanoo hän avoimesti, että **Locarnon konferenssi oli suunnattu Neuvostovaltaa vastaan,** että sen päätarkoitus oli suunnitelman ensimäisen osan läpivieminen: saada muutos Saksan politiikassa Neuvostovaltaan nähden, vetää Saksa neuvostovastaiseen koplaan. Kirjoittaja vahvistaa oikeaksi sen arvostelun, mikä Neuvostovallan taholta on Locarnon konferenssista annettu. Hän kumoo ne "ystävällismieliset" selitykset, joita Saksan diplomaatit meille antoivat. Chamberlainin onnistui Locarnossa toteuttaa eräs suunnitelmansa tärkeimpiä osia: **vetää Saksa neuvostovastaisen politiikkansa uomaan.**

Tämän jälkeen on vanhoillisten mielestä **aika ottaa ratkaistavaksi suhteet Neuvostovaltaan koko laajuudessaan.** Missä hengessä he haluaisivat kysymyksen ratkaista selviää "Augurin" loppuponnesta. "Ellei Neuvostovalta nyt ota tilaisuudesta vaarin ja liity Europan valtojen konserttiin, jos se ei katso tarpeelliseksi antaa todistetta rauhanrakkaudestaan, niin tulee se pyyhkäistyksi pois Europan kansojen perheestä ja **siinä tapauksessa että se käyttäytyy huonosti sovelletaan sitä vastaan sellaisia puolustusaseita, "jotka eivät ole luonteeltaan rauhallisia, mutta jotka puolustavat rauhan asiaa".**

Pitkien kiertelyjen ja kaartelujen jälkeen lopultakin lausuma, jota ei voi

väärin käsittää. Tekopyhät puheet "Locarnon rauhallisesta hengestä" eivät ole mitään muuta kuin **uuden interventsionin uhka Neuvostovaltaa vastaan** ja sen kiirehtii Chamberlain meille lähettämään vanhoillisten äänenkannattajan kautta heti kun asiat Länneissä näyttävät joten kuten järjestetyiltä.

Miten valmis ja eheä tuo englantilais-ranskalais-italialainen blokki jo on, on vaikea sanoa. Epäilyksenalaiseksi asettavat sen eheyden tapahtumat Marokossa ja Syyriassa. Samoin ei Chamberlain tahdo mitenkään saada Kansainliiton orkesteria puhaltamaan samassa tahdissa. Kansainliiton viime istunnosta tuli suuri pannukakku. Saksa piti otettaman liittoon ja liiton neuvoston jäseneksi, mutta pikkumaat, m.m. Brasilia ja Espanja uhkasivat luopua koko liitosta, ellei niillekin anneta paikka neuvostossa. Sopua ei saatu aikaan, joten kysymys Saksan liittymisestä lykkääntyi syksyyn. Amerika pelaa kulissientakaista peliä Kansainliittoa, Locarnon sopimusta, Englannin hegemoniaa vastaan. Kaikki nämä tekevät pulmalliseksi "Itä-Europan rauhoittamis"-kysymyksen.

Mutta huolimatta imperialistien leirin syvistä ristiriitaisuuksista, voidaan siltä taholta nyt odottaa yhtenäisempiä esiintymisiä proletaarisen liikkeen tukikohtaa, Neuvostovaltaa vastaan. Hyvä että puhuvat siitä näin avoimesti. Kaikkien maiden työväestö ja kommunistiset puolueet tietävät valmistautua vastatoimenpiteisiin.

Engels talonpoikaistosta.

PORVARILLISET ja taantumukselliset puolueet ovat tavattomasti ihmeissään siitä, että sosialisteilla äkkiä ja kaikkialla nousee nyt päiväjärjestykseen talonpoikaiskysymys. Pikemminkin pitäisi heidän ihmetellä sitä että niin ei ole ennemmin tapahtunut. Irlannista Sisiliaan, Andalusiasta Venäjälle ja Bulgarian talonpoikaisto on hyvin vaikuttava väestön, tuotannon ja poliittisen voiman tekijä. Vain kaksi Länsi-Europan maata tekee poikkeuksen. Erittäinkin Iso-Britanniassa on suurmaanomistus ja suurmaatalous tyyten tunkehut pois itsenäisen talonpojan; itä-Preussissa on sama prosessi jatkunut jo vuosisatoja, ja siellä samoin talonpoika joko yhä enemmän irrottuu maasta taikka yksinkertaisesti työnnetään taloudellisesti ja poliittisesti taka-alalle.

Poliittisena voimatekijänä on talonpoika tähän asti enimmäkseen ilmennyt vain apatiallaan, joka on lähtöisin maalaiselämän eristyneisyydestä. Tä-Tämä väestön suurten massojen apatia on ei ainoastaan parlamenttaarisen riettauden Roomassa ja Parisissa, vaan myöskin Venäjän despotismin voimakkain tuki. Mutta se ei ole suinkaan voittamaton. Työväenliikkeen syntymisen ajoista Länsi-Europassa, eritoten siellä, missä vallitsevana on hyvin pieni talonpoikaisomistus, ei porvaristolle ole ollut vaikeata herättää talonpojissa epäluuloa ja vihaa sosialistisia työläisiä kohtaan, kuvaamalla nämä laiskottelijoiksi ja ahneiksi kaupunkilaisiksi, jotka pyrkivät anastamaan talonpoikain omaisuuden. V. 1848 helmikuun vallankumouksen sekavat sosialistiset pyrkimykset lakaistiin nopeasti pois Ranskan talonpoikien taantumuksellisella äänestyksellä: talonpoika piti arvossa rauhaansa, muisti legentaa talonpoikaiskeisari Napoleonista — ja loi Toisen keisarikunnan. Meille kaikille on tunnettua, mitä tämä talonpoikainen liike maksoi Ranskan proletariaatille, sen seuraukset ovat tuntuneet näihin saakka.

Mutta sen jälkeen on paljon muuttunut. Kapitalistisen tuotannon muodon kehitys on katkaissut pientuotannon

elinhermon maataloudessa; pientuotanto toivottomasti luhistuu ja häviää. Pohjois- ja Etelä-Amerikan ja Intian kilpailu on täyttänyt Europan markkinat halvalla viljalla, niin halvalla, ettei mikään paikallinen tuottaja voi sen kanssa kilpailla. Suurmaanomistaja ja pientalonpoika — molemmat näkevät tuhon edessään. Ja koska he ovat maanomistajia ja maalaiseläjiä, niin suuromistaja heittäytyy suojelemaan pikku talonpojan etuja, ja pikku talonpoika — yleensä sanoen — ottaa tuon suojeluksen vastaan.

Mutta tänä aikana on Lännessä kasvanut mahtava sosialistinen työväenpuolue. Ranskan vallankumousajan hämärät kuvittelut ja tunteet ovat selvenneet, laajenneet ja syventyneet ohjelmaksi, joka kestää ankarimmankin tieteellisen kritiikin ja sisältää määritellyt, aistittavat vaatimukset; näitä vaatimuksia on Saksan, Ranskan ja Belgian parlamenteissa puolustanut yhä kasvava sosialististen edustajain määrä. Sosialistisen puolueen lähiajan tehtäväksi on tullut valtiollisen vallan valloittaminen. M u t t a v a l l o i t t a a k s e e n s e n p i t ä ä t u o n p u o l u e e n e n s i n m e n n ä k a u p u n g i s t a m a a s e u d u l l e, p i t ä ä t u l l a v o i m a k k a a k s i m a a s e d u l l a. Kun sillä kaikkiin muihin puolueisiin verraten on selvimpänä taloudellisten syiden yhteys niiden poliittisten seurausten kanssa ja kun se jo kauan sitten on nähnyt että talonpojan tungettelevan ystävän lampaannahkan alla on suurmaanomistajan sudenhahmo, niin voiko se jättää tuhoon tuomitun talonpoian sen valheellisten suojelijain käsiin siksi kunnes talonpoika muuttuu teoolisuustyöväen passiivisesta viholIisesta sen aktiiviseksi viholliseksi? . . .

. . . Mikä sitten on meidän suhteemme pikku talonpoikaan? Ja miten meidän pitää sen suhteen menetellä sitten kun valtiovalta on meidän käsissämme?

Ensinnä, ehdottomasti oikea on seuraava Ranskan puolueen ohjelman lausuma: olemme jo etukäteen nähneet pikku talonpojan kiertämättömän tuhon, mutta meidän tehtävänämme ei missään tapauksessa ole sen jouduttaminen millään sekaantumisella meidän puoleltamme.

Ja toiseksi, aivan samoin on ilmeistä, että kun meillä on käsissämme valtiovalta, me emme ajattelekaan väkivallalla exploateerata pikku talonpoikia (saman tekevää, maksamalla korvauksen tai ilman), niinkuin olemme pakoitetut tekemään suurmaanomistajille. Meidän tehtävämme pikku talonpoikien suhteen on, ennen kaikkea, siinä, että siirrämme heidän yksityistuotantonsa yksityistaloutensa osuuskuntapohjalle, mutta ei väkivaltaisesti, vaan esimerkin avulla ja tarjoamalla yhteiskunnallista apua tässä tarkoituksessa. Ja silloin meillä tietysti tulee olemaan riittävästi varoja antaaksemme talonpojalle kaikkia etuja, jotka jo nyt pitää tulla hänelle selvitetyksi.

. . . Me olemme päättävästi pikku talonpojan puolella; tulemme tekemään kaiken mahdollisen, jotta hänen olisi siedettävämpi elää, helpottaaksemme hänen siirtymistään osuuskuntaan, siinä tapauksessa, että hän siihen suostuu. Siinä tapauksessa, ettei hän vielä kykene tuota päätöstä tekemään, pyrimme myöntämään hänelle mahdollisimman paljon aikaa harkitakseen sitä maatilkullaan. Emme tule menettelemään näin ainoastaan sentähden, että pidämme mahdollisena itsenäisesti työskentelevät pikku talonpojan puolellemme siirtymisen, vaan myöskin välittömien puolue-etujen vuoksi. Mitä suurempi on oleva niiden talonpoikien luku, joiden emme anna vajota proletaareiksi ja jotka vedämme puolellemme jo talonpoikina, sitä nopeammin ja helpommin on yhteiskunnan uudistaminen suoritettavissa. Hyödytöntä olisi meidän odottaa tämän uudistamisen kanssa sitä aikaa, jolloin kapitalis-

tinen tuotanto on kaikkialla kehittynyt äärimmäisiin seurauksiinsa, jolloin viimeinenkin pikku käsityöläinen ja viimeinenkin pikku talonpoika sortuvat kapitalistisen suurtuotannon uhreina. Aineelliset uhraukset, joita yhteiskunnallisista varoista täytyy tässä mielessä kantaa talonpoikien hyväksi, saattavat kapitalistisen taloudenpidon kannalta näyttää hukkaan heitetyiltä rahoilta, mutta ne ovatkin erinomaista pääoman käyttöä, sillä ne säästävät kenties kymmenen kertaa suurempia summia menoissa yhteiskunnan uudistamiseen kokonaisuudessaan. Tässä mielessä me siis voimme olla hyvin anteliaita talonpoikiin nähden.

(Fr. Engels. "Talonpoikaiskysymys Ranskassa ja Saksassa". venäl pain. ss. 39, 43, 63).

Taistelu sosialistisen rakennustyön voiton puolesta.

(Yksi luku piakkoin suomenkielellä ilmestyvästä tov. Stalinin kirjasta «Leninismin kysymyksiin).

AJATTELEN että uskon puute sosialistisen rakennustyön voittoon on uuden oppositsionin perusvirhe. Tämä virhe on käsittääkseni perusvirhe siksi, että siitä johtuvat uuden oppositsionin kaikki muut virheet. Uuden oppositsionin virheet kysymyksessä nepistä, kysymyksessä valtiokapitalismista, sosialistisen teollisuutemme luonteesta, osuustoiminnan merkityksestä (tehtävästä) proletariaatin diktatuurin aikana, taistelumetoodeista kulakkeja vastaan, keskivarakkaan talonpoikaiston merkityksestä ja ominaispainosta, — kaikki nämä virheet ovat johdonnaisia oppositsionin perusvirheestä, uskon puutteesta sosialistisen yhteiskunnan rakentamisen mahdollisuuteen maamme voimilla. Mitä on uskon puute sosialistisen rakennustyön voittoon maassamme?

Se on ennenkaikkea varmuuden puute siitä, että talonpoikaiston perusmassat v o i d a a n v e t ä ä, maamme vissien kehitysehtojen vuoksi, sosialistiseen rakennustyöhön.

Se on toiseksi varmuuden puute siitä, että maamme proletariaatti, jolla hallussaan ovat talouden hallitsevat kukkulat, k y k e n e e vetämään talonpoikaiston perusmassat sosialismin rakennustyöhön.

Näistä väitelmistä lähtee vaieten oppositsioni ajatusrakennelmissaan taloutemme kehitysteistä, — yhden tekevää, tietoisesti vaiko tiedottomasti.

Voidaanko neuvostotalonpoikaiston perusmassat vetää sosialitiseen rakennustyöhön.

Kirjasessa "Leninismin perusteista" on tästä asiasta kaksi perustavaa väitettä:

1) "Neuvostovaltojen Liiton talonpoikaistoa ei saa sekottaa yhteen länsimaiden talonpoikaiston kanssa. Kolmen vallankumouksen koulun läpi käynyt talonpoikaisto, joka on taistellut tsaarin ja porvariston valtaa vastaan yhdessä proletariaatin kanssa ja proletariaatin johtamana, talonpoikaisto joka on saanut maan ja rauhan proletaariselta vallankumoukselta ja tämän vuoksi tullut proletariaatin reserviksi, — tämä talonpoikaisto luonnollisesti eroaa talonpoikaistosta, joka porvarillisen vallankumouksen on taistellut liberaalisen porvariston johdolla joka on saanut maansa tältä porvaristolta ja tullut senvuoksi porvariston reserviksi. Tuskin kaipaa todisteluja, että Neuvostovallan talonpoikaisto, joka on tottunut antamaan arvoa poliittiselle ystävyydelle ja poliittiselle yhteistoiminnalle proletariaatin kanssa ja joka saa vapaudestaan kiittää juuri tätä ystävyyttä ja yhteistoimintaan, — että tämän talonpoikaiston täytyy

muodostaa poikkeuksellisen suotuisa aines taloudelliselle yhteistyölle proletariaatin kanssa".

2) "Venäjän maataloutta ei saa sekottaa yhteen länsimaiden maatalouden kanssa. Niissä maatalous kehittyy kapitalismin tavallista uraa, talonpoikaiston syvän differentsioitumisen (luokkavastakohtien kehittymisen) oloissa, joissa toiselta puolen syntyy suuria maatiloja ja yksityiskapitalistisia tiluksia, toiselta puolen köyhyyttä, kurjuutta ja palkkaorjuutta. Siellä on luokkakerroksiin jakaantuminen senvuoksi täysin luonnollista. Niin ei ole Venäjällä. Meillä ei maatalouden kehitys voi käydä tätä tietä jo senkin tähden, että Neuvostovallan olemassa olo ja tärkeimpien tuotanovälitneiden kansallistuttaminen estävät tuollaisen kehityksen. Venäjällä täytyy maatalouden kehityksen käydä toista tietä, miljoonain pikku ja keskivarakkaiden talonpoikien osuustoiminnan tietä, kehittämällä osuustoiminta maaseudulla joukkoliikkeeksi jota valtio tukee edulisilla luottoehdoilla. Lenin on artikkeleissaan osuustoiminnasta oikein osottanut että maatalouden kehitys meillä on kulkeva uutta tietä, siten että talonpoikaiston enemmistö vedetään osuustoiminnan kautta sosialistiseen rakennustyöhön, siten että asteettaisesti juurrutetaan maatalouteen kollektivismin alkeita aluksi vaihdon alalla ja sitten maataloustuotteiden tuotannon alalla"... "Tuskinpa tarvinnee todistella, että talonpoikaiston valtava enemmistö mielellään astuu tälle uudelle kehitystielle hylkää yksityiskapitalististen suurtilojen ja palkkaorjuuden tien, köyhyyden ja kurjuuden tien".

Ovatko nämä väitteet oikeita?

Ajattelen että nämä molemmat väitteet ovat oikeita ja kiistämättömiä koko rakennustyöllemme nepin oloissa.

Ne ovat vain esitys Leninin tunnetuista teeseistä proletariaatin ja talonpoikaiston liitosta, talonpoikaistalouden sisällyttämisestä maan sosialistisen kehityksen systeemiin, siitä että proletariaatin pitää kulkea sosialismiin yhdessä talonpoikaiston perusmassojen kanssa, siitä että talonpoikaiston miljoonamassojen liittäminen osuustoimintaan on sosialistisen rakennustyön valtaväylä maaseudulla, että sosialistisen teollisuutemme kasvaessa "osuustoiminnan yksinkertainen kasvu on meille yhtä kuin sosialismin kasvu". (XVIII, 2. s. 144).

Mitä tietä talonpoikaistalouden kehitys maassamme voi ja sen pitää käydä?

Talonpoikaistalous ei ole kapitalistista taloutta. Talonpoikaistalous on pikku tavarataloutta, jos otetaan talonpoikaistalouksien valtava enemmistö. pitalismiin ja sosialismiin johtavan Mutta mitä on talonpoikainen pikku tavaratalous? Se on talous joka on katien haarassa. Se saattaa kehittyä niin kapitalismin puoleen, kuten käy nyt kapitalistisissa maissa, kuin sosialisminkin puoleen, niinkuin pitää käydä meillä, maassamme proletariaatin diktatuurin aikana.

Mistä tämä talonpoikaistalouden epävakaisuus, epäitsenäisyys? Miten se on selitettävissä?

Sen selittää talonpoikaistalouksien hajanaisuus, niiden järjestymättömyys, niiden riippuvaisuus kaupungista, teollisuudesta ja luottojärjestelmästä, vallan luonteesta maassa, vihdoin se yleensä tunnettu tila, että maaseutu kulkee ja sen täytyy kulkea kaupungin jälessä niin aineellisessa kuin kulttuurisessakin suhteessa.

Talonpoikaistalouden kapitalistinen kehitystie merkitsee kehitystä talonpoikaiston syvän erilaistumisen kautta, laajoine suurtiloineen toisessa navassa ja joukkoköyhyyksineen toisessa. Tällainen kehitystie on kiertämätön kapitalistisissa maissa sentähden, että maaseutu, talonpoikaistalous on riippuvainen kaupungista, teollisuudesta keskitetystä luotosta kaupungissa, vallan luonteesta, ja kaupungissa hallitsee porvaristo, kapitalistinen teollisuus, kapitalistinen luottojärjestelmä ja kapitalistinen valtiovalta.

Onko tämä talonpoikaistalouden kehitystie välttämätön meidän maassa, jossa kaupungilla on tyyten toinen fysionomia, jossa teollisuus on proletariaatin käsissä, jossa liikenne,

luottojärjestelmä, valtiovalta j. n. e. on keskitetty proletariaatin käsiin, jossa maan kansallistuttaminen on yleisenä lakina maassa? Se ei tietenkään ole ehdoton. Päinvastoin. Juuri siksi että kaupunki on maaseudun johtaja ja kaupungissa meillä hallitsee proletariaatti, jonka käsissä ovat kansantalouden kaikki hallitsevat kukkulat, juuri siksi täytyy talonpoikaistalouksien kulkea kehityksessään toista tietä, sosialistisen rakennustyön tietä.

Mikä on tämä tie?

Se on miljoonien talonpoikaistalouksien joukottain osuustoimintaan liittämisen tie kaikilla osuustoiminnan linjoilla, hajanaisten talonpoikaistalouksien sosialistisen teollisuuden ympärille liittämisen tie, kollektivismin alkeiden istuttamistie talonpoikaiston keskuuteen aluksi maanviljelyksen tuotteiden m y y n n i n linjalla ja talonpoikaistalouksien kaupungin tuotteilla v a r u s t a m i s e n linjalla, ja sitten maatalous - t u o t a n n o n linjalla.

Ja mitä pitemmälle, sitä välttämättömämmäksi tämä tie käy proletariaatin diktatuurin aikana, sillä osuustoimintaan yhtyminen myynnin linjalla, osuustoimintaan yhtyminen varustamisen linjalla ja vihdoin osuustoimintaan yhtyminen luoton ja tuotannon linjalla (maatalous-osuuskunnat) on ainoa maaseudun hyvinvoinnin nousun tie, ainoa talonpoikaiston laajojen massojen köyhyydestä ja kurjuudesta pelastumisen keino.

Sanotaan että talonpoikaisto ei meillä asemansa puolesta ole sosialistista, että tämän vuoksi se on kelvoton sosialistiseen kehitykseen. On tietysti oikein se että talonpoikaisto ei asemansa puolesta ole sosialistista. Mutta tämä ei ole argumentti talonpoikaistalouksien sosialismin tietä kehittymistä vastaan, jos on todistettu että maaseutu kulkee kaupungin perässä, ja kaupungissa komentaa sosialistinen teollisuus. Lokakuun vallankumouksen aikana ei talonpoikaisto myöskään ollut sosialistista asemansa puolesta eikä se yleensä tahtonut pystyttää maassa sosialismia. Se pyrki silloin ensi kädessä hävittämään kartanoherrojen vallan ja lopettamaan sodan, saamaan rauhan. Siitä huolimatta lähti se silloin sosialistisen proletariaatin perässä? Miksi? Siksi että porvariston kukistaminen ja vallan ottaminen sosialistisen proletariaatin käsiin oli silloin ainoa tie ulos imperialistisesta sodasta, ainoa rauhan saavuttamistie. Siksi että muita teitä ei silloin ollut eikä voinut olla. Siksi että puolueemme onnistui silloin vainuamaan, löytämään talonpoikaiston erikoisetujen (kartanoherrojen kukistaminen, rauha) maan yleisiin etuihin (proletariaatin diktatuuri) yhtymisen ja alistumisen asteen, mikä oli talonpoikaiston kannalta hyväksyttävä ja sille edullinen. Ja epäsosialistisuudestaan huolimatta talonpoikaisto lähti silloin sosialistisen proletariaatin perässä.

Samaa on sanottava sosialistisesta rakennustyöstä maassamme, talonpoikaiston vetämisestä tämän rakennustyön uomaan. Talonpoikaisto on epäsosialistista asemansa puolesta. Mutta sen täytyy astua ja se ehdottomasti astuu sosialistisen kehityksen tielle, sillä ei ole eikä voi olla muita talonpoikaiston köyhyydestä ja kurjuudesta pelastumisen teitä kuin liitto proletariaatin kanssa, kuin liitto sosialistisen teollisuuden kanssa, kuin talonpoikaistalouden sisällyttäminen sosialistisen kehityksen yleiseen uomaan talonpoikaiston joukottain osuustoimintaan liittämisen kautta.

Miksi juuri talonpoikaiston joukottain osuustoimintaan liittämisen kautta?

Siksi että joukkojen osuustoimintaan liittämisessä ”olemme löytäneet yksityisedun, yksityisen kaupallisen edun, valtion puolelta sen tarkastuksen ja kontrollin sellaisen yhteen liittämisen asteen, sen yleisiin etuihin alistamisen asteen” (Lenin), mikä on

talonpoikaistolle hyväksyttävä ja edullinen ja mikä takaa proletariaatille mahdollisuuden talonpoikaiston päämassojen vetämiseen sosialistiseen rakennustyöhön. Juuri siksi että talonpoikaistolle on edullista järjestää tavarainsa myynti ja taloutensa koneistolla varustaminen osuustoiminnan kautta, juuri siksi talonpoikaiston täytyy kulkea ja se kulkee joukottain osuustoimintaan liittymisen tietä.

Mutta mitä merkitsee talonpoikaistalouksien joukottain osuustoimintaan liittyminen sosialistisen teollisuuden ollessa valta-asemassa?

Se merkitsee talonpoikaisen pikku tavarataluoden l u o p u m i s t a vanhalta, kapitalistiselta tieltä, joka vie talonpoikaiston joukottaiseen kurjistumiseen, ja s i i r t y m i s t ä uudelle kehitystielle, sosialistisen rakennustyön tielle.

Sentähden taistelu talonpoikaiston uuden kehitystien puolesta, taistelu talonpoikaiston perusmassojen vetämiseksi sosialismin rakennustyöhön on puolueemme päiväjärjestyksessä oleva tehtävä.

NKP:n XIV puoluekokous menetteli sentähden oikein päättäessään että: ”Sosialismin rakennustyön päätie maaseudulla sisältyy siihen, että sosialistisen valtion teollisuuden, valtion luottolaitosten ja muiden proletariaatin käsissä olevien talouden hallitsevien kukkuloiden taloudellisen johtoaseman vankistuessa vedetään osuustoiminnan järjestöön talonpoikaiston perusmassat ja turvataan tälle järjestölle sosialistinen kehitys käyttämällä hyväksi, voittamalla ja tunkemalla syrjään sen kapitalistiset ainekset”.

Uuden oppositsionin syvä virhe on siinä, että se ei usko tähän talonpoikaiston uuteen kehitystiehen, ei näe tai ei ymmärrä tämän tien koko välttämättömyyttä proletariaatin diktatuurin oloissa. Ja tätä se ei ymmärrä siksi, että ei usko sosialistisen rakennustyön voittoon maassamme, ei usko proletariaattimme kykenevän vetämään perässään talonpoikaistoa sosialismiin vievälle tielle.

Siitä johtuu ettei se käsitä nepin kaksinaista luonnetta, että se suurentelee nepin kielteisiä puolia ja pitää neppiä pääasiassa perääntymisenä.

Siitä johtuu että se suurentelee taloutemme kapitalististen aineksien osuutta ja väheksyy sosialistisen kehityksemme vipujen (sosialistinen teollisuutemme, luottojärjestelmä, osuustoiminta, proletariaatin valta j.n.e.) osuutta.

Siitä johtuu ettei se ymmärrä valtion teollisuutemme sosialistista luontoa ja epäilee tokko Leninin osuustoimintaplaani on oikea.

Siitä johtuu että se suurentelee differentsioitumista maaseudulla, paniikki kulakin edessä, keskivarakkaan osuuden aliarviointi, yritykset rikkoa puolueen politiikka lujaa liittoa kohden keskivarakkaan kanssa ja yleensä heilahtelu puolelta toiselle kysymyksessä puolueen politiikasta maaseudulla.

Siitä johtuu ettei se ymmärrä sitä puolueen valtavaa työtä työväen ja talonpoikain miljoonamassojen vetämiseksi teollisuuden ja maatalouden rakentamiseen, osuustoiminnan ja neuvostojen elävöittämiseen, maan hallintaan, taisteluun byrokratismia vastaan, taisteluun valtiokoneistomme parantamiseksi ja uudistamiseksi, työtä joka tuo mukanaan uuden kehityskauden ja jota ilman ei mikään sosialistinen rakennustyö ole ajateltavissa.

Siitä epätoivo ja herpaannus rakennustyömme vaikeuksien edessä, maamme teollistuttamis-mahdollisuuden epäileminen, pessimistinen jutustelu puolueen degeneroitumisesta j.n.e.

Noilla porvareilla on kaikki enemmän tai vähemmän hyvin; sitävastoin meillä proletaareilla enemmän tai vähemmän huonosti; jollei vallankumous Lännessä kiiruhda avuksemme, niin myttyyn on mennyt työmme — sellainen on uuden oppositsionin yleinen äänensävy, mikä käsittääkseni on likvidaattorinen sävy, mutta jota oppo-

sitsioni jostain syystä esittää "internatsionalismina".

Nep on kapitalismia, sanoo oppositsioni. Nep on pääasiassa peräätymistä, sanoo tov. Sinovjev. Kaikki tämä on tietysti väärin. Itse asiassa on nep puolueen politiikkaa, joka sallii sosialististen ja kapitalististen aineksien taistelun ja jonka on harkittu tuottavan sosialistisille aineksille voitto kapitalistisista aineksista. Itse asiassa nep vain alkoi peräätymisellä, mutta se oli harkittu niin että peräännyttäessä suoritetaan voimien uudelleen ryhmittely ja ryhdytään hyökkäämään. Itse asiassa olemme jo hyökänneet useamman vuoden ajan ja hyökänneet menestyksellä kehittämällä teollisuuttamme, kehittämällä valtion kauppaa, tunkemalla pois yksityispääomaa.

Mutta mikä ajatus on teesillä: nep on kapitalismia, nep on pääasiassa peräätymistä? Mistä tämä teesi lähtee?

Se lähtee väärästä edellytyksestä, että meillä on nyt käymässä pelkkä kapitalismin elpyminen, pelkkä kapitalismin "palaaminen". Vain tällä edellytyksellä voidaan selvittää oppositsionin epäilyt teollisuutemme sosialistisesta luonnosta. Vain tällä edellytyksellä voidaan selvittää oppositsionin paniikki kulakin edessä. Vain tällä edellytyksellä voidaan selvittää se hätäily, jolla oppositsioni tarrasi vääriin numeroihin talonpoikaiston differentsioitumisesta. Vain tällä edellytyksellä voidaan selvittää oppositionille erikoinen sen unohtaminen että keskivarakas on meillä maanviljelyksen keskiöfiguuri. Vain tällä edellytyksellä voidaan selvittää keskivarakkaan ominaispainon aliarvioiminen ja epäilyt Leninin osuustoiminta-plaaniin nähden. Vain tällä edellytyksellä voidaan "perustella" uuden oppositsionin epäusko maaseudun uuteen kehitystiehen, maaseudun sosialistiseen rakennustyöhön vetämisen tiehen.

Itse asiassa meillä ei ole käynnissä yksipuolinen kapitalismin elpymisprosessi, vaan kaksipuolinen prosessi, kapitalismin kehitysprosessi ja sosialismin kehitysprosessi, sosialististen aineksien ja kapitalististen aineksien ristiriitainen taisteluprosessi, kapitalististen aineksien voittaminen sosialistisilla aineksilla. Se on yhtä kiistämätöntä niin kaupunkiin nähden, jossa sosialismin tukikohtana on valtion teollisuus kuin maaseutuunkin nähden, jossa sosialistisen kehityksen vetokoukkuna on massojen osuustoiminta, joka on liitossa sosialistisen teollisuuden kanssa.

Pelkkä kapitalismin elpyminen on mahdoton jo senkin vuoksi, että valta on meillä proletaarinen, että suurteollisuus on proletariaatin käsissä, liikenne ja luotto proletaarisen valtion hallussa.

Differentsioituminen ei voi saada entisiä mittoja, keskivarakas pysyy talonpoikaiston perusmassana ja kulakki ei voi ottaa entistä voimaansa jo senkin tähden, että maa on meillä kansallistutettu, poistettu kiertokoulun piiristä, ja meidän kauppaluottomme, vero- ja osuustoimintapolitiikkamme on suunnattu rajottamaan kulakkien riistopyrkimyksiä, kohottamaan talonpoikaiston laajojen massojen hyvinvointia ja poistamaan äärimmäisyydet maaseudulta. En puhu enää siitä että taistelu kulakkeja vastaan on meillä nyt käynnissä paitsi vanhalla linjalla, köyhälistön kulakkeja vastaan organisoimisen linjalla, myöskin uudella linjalla: proletariaatin ja köyhälistön liiton talonpoikaiston keskivarakkaiden massojen kanssa lujittamisen linjalla, lujittamisen linjalla kulakkeja vastaan, se tosiasia että oppositsioni ei ymmärrä kulakkia vastaan tällä linjalla käytävän taistelun tarkotusta ja merkitystä, se tosiasia jo ylenmäärin vahvistaa sen että oppositsioni uupuu maaseudun vanhalle kehitystielle, sen kapitalistisen kehityksen tielle, jolloin kulakki ja köyhälistö olivat maaseudun päävoimina ja keskivarakas "huuhtoontui pois".

Osuustoiminta on valtiokapitalismin

muunnos, sanoo oppositsioni vedoten tällöin Leninin "Luontaisveroon", ja siksi se ei usko että osuustoimitaa voidaan käyttää sosialistisen rakennustyön vetokoukkuna. Oppositsioni tekee tässäkin karkean virheen. Osuustoiminnan tällainen tarkastelu oli riittävä ja tyydyttävä v. 1921, jolloin "Luontaisvero" on kirjotettu, jolloin meillä ei ollut kehittynyttä sosialistista teollisuutta, jolloin Lenin ajatteli valtiokapitalismia taloutemme mahdollisena päämuotona ja tarkasteli osuustoimintaa valtiokapitalismin yhteydessä. Mutta tällainen tarkastelu on nyt jo riittämätön ja historian sivuuttama, sillä sen jälkeen ovat ajat muuttuneet, sosialistinen teollisuus on meillä kehittynyt, valtiokapitalismi ei ottanut menestyäkseen siinä määrin kuin oli toivottu, ja osuustoiminta, joka nyt käsittää enemmän kuin kymmenen miljoonaa jäsentä, on alkanut liittyä yhteen sosialistisen teollisuuden kanssa.

Miten muutoin voi selittää sen tosiasian, että jo pari vuotta "Luontaisveron" jälkeen, v. 1923 Lenin alkoi katsella osuustoimintaa toisella tavalla, katsoen että "osuustoiminta meidän oloissa lankeaa kauttaaltaan aivan yhteen sosialismin kanssa" (XVIII, 2, s. 144).

Miten voi selittää tämän muutoin kuin siten että sosialistinen teollisuus oli näiden kahden vuoden aikana jo ennättänyt kasvaa, mutta valtiokapitalismia ei tullut siinä määrin kuin piti, minkä vuoksi Lenin alkoi katsella osuustoimintaa yhteenkytkeytyneenä sosialistisen teollisuuden kanssa, eikä enää yhteenkytkeytyneenä valtiokapitalismin kanssa?

Osuustoiminnan kehityksen ehdot olivat muuttuneet. Täytyi muuttua myöskin tapa, jolla kysymykseen osuustoiminnasta käytiin käsiksi.

Tässä esim. eräs mainio kohta Leninin kirjasesta "Osuustoiminnasta" (v. 1923) joka antaa valaistusta tähän kysymykseen:

"*Valtiokapitalismin aikana* eroavat osuustoiminnalliset yritykset valtiokapitalistisista ensinnäkin yksityisinä ja toiseksi kollektiivisina yrityksinä. *Meillä vallitsevan järjestelmän aikana* eroavat osuustoiminnalliset yritykset yksityiskapitalistisista yrityksistä kollektiivisina yrityksinä, mutta *eivät eroa* sosialistisista yrityksistä, jos ne on perustettu maalle ja käyvät tuotantovälineillä, jotka kuuluvat valtiolle, s.o. työväenluokalle" (XVIII. 2. s. 143—144). — Harvennukset Stalinin.).

Tässä pienessä otteessa on ratkaistu kaksi suurta kysymystä. Ensiksi kysymys siitä, että "meillä vallitseva järjestelmä"' ei ole valtiokapitalismia. Toiseksi kysymys siitä, että osuustoiminnalliset yritykset, kun ne otetaan "meidän järjestelmämme" yhteydessä, "eivät eroa" sosialistisista yrityksistä.

Ajattelen että vaikea on sanoa selvemmin.

Ja tässä vielä yksi kohta samasta Leninin kirjasesta:

"Osuustoiminnan yksinkertainen kasvu on meille (yllä esitetyllä "pienellä" poikkeuksella) saman arvoista kuin sosialismin kasvu, ja tämän yhteydessä täytyy meidän tunnustaa perinpohjainen muutos käsityskannassamme sosialismista" (s. 144).

On ilmeistä, että kirjasessa "Ouustoiminnasta" olemme tekemisissä osuustoiminnan uuden arvioinnin kanssa, mitä uusi oppositsioni ei tahdo tunnustaa ja mistä se huolellisesti vaikenee, vastoin tosiasioita, vastoin ilmeistä totuutta, vastoin leninismiä.

Toinen asia on osuustoiminta otettuna valtiokapitalismin kanssa yhteenkytkeytyneenä, toinen asia osuustoiminta otettuna sosialistisen teollisuuden kanssa yhteenkytkeytyneenä.

Tästä ei kuitenkaan saa tehdä sitä johtopäätöstä, että "Luontaisvero" ja kirjasen "Osuustoiminnasta" välillä on kuilu. Se olisi tietysti väärä johtopäätös. Riittää kun vetoaa esim. seuraavaan okhtaan "Luontaisverossa" heti hoksatakseen katkeamattoman yhteyden "Luontaisveron" ja kirjasen

"Osuustoiminnasta" välillä kysymyksesä osuustoiminnan arvioinnista: "Siirtyminen konsessioneista sosialismiin on siirtymistä toisesta suurtuotannon muodosta toiseen suurtuotannon muotoon. Siirtyminen pikku isäntien osuustoiminnasta sosialismiin on siirtymistä pientuotannosta suurtuotantoon, s.o. mutkikkaampaa siirtymistä, mutta sitävastoin sellaista, mikä menestyessään kykenee sulkemaan piiriinsä laajemmat väestön massat, kykenee repimään ylös syvemmät ja elinvoimaisemmat vanhain esisosialististen, jopa esikapitalististen, jokaisen "uudistuksen" vastustamisen mielessä sitkeimpäin suhteiden juuret" (XVIII, l., s. 220).

Tästä otteesta nähdään, että Lenin ja "Luontaisveron" aikoina, jolloin meillä ei vielä ollut kehittynyttä sosialistista teollisuutta, piti mahdollisena osuustoiminnan — jos se menestyy —muuttumista tehokkaaksi taisteluaseeksi "esisosialistisia", ja siis myöskin kapitalistisia suhteita vastaan. Ajattelen että juuri tämä ajatus olikin sittemmin lähtökohtana hänen kirjaselleen "Osuustoiminnasta".

Mutta mitä tästä seuraa?

Tästä seuraa se, että uusi oppositsioni käy kysymykseen osuustoiminnasta metafyysillisesti, eikä marxilaisesti. Se tarkastelee osuustoimintaa aivan kuin se ei olisikaan historiallinen ilmiö, joka on otettava yhdesä muiden ilmiöiden kanssa, sanokaamme yhteenkytkeytyneenä valtiokapitalismin kanssa (v. 1921) tai sosialistisen teollisuuden kanssa (v. 1923), vaan jonain vakinaisena ja aina samana, "oliona itsessään".

Tästä oppositsionin virheet kysymyksessä osuustoiminnasta, tästä sen uskonpuute maaseudun kehitykseen sosialismia kohden osuustoiminnan kautta, tästä oppositsionin uupuminen vanhalle tielle, maaseudun kapitalistisen kehityksen tielle. Tällainen on yleensä uuden oppositsionin kanta sosialistisen rakennustyön käytännöllisissä kysymyksissä.

Vain yksi johtopäätös: oppositsionin linja, mikäli sillä linjaa on, oppositsionin heilahtelut ja haparointi, sen epäusko ja herpaantuminen vaikeuksien edessä vievät kapituloitumiseen taloutemme kapitalististen aineksien edessä. Sillä jos nep on pääasiassa peräätymistä, jos valtion teollisuuden sosialistinen luonto asetetaan epäilyn alaiseksi, jos kulakki on miltei kaikkivoipa, osuustoiminnasta vähän toiveita, keskivarakkaan merkitys progressiivisesti vähenee, maaseudun uusi kehitystie on epäilyksen alainen, puolue melkein degeneroituu, ja vallankumous Lännessä ei vielä ole aivan lähellä, — niin mitäs kaiken tämän jälkeen enää jää oppositsionin asevarastoon, jolla voi käydä taistelua taloutemme kapitalistisia aineksia vastaan? Eihän voi lähteä taisteluun pelkällä "Ajan filosofialla".

On selviö että uuden oppositsionin arsenaali on perin mitätön, jos sitä yleensä edes voi arsenaaliksi sanoa. Eikä tuo arsenaali riitä taistelussa, sitäkin vähemmän se riittää voiton saantiin.

On selviö, että jos puolue lähtisi tappeluun tälalisella arsenaalilla varustettuna, niin se tuhoaisi itsensä käden käänteessä, — sen täytyisi yksinkertaisesti kapituleeraantua taloutemme kapitalististen aineksien edessä.

Sentähden menetteli XIV puoluekokous aivan oikein päättäessään, että "taistelu sosialistisen rakennustyön voiton puolesta SSSR:ssä on puolueen päiväjärjestyksessä oleva tehtävä"; että yhtenä tämän tehtävän ratkaisemisen välttämättömistä ehdoista on "taistelu sosialistiseen rakennustyöhön maassamme uskon puutetta vastaan ja yrityksiä vastaan käsitellä valtiokapitalistisina tuotantolaitoksina tuotantolaitoksiamme, jotka ovat "tyypiltään johdonmukaisen sosialistisia" tuotantolaitoksia (Lenin); että "tällaiset aatteelliset virtaukset, jotka tekevät mahdottomaksi massojen tietoisen suh-

taantumisen sosialismin rakentamiseen yleensä ja sosialistisen teollisuuden rakentamiseen erikoisesti, voivat vain jarruttaa talouden sosialististen aineksien kasvua ja helpottaa yksityisen pääoman taistelua niitä vastaan"; että "puoluekokous pitää sentähden välttämättömänä laajan kasvatustyön tällaisten leninismin väärin tulkintojen voittamiseksi".

NKP:n XIV puoluekokouksen historiallinen merkitys on siinä, että se kykeni perinpohjin paljastamaan uuden oppositsionin virheet, hylkäsi sen epäuskon ja valittelun, viitotti selvästi ja täsmällisesti tien taistelussa sosialismin puolesta, antoi puolueelle voiton perspektiivin ja samalla aseisti proletariaatin, murtumattomalla uskolla sosialismin voittoon.

„Hyppäyksistä" luonnossa ja historiassa.

G. V. Plehanov.

MEILLÄ, eikä ainostaan meillä — sanoo herra Tihomirov, — on syvälle juurtunut käsitys, että me muka elämme jossain "murskaamis-kaudessa", joka, kuten uskotaan, päättyy hirveään mullistukseen, verivirtoihin, dynamiidin räiskeeseen j.n.e. Sen jälkeen — niin oletetaan — alkaa "luomisen kausi". Tämä yhteiskunnallinen käsitys on aivan virheellinen ja kuten jo on huomautettu, on se pelkästään Cuvierin ja odottamattomien geologisten katastrofien koulukunnan vanhojen aatteiden poliittista heijastusta. Todellisessa elämässä käy murskaaminen ja luominen käsi kädessä, eikä toinen ole edes ajateltavissa ilman toista. Jonkun ilmiön murskaaminen tapahtuu oikeastaan siksi, että siinä, sen paikalla rakentuu jotain toista, ja päinvastoin: uuden muodostuminen ei ole mitään muuta kuin vanhan murskaamista".

Näihin sanoihin sisältyvä "käsitys" ei hämmästytä erikoisella selvyydellään, mutta joka tapauksessa niiden sisältämän ajatuksen voi yhdistää kahteen väitelmään:

1. "Meillä, eikä ainoastaan meillä", ei vallankumouksillisilla ole minkäänlaista käsitystä **kehityksestä**, vähitellen tapahtuvasta "ilmiöiden tyypin muutoksesta", niinkuin herra Tihomirov lausuu toisessa kohden.

2. Jos heillä olisi käsitys kehityksestä, vähitellen tapahtuvasta "ilmiöiden muutoksesta", niin he eivät kuvittelisi että "me muka elämme jossain murskaamiskaudessa".

Tarkastelemme ensinnä, miten ovat asiat tähän nähden Lännessä.

Kuten tunnettua, on siellä nykyaikana käynnissä työväenluokan vallankumouksellinen liike, työväenluokan joka pyrkii kohden taloudellista vapauttaan. Nousee kysymys, ovatko tämän liikkeen teoreettiset edustajat, s.o. **sosialistit,** onnistuneet sovittamaan vallankumoukselliset pyrkimyksensä yhteen edes jossain määrin tyydyttävään yhteiskunnallisen kehitysteorian kanssa?

Arvelematta vastaa tähän kysymykseen myöntävästi jokainen, jolla vain on edes jonkun verran selkoa nykyaikaisesta sosialismista. Kaikki vakavat soialistit Europassa ja Amerikassa pitävät kiinni Mrxin opista, ja kukapa ei tietäisi, että tämä oppi on juuri oppi ihmisyhteiskuntien kehityksestä? Marx oli "vallankumouksellisen toiminnan" lämmin puoltaja. Hän oli syvästi myötämielinen jokaiselle vallankumoukselliselle liikkeelle, joka tähtäsi olevaa yhteiskunnallista ja poliittista järjestystä vastaan. Voi olla hyväksymättä noin "murskaavia" sympatioja, jos halutaa: mutta pelkästä niiden olemassaolosta ei tietysti voi

tehdä sitä johtopäätöstä, että Marxin mielikuvitus oli "kiintynyt väkivaltaisiin mullistuksiin", että hän unohti yhteiskunnallisen kehityksen, hitaan, vähitellen tapahtuvan kehityksen. Marx ei suinkaan unohtanut tätä kehitystä. Hän päinvastoin paljasti useita sen tärkeimmistä laeista. Hänen päässään ihmiskunnan historia ensi kerran rakentui ehjäksi yhtenäiseksi kuvaksi. Hän ensikerran osoitti, että **taloudellinen kehitys (evulutsioni) vie poliittisiin vallankumouksiin (revolutsioneihin).** Hänen ansionsa on se, että nykyisellä vallankumousliikkeellä on selvästi määritelty päämäärä ja tarkoin muokattu teoreettinen perusta. Ja kun näin on, niin miksi herra Tihomirov kuvittelee, että hän muutamalla irrallisella fraasilla yhteiskunnallisesta "luomisesta" voi osottaa vallankumouksellisten pyrkimysten kestämättömyyden, pyrkimysten joita on "meillä, eikä ainoastaan meillä"? Eiköhän siksi, että hän ei ole viitsinyt vaivautua ymmärtämään nykyajan sosialistien oppia?

Herra Tihamirov tuntee nyt inhoa "äkillisiä katastrofeja" ja "väkivaltaisia mullistuksia" kohtaan. Se on lopultakin hänen asiansa: eihän hän ole ensimäinen eikä viimeinenkään. Mutta suotta luulee hän ,että "äkilliset katastrofit" ovat mahdottomia niin luonnossa kuin ihmis-yhteiskunnassakin. Ensinnäkin tällaisten katastrofien "äkillisyys on suhteellinen käsite. Se mikä toiselle on äkillistä, odottamatonta, se saattaa toiselle olla kaikkea muuta kuin odottamatonta: auringonpimennys tulee odottamatta sivistymättömälle, mutta ei lainkaan odottamatta astronomille (tähtitieteilijälle). Aivan samoin vallankumouksetkin, nuo poliittiset "katastrofit", tulevat "odottamatta" valistamattomille ja useimmille itsetyytyväisille filistereille, mutta useimmiten eivät ole lainkaan yllättäviä ihmiselle, joka selvittää itselleen ympärillään tapahtuvat yhteiskunnalliset ilmiöt. Toiseksi, jos herra Tihomirov yrittäisi luoda katsauksen luontoon ja historiaan hänen nyt omaksumansa teorian kannalta, niin häntä odottaisi kokonainen sarja mitä yllättävämpiä tapauksia. Hän on lujasti huomauttanut, että luonto ei tee hyppäyksiä, että jos jättää vallankumouksellisten fantasiojen maailman ja laskeutuu todellisuuden pohjalle voi "tieteellisessä mielessä puhua vain kysymyksessä olevan ilmiön tyypin hitaasta muutoksesta", ja kuitenkin luonto tekee hyppäyksiä välittämättä mistään hokkus-pokkuksista "yllätyksiä" vastaan. Herra Tihomirov tietää vallan hyvin, että "Cuvieren vanhat aatteet" ovat virheellisiä, että "äkilliset geologiset katastrofit" eivät ole mitään muuta kuin oppinutta typeryyttä. Olettakaamme, että hän elelee huolettomasti Etelä-Ranskassa aavistamatta että mikään vaara on uhkaamassa. Äkkiä — maanjäristys, niinkuin pari vuotta sitten. Maa huojuu, talot luhistuvat, ihmiset pakenevat kauhun vallassa, sanalla sanoen: tapahtuu todellinen "katastrofi", mikä merkitsee uskomatonta kevytmielisyyttä luontoäidissä. Katkeran kokemuksen opettamana tarkistaa herra Tihomirov huolellisesti käsityksiään geologiasta ja tulee siihen tulokseen, että vähitellen tapahtuva "ilmiöiden tyypin muuttaminen" (tässä tapauksessa maankuoren tilan muuttuminen) ei sulje pois "mullistuksia", jotka vissiltä kannalta katsottuna saattavat kenties näyttää "odottamattomilta" tai "väkivaltaisilta" *)

*) Siitä että tiede on kumonnut Cuvierin geologiset opit, siitä ei vielä seuraa että tiede olisi yleensä osottanut mahdottomaksi geologiset "katastrofit" tai "yllätykset". Sitä ei tiede ole voinut osottaa joutumatta ristiriitaan sellaisten yleensä tunnettujen tosiasiain kanssa kuin tulivuorten purkaukset, maanjäristykset j.n.e. Tieteen tehtävänä on ollut näiden ilmiöiden selvittäminen niiden luonnonvoimien kasaantuneen tehon tuloksina, joiden hitaan vaikutuksen voimme pikku

Herra Tihomirov lämmittää vettä. Vesi pysyy vetenä, ei viehäty mihinkään yllätyksiin niinkauan kuin se lämpiää 0 asteesta 80 asteeseen. Mutta kun se on lämminnyt kohtalokkaaseen rajaan asti niin tapahtuu "odottamaton katastrofi": vesi muuttuu höyryksi, ikäänkuin olisi sen mielle "fikseerattu väkivaltaisiin mullistuksiin".

Herra Tihomirov jäähdyttää vettä ja siinäkin tapahtuu sama omituinen historia. Veden lämpö muuttuu vähitellen, mutta se pysyy kuitenkin vetenä. Mutta kun vesi on jäähtynyt 0 asteiseksi, muuttuu se jääksi lainkaan ajattelematta sitä, että "äkilliset mullistukset" ovat "virheellisiä käsityksiä".

Herra Tihomirov huomioi jonkun muodonvaihdoksien alaisen hyönteisen kehitystä. Hitaasti käy kotilon kehitysprosessi, ja kotilo pysyy kotilona. Syvä ajattelijamme hykertelee tyytyväisenä käsiään. "Tässä käy kaikki hyvin — ajattelee hän. — Ei yhteiskunta eikä elävä elimistö koe sellaisia äkillisiä mulllistuksia kuin ne, joita olen havainnut epäorgaanisessa maailmassa. Kun luonto kohoaa elävien olentojen luomisen asteelle niin se tasottuu". Mutta pian muuttuu hänen ilonsa katkeruudeksi. Eräänä kauniina päivänä suorittaa kotilo "väkivaltaisen mullistuksen" ja lentoon lähtee perhonen. Tällä tavalla on herra Tihomirovin täytynyt saada vakuus siitä, että ei ole orgaaninenkan luonto "yllätyksistä" vapaa.

Jos herra Tihomirov joskus vakavasti "kiinnittäisi huomionsa" omaan "kehitykseensä" löytäisi hän varmasti siinäkin tuollaisen käänteen eli "mullistuksen". Hän muistaisi mikä pisara nimenomaan täytti hänen vaikutelmiensa vaakakupin ja muutti hänet enemmän tai vähemmän horjuvasta "vallankumouksen" **kannattajasta** sen enemmän tai vähemmän palavaksi **vastustajaksi.**

Suoritamme yhdessä herra Tihomirovin kanssa aritmeettisia laskelmia. Otamme luvun **viisi** ja lisäämme siihen **"vähitellen"** yhden kerrallaan: kuusi, seitsemän, kahdeksan. Yhdeksään asti kaikki käy hyvin. Mutta heti kun lisäämme yhdeksään vielä yhden, heti käy onnettomasti: ilman mitään näkyviä syitä muutuvat **ykkösemme kymmeneksi.** Yhtä katkerasti käy meille siirtyessämme **kymmenistä sataan.**

Emme lainkaan lähde herra Tihomirovin kanssa musiikin alalle: siellä on liian paljon kaikenlaisia "yllätyksiä" ja siellä saattavat konseptimme mennä vallan sekaisin.

Herra Tihomirovin kaikki sekavat järkeilyt "väkivaltaisista mullistuksista" voivat nykyajan vallankumoukselliset voitokkaasti torjua yhdellä yksinkertaisella kysymyksellä: mitä sanotte niistä mullistuksista, joita jo on ollut "todellisessa elämässä" ja jotka joka tapauksessa edustavat "murskaamiskausia"? Pitääkö meidän julistaa ne olemattomiksi vaiko katsoa sellaisten tyhjäpäisten houkkioiden teoiksi, joihin vakavan "sosiologin" ei kannata huomiotaan kiinnittää? Mutta katsotpa näihin ilmiöihin miten tahansa, täytyy sentään tunnustaa että historiassa on tapahtunut väkivaltaisia mullistuksia ja poliittisia "katastrofeja". Millä perusteella herra Tihomirov arvelee, että tällaisten ilmiöiden olettaminen mahdollisiksi tulevaisuudessa on samaa kuin "virheellisten sosiaalisten käsitysten" hautominen?

Historia ei tee hyppyjä. Aivan oikein. Mutta toisaalta oikein on sekin, että historia on tehnyt paljon "hyppyjä", suorittanut suuren joukon väkivaltaisia "mullistuksia". Tällaisista mul-

---

mitoissa havaita joka hetki. Toisin sanoen: geologian on täytynyt selittää maankuoren kokemat **vallankumoukset** (revolutsionit) maankuoren **kehityksen** (evolutsionin) avulla. Samanlainen tehtävä on ollut yhteiskunnallisella tieteelläkin, joka, Hegelin ja Marxin hahmossa, ratkaisi sen yhtä onnistuneesti kuin geologia alallaan.

listuksista on lukemattomia esimerkkejä. Mitä tämä ristiriita merkitsee? Se merkitsee vain sitä, että edellinen väite ei ole muovattu aivan täsmällisesti; ja siksi sen monet käsittävät väärin. Pitäisi sanoa että historia ei tee valmistumattomia hyppyjä. Mitään hyppäystä ei voi tapahtua ilman riittävää valmistusta, joka sisältyy edellä käyneeseen yhteiskunnalliseen kehitykseen. Mutta koska edistyvissä yhteiskunnissa ei tuo kehitys milloinkaan pysähdy, niin voidaan sanoa että historia valmistaa aina hyppäyksiä ja mullistuksia. Historia on ahkera, se tekee tätä työtä horjumatta, se työskentelee hitaasti, mutta tämän työn tulokset (hyppäykset ja poliittiset katastrofit) ovat kiertämättömiä ja mahdottomia torjua.

Hitaasti kävi Ranskan porvariston "tyypin muuttaminen". Regentin ajan (1700)-luvun alun) kaupunkilainen ei ollut sama kuin Ludvig XI:n ajan kaupunkilainen, mutta yleensä pysyi hän kuitenkin uskollisena vanhan komennon porvarityypille. Hänestä oli tullut rikkaampi, sivistyneempi, vaativaisempi, mutta hän ei ollut lakannut lemasta roturier (halpasukuinen), jonka aina ja kaikkialla piti antaa tietä aristokraatille. Mutta tuli sitten vuosi 1789, porvari kohotti ylpeänä päänsä; kului vielä muutama vuosi ja hänestä tuli tilanteen herra, ja millä tavalla! — "verivirroin", rummun päristessä, "ruudin räiskeellä", joskaan ei dynamiitin, jota ei vielä siihen aikaan oltu keksitty. Porvari pani Ranskan elämään todella "murskaamiskauden" lävitse, vähääkään välittämättä siitä, että ajan oloon kenties ilmestyy pedantti, joka julistaa väkivaltaiset mullistukset "virheelliseksi käsitykseksi".

Hitaasti muuttui Venäjän yhteiskunnallisten suhteiden "tyyppi", häviävät ruhtinaskunnat, aatelisherrat (bojaarit) alistetaan lopullisesti tsaarinvallan alaisiksi ja heistä tulee pelkkää virkasäätyä. Moskova nöyryyttää tataarilaiset ruhtinaskunnat (vallottaa Siperian, yhdistää itseensä puolet eteläisestä Rusista), mutta sitenkin pysyy se aasialaisena Moskovana. Tulee sitten Pietari ja suorittaa "väkivaltaisen mullistuksen" Venäjän valtiollisessa elämässä. Alkaa Venäjän historian uusi, europalainen kausi. Kiihkoslaavilaiset sättivät Pietaria antikristukseksi juuri hänen suorittamansa mullistuksen "äkillisyyden" vuoksi. He väittivät, että Pietari oli uudistusinnoissaan unohtanut yhteiskunnallisen järjestelmän kehityksen, sen hitaan "tyypin muutoksen". Mutta jokainen ajatteleva ihminen käsittää helposti, että Pietarin suorittaman mullistuksen oli tehnyt välttämättömäksi Venäjän läpi käymä historiallinen "kehitys", että se oli tuon mullistuksen v a l m i s t a n u t.

Kun määrällisiä muutoksia vähitellen karttuu, muuttuvat ne vihdoin laadullisiksi muutoksiksi. Nämä muutokset tapahtuvat hyppäyksinä, eivätkä voikaan muutoin tapahtua. Kaiken väriset ja vivahteiset poliittiset vähittäisopin kannattajat, jotka maltillisuudesta ja täsmällisyydestä ovat tehneet dogmin, eivät voi mitenkään ymmärtää tätä seikkaa, vaikka sen saksalainen filosofia on jo ajat sitten erinomaisesti selvittänyt. Tässä tapauksessa, niinkuin niin monissa muissakin tapauksissa, on hyödyllistä muistuttaa Hegelin käsityksestä, Hegelin jota tietysti olisi vaikea syyttää myötämielisyydestä "vallankumouksellista toimintaa" kohtaan. Hän sanoo: "Kun tahtovat ymmärtää jonkun **syntymisen** tai **häviämisen,** niin tavallisesti kuvittelevat että selvittävät itselleen asian käsittämällä tuon syntymisen tai häviämisen **vähitellen** tapahtuvaksi. Mutta olotilan muutokset eivät tapahdu ainoastaan siten, että määrä muuttuu toiseksi määräksi, vaan myöskin siten että laadulliset eroavaisuudet muuttuvat määrällisiksi eroavaisuuksiksi ja päinvastoin, — siis sellaisen muutoksen kautta, joka **muuttaa vähittäisyyden,** aset-

taa toisen ilmiön tilalle toisen, siitä laadullisesti eroavan ilmiön. Vähittäisopin perustana on se käsitys, että syntyvä on todellisuudessa jo olemassa, mutta pienimittaisuutensa vuoksi ei vain ole havaittavissa. Aivan samoin puhuttaessa vähittäisestä tuhoutumisesta kuvitellaan, että kysymyksessä olevan ilmiön olemattomuus tai se uusi ilmiö, joka on ottava sen paikan, on jo muka olemassa, vaikka sitä ei vielä voi havaita ... Mutta tällä tavalla hävitetään kaikki käsitys syntymisestä ja häviämisestä ... Syntymisen ja häviämisen selittäminen vähittäiseksi muutokseksi on koko asian tekemistä ikäväksi tautologiaksi ja vasta syntyvän ja häviävän kuvittelemista jo valmiina olevaksi" s.o. jo **syntyneeksi** ja **hävinneeksi.** Siis: jos teidän pitää selvittää valtion syntyminen niin te yksinkertaisesti kuvittelette itsellenne mikroskooppisen valtio-organisatsionin, joka alaltaan vähitellen muuttuen antaa "poroporvarien" tuntea olemassaolonsa. Samoin jos teidän pitää selvittää alkuperäisten sukusuhteiden häviäminen niin te vain vaivaudutte kuvittelemaan näiden suhteiden vähäistä olemattomuutta — ja asia on selvä. On selviö että tällaisilla ajatusmenetelmillä ei tieteessä pitkälle päästä. Hegelin suurimpia ansioita on se että hän puhdisti kehitysopin tällaisista typeryyksistä. Mutta mitäpä tekemistä herra Tihamirovilla on Hegelin ja hänen asioidensa kanssa! Hän on kerta kaikkiaan naulannut kiinni sen että länsimaiset teoriat eivät ole meidän oloihimme sovellettavissa.

Vastoin arvon herramme mielipidettä väkivaltaisista mullistuksista ja poliittisista katastrofeista me vakuuttavasti sanomme, että historia valmistelee nykyään erittäin tärkeätä mullistusta, johon nähden on perusteita ajatella, että se on tapahtuva väkivaltaisesti. Taloudellinen kehitys on luonut valtavat tuotantovoimat, joiden käytetyiksi tuleminen vaatii aivan määrättyä tuotannon järjesämistä. Nuo tuotantovoimat voidaan käyttää vain suurissa teollisuuslaitoksissa, jotka perustuvat kollektiiviselle työlle, yhteiskunnalliselle tuotannolle.

Mutta tämän yhteiskunnallisen **tuotanto**tavan kanssa jyrkässä ristiriidassa on tuotteiden yksilöllinen **omistaminen,** joka on syntynyt tyyten toisenlaisissa taloudellisissa oloissa, pikku teollisuuden ja pikku maanviljelyksen aikana. Työntekijäin yhteiskunnallisen työn tuotteet joutuvat siten yrittäjien yksityisomaisuudeksi. Tästä taloudellisesta perusristiriidasta johtuvat kaikki muut yhteiskunnalliset ja poliittiset ristiriidat, jotka nykyisissä yhteiskunnissa ovat havaittavissa. Ja tämä perusristiriita käy yhä intensiivisemmäksi. Yrittäjät eivät voi luopua tuotannon yhteiskunnallisesta järjestämisestä, sillä juuri siinä on heidän rikkauksiensa lähde. Päinvastoin: kilpailu pakottaa heidät laajentamaan tämän järjestyksen niillekin teollisuusaloille, joilla sitä ei ennemmin ole ollut. Suuret teollisuuslaitokset tappavat pikkutuottajia ja siten lisäävät työväenluokan lukumäärää ja samalla sen voimaa. Kohtalokas loppu lähenee. Poistaakseen itselleen vahingolliset ristiriidan tuotteiden tuotantotavan ja niiden jakotavan väliltä täytyy työväen valloittaa poliittinen valta, joka nyt tosiasiallisesti on porvariston käsissä. Jos haluttaa voitte sanoa, että työväen täytyy tehdä "poliittinen katastroofi". **Taloudellinen kehitys (evolutsioni)** vie kohtalonomaisesti **poliittiseen vallankumoukseen,** ja tämä taas on oleva lähtökohtana tärkeisiin muutoksiin yhteiskunnan taloudellisessa rakenteessa. Tuotteiden **tuotanto**tapa saa ottaa hitaasti ja vähitellen yhteiskunnallisen luonteen. Sitä vastaava tuotteiden **omistamis**tapa on oleva väkivaltaisen mullistuksen tuloksena.

Näin käy historiallinen kehitys. Väkivaltaiset mullistukset, "verivirrat", kirveet ja mestauspölkyt, ruuti ja dy-

namiitti — kaikki ne ovat valitettavia "ilmiöitä". Mutta mitäs teet silloin kun ne käyvät välttämättömiksi? Voima on aina suorittanut kätilön osaa uuden yhteiskunnan syntyessä. Niin sanoi Marx ja niin ovat ajatelleet monet muutkin. Historioitsija Schlosser oli vakuutettu siitä, että vain "tulella ja miekalla" täyttyvät suuret mullistukset ihmiskunnan kohtalossa. Mistä tämä valitettava välttämätömyys? Kuka on syypää?

Eikö oikeuden voimalla maan päällä kaikki ole saavuettavissa?

Ei, ei vielä kaikki. Ei ole siksi, että yhteiskunnassa on erilaisia luokkaetuja. Toiselle luokalle on hyödyllistä tai ehdottoman välttämätöntä muuttaa yhteiskunnallisia suhteita vissillä tavalla. Toiselle luokalle taas edullista, jopa ehdottoman välttämätöntä vastustaa tällaista muutosta. Toisille tietää tuo muutos onnea ja vapautta, toisille se uhkaa etuoikeutetun aseman menetystä, uhkaa suorastaan tuhota etuoikeutettuna yhteiskunnallisena luokkana. Ja mikäpä luokka ei tappelisi olemassaolonsa puolesta, milläpä luokalla ei olisi itsesäilytysvaistoa? Vissille luokalle edullinen yhteiskuntajärjestys näyttää siitä ei ainoastaan oikeutetulta, vaan vieläpä ainoalta mahdolliselta. Sen käsityksen mukaan on tuon järjestyksen muuttamisyritys kaiken inhimillisen yhteiselämän perusteiden murskaamista. Se katsoo olevansa velvollinen suojelemaan näitä perusteita aseidenkin voimalla. Siitä "verivirrat, siitä taistelu ja väkivalta.

Ajatellessaan edessä olevaa yhteiskunnallista mullistusta voivat sosialistit lohduttaa itseään sillä ajatuksella, että mitä enemmän heidän "murskaamis"-oppinsa leviävät, sitä kehittyneempää, järjestyneempää ja kurinalaisempaa tulee työväenluokka olemaan, ja mitä kehittyneempää, järjestyneempää ja kurinalaisempaa tulee työväenluokka olemaan sitä vähemmän uhreja tuo kiertämätön "katastrofi" vaatii.

Ja lisäksi: proletariaatin voitto, joka tekee toisen ihmisen riistämisen toisen puolelta mahdottomaksi ja siis myöskin hävittää yhteiskunnan jakaantumisen riistäjien luokkaan ja riistettyjen luokkaan, tekee kansalaissodat ei ainoastaan tarpeettomiksi, vaan jopa suorastaan mahdottomiksi. Silloin tulee ihmiskuntaa työntämään eteenpäin yksistään "oikeuden voima" eikä enää ole tarvis argumenteerata aseiden avulla.

Muistelma Perä-Pohjolan kapinasta.

ELETTIIN syystalvea v. 1921. Tavalliset talvityöt Perä-Pohjolan metsissä olivat alkaneet. Raatajat olivat kokoontuneet entisiin, heille tuttuihin asunnoihin — saunoihin eli metsäkämppiin. Oli saapunut miehiä Suomen kaikilta kulmilta. Useammat olivat kulkeneet pitkiä matkoja saadakseen myydä työvoimansa mahdollisimman kalliista. Mutta verrattuna tarjolla olevaan työläismäärään, oli savotoita vähän. Sen vuoksi oli yhtiöiden helppo painaa palkat alas. Jouduttiin raatamaan nälkäpalkoilla. Tyytymättömyys ja halu nousta taisteluun kyti kaikkien mielessä. Mutta taistelun mahdollisuuksia ei sanottavasti ollut, sillä työläisillä ei ollut sellaista järjestöä, joka olisi koonnut voimat taisteluun.

Sitten alkoi kuulua viestejä Suomen lahtarien rosvohyökkäyksestä Karjalaan. Se vavahdutti Pohjolan raatajain mielet hereille. Sanomalehdistä seurattiin jännittyneinä tilanteen kehitystä, pohdittiin asioita iltaisin kämpillä piisitulen ääressä. Oltiin yleensä taipuvaisia uskomaan, että syttyy virallinen sota Suomen ja Neuvostovallan välillä.

Niin kului useita viikkoja, eikä näennäisesti tapahtunut mitään erikoista. Vallankumoukselliset työläiset kuitenkin toimivat saadakseen aikaan jotain sellaista, mikä antaisi mahdollisuuksia ryhtyä meidänkin keskuudessa johonkin tepsivämpään toimintaan. Pian saatiin kuulla huhuja, että aseita oli onnistuttu hankkimaan. Aluksi siitä tiedettiin vain pienessä piirissä, mutta tilanne jännittyi siitä huolimatta. Odotus täytti ilman. Jokainen tunsi, että jotain oli tulossa. Ja mielet paloivat taistelun halusta.

Tammikuun loppupäivinä se sitten puhkesi. Se alkoi seudun suurimmassa savotassa — ”Värriöllä”. Suurin osa työläisistä sai aseet Vallattiin yhtiön varastot ja lähdettiin liikkeelle — päämääränä Kuolajärven kirkonkylä. Kaikki kävi rauhallisesti. Matkalla poikettiin useassa savotassa, ja niistä liittyi monia tovereita joukkoomme. Kirkonkylässä tiedettiin olevan muutamia kymmeniä lahtarien sotilaita. Ne poikettiin useassa savotassa, ja niistä niin täydellisesti, että ne antautuivat ilman taistelua. Seuraavana päivänä oli Kuolajärven kirkolla vilkasta elämää. Varustauduttiin kaikkien mahdollisuuksien varalta, sillä tilanteesta ei paljon tiedetty. Mutta siitä huolimatta olivat varsinkin nuoret miehet innostuneita. Luultiin tulleen tilaisuuden, jolloin päästään ratkaisevaan otteluun luokkavihollisen kanssa, maksamaan heille samalla mitalla mitä olimme itse saaneet kokea v. 1918 ja sen jälkeen.

Tilanne ei kuitenkaan vielä ollut sellainen. Sen vuoksi saimme vetäytyä rajan taakse. Ja seuraavana yönä lähdimme matkalle. Kulkueeseen kuului useita satoja käsittävä joukko miehiä, jotka kulkivat hiihtäen, sekä noin 100 hevosta — matkalla työväen vallan rajaa kohti. Oli perheellisiäkin miehiä, joilla oli vaimot ja lapset mukanaan. Emme paljon tietäneet elämästä työväen vallan maassa. Mutta mieli oli hilpeä: olimmehan juuri pudistaneet päältämme orjankahleet, tunsimme itsemme vapaiksi kaikissa suhteissa.

Parin vuorokauden kuluttua saavuimme ensimäiseen karjalaiseen kylään — Kanaseen. Meidät otettiin kohteliaasti vastaan. Ja viipymättä ryhdyttiin järjestämään joukkoamme enemmän sotilaalliseen kuntoon, siellä olleitten suomalaisten punapäälliköitten johdolla. Sitten siirryttiin Knäsöön, jossa alettiin ahkerat harjoitukset. Harjoiteltiin sotaliikkeitä suomalaisten punapäälliköitten ohjaamana ja odotettiin käskyä rintamalle. Mutta sa-

maan aikaan alkoivat lahtarit peräänty Karjalasta. Ja pian oli viimeisetkin heistä ajettu rajan taakse, joten lähtöä rintamalle ei tullut. Emme ehtinyt ottamaan osaa leikkiin lahtareitten pois ajamiseksi.

Sen jälkeen joukkomme pian hajaantui. Suurin osa nuorista miehistä siirtyi Kansainväliseen sotakouluun oppimaan sitä taitoa, joka on välttämätön tulevassa luokkamme taistelussa. Toinen osa — pääasiassa vanhemmat miehet — jäivät Karjalaan, rakentamaan työtätekevien valtaa ja taloutta. Sellaisia olivat lyhyesti kerrottuna ne tapahtumat, jotka muuttivat monen silloisen Pohjolan raatajan, monen työläisnuorukaisen elämän, johtivat heidät opintielle — pimeydestä valoon, tietoisesti valmistautumaan siihen ratkaisevaan taisteluun, joka on edessämme ja jonka luokkamme tulee viemään lopulliseen voittoon.

Tällä Pohjolan raatajien nousulla oli verrattain suuri merkitys. Se oli navakka isku lahtareille heidän omassa leirissään. Se oli Suomen sotahumalaisille lahtareille kuin kylmää vettä juopuneen päähän. Se antoi heille moraalisen iskun — muistutti siitä mitä tulla voi ja mitä heillä on odotettavissa kun hetki on lyönyt.

A. J.

Uutta kirjallisuutta.

Kolmen viimeksi kuluneen kuukauden aikana on Kustannusosuuskunta "Kirja" laskenut markkinoille kaikkiaan 14 uutta teosta.

Poliittisen tiedon alalta on ilmestynyt kauan kaivattu Em. Jaroslavskin kirjoittama **"Poliittisen tiedon kirja maaseutua varten"**, ensimäinen osa. Varsinaista puoluevalistuskirjallisuutta, jota voitaisi käyttää varsinaisena oppikirjana monilukuisissa puoluekouluissamme, ei meillä tähän saakka ole ollut suomenkielisenä. Puoluekoulujen ohjaajilla on ollut vaikeus neuvoa oppilaille, mitä materiaaleja käyttäisivät opiskelussaan. Tässä suhteessa vallinnutta puutetta poistaa nyt ilmestynyt teos. Mutta asianlaita ei ole näin vain puoluekursseihimme nähden. Sama se on muihinkin oppilaitoksiin ja talonpoikaiskouluihin nähden poliittisen tietoisuuden opiskelussa. Siis tervetullut ja välttämätön uutuus. Kirja on kirjoitettu tavattomalla kansanomaisuudella ja suomennettaessakin on tuo kansanomaisuus säilynyt. Tämä seikka antaa kirjalle lisää arvoa. Sivuja 208. Hinta 1 rpl. 55 kop.

Samaan sarjaan, kuin edellämainitsemamme kirjan, voimme lukea myös vast'ikään ilmestyneen A. Solenikin kirjoittaman **"Neuvostorakenteen"**. SSSR:n perustuslain ja senperusteitten selvittämiseksi se on oivallinen oppikirja. Koko Neuvostovallan rakenne selvitetään tässä kirjassa. Välttämätön oppikirja kaikille oppilaitoksille, opiskelupiireille ja itseopiskelijoille. Sivuja diagrammeineen 129. Hinta 80 kop.

Yleispoliittiseen kirjallisuuteen voidaan myös laskea tov. J. A. Komun kirjoittama **"Kumousvuosi 1905"**, joka on julkaistu sen johdosta, että v. 1905 tapauksista on kulunut 20 vuotta. V. 1905 tapaukset olivat Venäjän proletariaatille kenraaliharjoituksena vallan valtaamiseksi proletariaatin käsiin. Jokaisen on tärkeätä niihin tutustua. Sillion paremmin ymmärtää, miksi Venäjän proletariaatti voitti Lokakuussa v. 1917. — Kirjassa on 50 sivua ja maksaa vain 30 kopeekkaa.

"Lokakuu" on kokoelma eri kirjoittajain kirjoituksia Lokakuun vallankumouksesta. Ensiksi on tov. Leninin kirjoitukset "Työväen otettava valta käsiinsä" ja "Kapinan taito". Sen jälkeen useiden kirjoittajain kuvauksia itse Lokakuun tapahtumista ja lopuksi toverien Trotskin ja Leninin puheet vallan valtaamisen jälkeen Kaikkiaan kirjasessa on 54 sivua ja hinta 30 kopeekkaa. Kirjasen

tarpeellisuudesta sanovat toimittajat alkulauseessaan: "Herättäähän Lokakuun vallankumouksen itse tosiasia jo sellaisenaan mielenkiintoa kaikissa. Epäilemättä jokainen antaumuksella syventyy Lokakuun valmisteluun ja itse taisteluprosessin tutkimiseen, koska niillä ja niistä saaduilla kokemuksilla on suuri merkitys marxilaisuuden ymmärtämisessä ja koska niistä voi paljon oppia."

Leninkirjallisuuden sarjassa on ilmestynyt nyt Popovin ja Jakovlevin kirjoittama kirja **"Leninin elämä ja leninismi".** Vaikka meillä suomenkielellä onkin olemassa tov. Stalinin mainio kirja "Lenin ja leninismi", niin on nyt ilmestynytkin kirja omiaan täydentämään tietojamme leninismistä. Sen julkaisemisen puolustukseksi on vielä mainittava, että se poistaa erään puutteen kirjallisuudestamme: Ennemmin julkaistut Leninin elämäkertakirjaset ovat jo aikoja sitten loppuunmyyдyt. Tässä kirjassa on tov. Leninin elämä kerrottu laajemmin kuin aikaisemmin suomenkielellä julkaistuissa. Kirjanen on alkuperäisesti tarkoitettu suurien joukkojen luettavaksi ja siinä tarkoituksessa on se laadittu helposti tajuttavaksi. — Sivuja kirjassa on 128 ja hinta 70 kopeekkaa.

Erinomaisen tervetullut teos on vasta äskettäin ilmestynyt tov. Stalinin kirjoittama teos "Leninismin kysymyksiin". Teos käsittelee mitä perustavimpia leninismin kysymyksiä, jotka näkyvät sen lukujen otsikoista: 1) Leninismin määritelmä, 2) Pääasia leninismissä, 3) Kysymys "permanenttisesta" vallankumouksesta, 4) Proletariaatin vallankumous ja proletariaatin diktatuuri, 5) Puolue ja työväenluokka proletariaatin diktatuurin systeemissä, 6) Kysymys sosialismin voitosta yhdessä maassa ja 7) Taistelu sosialistisen rakennustyön voiton puolesta. Kaikki nämä ovat kysymyksiä, joihin kosketeltiin viimeisen puolueväittelyn aikanakin ja joissa on ollut havaittavissa käsitteiden sotkeellisuutta. Kaikki ovat myös kysymyksiä, joista jokaisen kommunistin ja poliittisesti valveutuneen kansalaisen tulee olla selvillä. Sentähden on jokaisen hankittava kirja. Sivuja 74, hinta 45 kop.

Uusien työkoulujen oppikirjojen joukossa on meidän ensiksi mainittava teos, joka ei ole yksin työkoulujen oppikirja, vaan oppikirja myöskin muita oppilaitoksia ja kaikkia niitä varten, jotka marksilaisuuden valossa tahtovat tutkia kotimaansa historiaa. Tämä teos on tov. L. Letonmäen kirjoittama **"Piirteitä Suomen ja Karjalan historiasta".** Teos on laatuaan ainoa materialistisen historiankäsityksen mukaan kirjoitettu Suomen ja Karjalan historia. Tässä historiassa osoitetaan mitkä taloudelliset ja luokkavoimat ovat milloinkin antaneet minkinlaisia tuloksia, ja tapaukset kerrotaan nykyhetkeen saakka. Olisi ollut tarpeen, että tekijä olisi sovittanut historiaansa myöskin piirteitä Inkerin historiasta. Silloin se koulujemme oppikirjana olisi vastannut vielä enemmän tarkoitustaan. Teoksen sisällössä mahdollisesti olevien puutteiden arvostelun jättää allekirjoittanut spesialistiemme varaan; haluan tässä vain painostaa teoksen merkityksellisyyttä ja tarpeellisuutta. Teos on valtion oppineiden pedagogisen neuvoston oppikirjaksi hyväksymä. Sivuja on kirjassa 124. Nidottuna se maksaa 1 rpl. 30 kop. Sidottuna 1 rpl. 75 kop.

Lukutaidottomuuden poistamiseksi aikuisten keskuudessa on ilmestynyt **"Työläisen ja talonpojan Aapinen".** Koko painos on jo levitetty lukutaidottomuuden likvidoimispunktien välityksellä.

Matematiikan oppikirjoja on ilmestynyt entisten lisäksi seuraavat:

"Laskuopillisia tehtäviä yhteiskunnallisen elämän alalta" I osa. Kirj. A. V. Lankov. Ensimäisen asteen työkoulun ensimäisen vuosikurssin oppikirja. Runsaasti kuvitettu. Sivuja 116. Hinta 80 kop.

"Laskuopillisia tehtäviä yhteiskunnallisen elämän alalta" II osa. Kirj. A. V. Lankov. Ensimäisen asteen työkoulun toisen vuosikurssin oppikirja. Kuvitettu. Sivuja 107.

"Elämä ja tieto luvuissa" II osa. Kirj. Sjentshenko-Jemenov. Työkoulun IV:nnen vuosikurssin laskuopin esimerkkikirja. Sivuja 99. Hinta 70 kop.

Monien projektien jälkeen on nyt vihdoin-

kin ilmestynyt GUS'in hyväksymänä lasten aapinen, nimeltään "L a s t e n y s t ä v ä".

Samoin on ilmestynyt ensiasteen työkouluja varten lukukirjan ensi osa nimeltään "N u o r i r a k e n t a ja". Huono juttu, että nämä kirjat ilmestyvät vasta nyt oppivuoden päättyessä, mutta käsikirjoitukset painovalmiissa kunnossa saatiin niin myöhään, ettei niiden ilmestyminen ollut ikaisemmin mahdollista. Joka tapauksessa ne nyt on olemassa ja poistavat sen huutavan puutteen, jota työkoulumme tähän saakka ovat kärsineet. Painokset ovat niin suuria, että riittänevät vuodeksi tai pariksi. Molemmat ovat runsaasti kuvitetut. Edellisen hinta on 50 ja jälkimäisen 65 kopeekkaa.

Suomenkielinen työkoulujen oppikirjallisuus täydellistyy myös luonnontieteenkin alalla. "Kirjan" toimesta on ilmestynyt Kapelkin-Singerin kirjoittaman "L u o n n o n o p i n" ensi osa, joka käsittelee elotonta luontoa. Sivuja 90, hinta 73 kop. Kasvioppi ja eläinoppi ilmestyvät lähpäivinä.

Näytelmäkirjallisuutta on steklografeerattuna ilmestynyt: Ragnar Ruskon kirjoittama **"Kasinon luu".** Aihe Tammisaaren vankileiriltä. Sopii esitettäväksi seuduilla, joilla on vähänkin kehittyneempiä näyttelijävoimia. Hinta 75 kop.

"K a u p u n k i l a i n e n k o s i j a", kolminäytöksinen huvinäytelmä. Sopii esitettäväksi kaikkialla. Ei vaadi erikoisia varusteita. Hinta 2 ruplaa.

"T u r h a a t o u h u a", tov. H. Laukkasen kirjoittama kaksinäytöksinen nykyaikainen näytelmä kylän elämästä monine satiirisine kohtauksineen. Helppo kaikkialla esitettäväksi. Hinta 1 rpl. 35 kop.

Nuoriso- ja lastenkirjallisuutta

on "Kirja" alkanut myös julkaista. Ensimäisenä tässä sarjassa on nyt ilmestynyt P. Lopatinin kirjoittama "M a n t e r e i t t e n v a l t a a m i n e n". Mielenkiintoinen esitys liikenteen kehityksestä ja sen tulevaisuusnäköpiiristä. Monilla kuvilla havainnollistettu. Kirjoitettu lapsille ja nuorisolle tajuttavaan tapaan, mutta silti lukee julkaisun vanhempikin mielellään. Ulkoasu siisti ja miellyttävä. Sivuja 39, hinta 30 kop.

Ammatillista liikettä käsittelevää kirjallisuutta on meillä tähän asti ollut tuskin nimeksikään. Nyt on "Kirja" julkaissut "P u n a i s e n a m m a t t i-i n t e r n a t s i o n a a l e n II:n ja III:n k o n g r e s s i n p ä ä t ö k s i ä". Se sisältää Profinternin järjestöllisiä ja taktillisia kysymyksiä koskevia päätöksiä. Kirja poistaa puutteen, joka näiden kysymyksien tuntemisessa suomenkielisten keskuudessa on ollut yleinen. Sivuja 82, hinta 70 kop.

Talonpoikaiskirjallisuutta on "Kirja" julkaissut pari käytännöllisessä elämässä varsin tarpeellista proshyyria: G. Schmidtin kirjoittaman **"Mitä talonpojan tulee tietää luotto-osuuskunnasta?"** ja **"Maatalousluotto-yhdistyksien mallisäännöt".** Näiden proshyyrien julkaisemisella on "Kirja" ottanut mitä välttämättömimmän aloitteen: neuvontakirjojen julkaisemisen talonpoikaistolle, selvittääkseen talonpoikaistolle helppotajuisella tavalla millä lailla järjestymällä ja miten edelleen toimimalla he voivat parantaa talouttaan. Molempien proshyyrien hinta on 20 kopeekkaa.

Yleishyödyllinen kirja on jokavuotinen "Työläisen ja talonpojan Kalenteri", jonka "Kirja" on julkaissut taas tätäkin vuotta varten. Kalenterin sisältöön nähden olisi vastapuoleen toivottavaa, että siinä enemmän julkaistaisi kaunokirjallisia pätkiä ja myös pilapalojakin. Siten sen "kuivuutta" lievennettäisiin ja se kai vaikuttaisi hyödyllisesti levikkiinkin. Sivuja tämänvuotisessa kalen-

terissa on 140. Hinta tavanmukainen 50 kop. — Kaikille tarpeellinen kirja.

Kaunokirjallisuuden alalta on ilmestynyt novellikokoelma **"Elämäntaistelua"**, sisältäen kaksi eri tekijän kirjoittamaa novellia: 1) "Palvelus ja vastapalvelus", 2) "Rintamamiehenä luokkasodassa". Molemmat novellit ovat Suomen luokkasodan aiheisia, tosiperäisiä ja mielenkiintoisia. Kirjanen on 28 sivun laajuinen ja hinta on 20 kop.

A-a.

Редакционная Коллегия: Юрий Сирола, Лаури Летонмяки, В. Оянен, К. М. Эвя, И. А. Кому.

Петрозаводск, 1926. Типография. им. П. Ф. Анохина
Карлит № 3980. Тираж 1500 экз

KOMMUNISTI

on kuukaus lehti, jota julkaisee Neuvostoliiton Kommunistisen Puolueen Keskuskomitean Luoteisbyroon Suomalainen sektsija, Leningrad, ja Venäjän Kommunistisen Puolueen Karjalan Aluepuoluekomitea, Petroskoi. (Коммунист, ежемесячный журнал, издаваемый финской секцией Сев. Зап. Бюро Ц.К. В.К.П. (б) и Карельским Областным Комитетом В.К.П. (б).).

„Kommunistin“ tarkoituksena on valaista suomenkielisille työläisille ja talonpojille Sosialististen Neuvosto-Tasavaltain Liiton alueella, erikoisesti Karjalan Neuvostotasavallassa ja Inkerissä, sekä Suomessa ja Amerikassa Venäjän vallankumouksen sekä työväen ja talonpoikain kansainvälisen vallankumousliikkeen kysymyksiä.

„Kommunistin“ toimittajina ovat toverit Yrjö Sirola, K. M. Evä, Lauri Letonmäki ja V. Ojanen. Lehdessä selostavat puoluetoimintaa VKP:n KK:n Luoteisbyroon Suomalaisen sektsijan ja VKP:n Karjalan Aluepuoluekomitean toimitsijat. Kommunistisen Internatsionaalen ja sen osastojen, mailman kommunistipuolueiden, toiminnasta kirjottavat niissä toimivat toverit. Suomen Kommunistisen Puolueen Keskuskomitean avulla seurataan Suomen asioita. Lehteen tulevat kirjottamaan toverit: O. V. Kuusinen, Edv. Gylling, Santeri Nuorteva, Kullervo Manner, A. Shottman, Leo Laukki, Otto Vilmi, Hanna Malm, A. Taimi, Eino Rahja, J. A. Komu, J. E. Järvisalo, T. Alavirta, A. Mantere, J. Kohonen, J. K. Lehtinen, Pekka Paasonen, Santeri Mäkelä, Jaakko Mäki, Kustaa Rovio, Toivo Antikainen, Ture Lehén, V. Forstén, Heino Rautio, T. Pottojev, A. Usenius, I. Lassy, F. Klemola y. m.

Lehden levittämisestä huolehtii Kustannusosuuskunta Kirja, osote: Издательство „Кирья“ Ленинград, Набережная Жореса, д. № 4. Se on myöskin lehden toimituksen osote Toimitussihteeri on tov. K. M. Evä. Karjalassa edustaa toimitusta tov. Lauri Letonmäki, os. Каргосиздат, Петрозаводск, Пушкинская № 8.

TILAUSHINNAT:

1/1 vuosikerta	Rpl.	6:—	Ulkomailla:		
1/2 „	„	3:—	1/1 vuosikerta	4	dollaria.
1 kuukausi	„	—:50	1/2 „	2	„

ILMOITUSHINNAT:

1/1 sivu Rpl. 150:—, 1/2 sivua Rpl. 75:—, 1/4 sivua Rpl. 40:—

Toverit! Näyttäkää «Kommunistia» työläis- ja talonpoikaistovereillenne. Kerätkää tilaajia ja levittäkää yksityisnumeroita!

Työväenjärjestöjä, varsinkin puolueosastoja, kehotetaan kaikkialla asettamaan asiamiehiä ja „Kommunistin“ komiteoita kokoamaan tilaajia ja levittämään lehteä. Missä ei ole järjestöjä, voivat yksityiset toverit ilmoittautua asiamiehiksi.

KIRJA